

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 156
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajeva št. 756, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Vlada RR demisijonirala.

Kralj poveril sestavo nove vlade Uzunoviču.

Uzunović se pogaja za sestavo nove vlade z Lj. Davidovičem in muslimani.

KRIZA SE JE REŠILA NEPARLAMENTARNO. — VLADA NAJ SE SESTAVI BREZ RADICEVCEV, SAMOSTOJNIH DEMOKRATOV IN PUCLJA. — NOVA VLADA POMENI SRBSKO FRONTO BREZ HRVATOV IN SLOVENCEV. — Z NOVO KOMBINACIJO SO NEZADOVOLJNI TUDI PAŠIČEVCI. — EVENTUALNI NOVI VLADI RADIKALOV IN DEMOKRATOV SE NAPOVEDUJE LE KRATEK OBSTANEK.

Vlada g. Nikole Uzunoviča je kar iznenada podala ostavko. Oficialno se navaja kot razlog, da se je vlada solidarizirala z ministrom za zunanje zadeve g. Ninčičem, ki je zaradi eklatantnega neuspeha svoje politike napram Italiji, ki je spravila našo državo v zelo težaven položaj, podal demisijo. Vendar se ta razlog, kolikor je tehten, more smatrati samo kot zunanji povod in tiči najgloblji vzrok tega koraka Uzunovičeve vlade v tem, da je njen položaj zaradi stalnega nesoglasja med radikali in njihovimi zavezniki, radičevci, postal nevzdržen in so pristaši g. Pašiča, nad katerimi je pod vlado RR visel Damoklejev meč anketnega odbora, to okolnost izrabili, da lo vlado popolnoma izpodkopljejo. Vendar mandata za sestavo nove vlade ni dobil g. Pašič, kakor so pašičevci pričakovali, marveč ponovno g. Uzunovič, ki, kakor je videti, uživa zaupanje krone.

Rešitev te krize, ki se rešuje popolnoma neparlamentarno in brez konzultiranja vseh načelnikov parlamentarnih strank, se išče v tej smeri, da bi se sestavila vlada iz radikalov (vseh ali pa samo izvestnega dela), demokratov g. Ljube Davidoviča in muslimanov. Glavna oznaka te vlade bi torej bila, da bi bila bistveno samosrbska vlada, iz katere bi bili izključeni tako Hrvati kakor Slovenci. To se poantira posebno tudi s tem, da se označuje nanovo mišljena kombinacija kot »ustavobraniteljska« ter »ustavotvornica«, to je: vidovdanski kurz, ki je bil sicer tudi vodivna smer RR vlade, pa vendar kolikortoliko omiljen po soudeležbi Hrvatov v vladi, ki so sicer na ta kurz po kapitulaciji Stjepana Radiča pristali, pa so vendar imeli možnost nanj vplivati po čustvih, ki jih kot Hrvati niso niti mogli niti smelti popolnoma potlačiti.

Jasno je, da ta »rešitev« ne more zadovoljiti niti Hrvatov, še manj pa Slovence. Pokazalo se je pa tudi, da je Radičeva politika neiskrenosti doživela popoln polom in da njegova načelna kapitulacija ni dovedla do drugega kakor do vzpostavitve samosrbskega, Hrvat in Slovence izločujočega kurza, ki bo državi prinesel samo nove pretresljaje. Tako se maščuje vsaka breznačelna, kapitulacijska in neodkritosrčna politika. Mi, ki smo slejkoprej trdno prepričani, da se razmere v naši državi ne morejo stabilizirati, če se ne postavi njena politika na bazo trdnega, odkritega in trajnega sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci na podlagi popolne enakopravnosti teh bistvenih sestavnih narodnih delov naše države, ne dvomimo niti trenutke, da je sedanja kombinacija samo dete zadrge, ki mu je usojeno zelo kratko življenje. Ne samo notranji, tudi zunanji položaj naše države zahteva druge rešitve, zahteva vlado Srbov, Hrvatov in Slovencev, vlado iskrenega sporazuma in demokracije, ki bo ozdravila našo notranjo upravo in utrdila naš zelo omajani ugled na zunaj. Sedanja kombinacija brez Slovencev in Hrvatov je ponesrečen eksperiment, ki bi bilo boljše, če bi se ne bil storil.

• • •

Belgrad, 7. nov. (Izv.) Vlada g. Nikole Uzunoviča je danes dopoldne podala demisijo. Skupščina je odgodena.

Belgrad, 7. nov. (Izv.) Demisija vlade je sprejeta. Motivacija: sodaliziranje z Ninčičem, ki je snoči podal demisijo radi nelojalnosti Italije, ker je vsa svojo politiko gradil na prijateljstvu z Italijo. Glavni vzrok demisije pa je: Pašičeva zahteva, da se prekine koalicija z nepreračunljivim Radičem in da pade glava Ninčiča radi njegovih neuspehov v zunanji politiki. Dopoldne je bil pri kralju predsednik narodne skupščine Marko Trifković. Predlagal je Pašiča in konzultiranje šefov.

Belgrad, 7. dec. (Izv.) Na današnji seji skupščine je predsednik Trifković prečital pismo Uzunoviča, da je dal ostavko. — Po več mesecih je Pašič prvič prišel v skupščino in predsedoval seji radikalnega kluba. — Pašič je prvi govoril o vzrokih krize, izjavil, da je vlada nesposobna, da ni mogla delati radi nelojalnosti in neiskrenosti, zato je potrebna

nova kombinacija. — Zunanji položaj je težak, zato moramo biti oprezní. — Nato je govoril Uzunović, da je vzrok krize nepreračunljivost Radiča in kategorično izjavil, da je nemogoče sodelovanje z Radičem. — Radikali so izjavili soglasno zaupnico in slobodne roke Pašiču. — Ob 12 je bil pri kralju Uzunović in dobil mandat za sestavo nove vlade, ki naj bi delala z večjo harmonijo in dala garancije za čuvanje naših interesov na zunaj in znotraj. — Uzunović je izjavil, da je dal ostavko radi demagogije radičevcev, ki so ovirali vsako delo. Ker je položaj težak, se na volitve ne more iti in treba preizkusiti vse parlamentarne kombinacije za uspešno in koristno delo. — Popoldne je bil Uzunović pri Pašiču. — Uzunović se je pogajal tudi za to, da mesto Radiča vstopi demokratska zajednica. — Izgledi na vlado Uzunović-Davidović so precejšnji.

Belgrad, 7. nov. (Izv.) Ob 9 dopoldne se je sestel ministrski svet. Sklenil je, da celokupna vlada poda ostavko. Ob 10 je odšel predsednik vlade g. Nikola Uzunović v dvor in podal ostavko z motivacijo, da radikalno-radičevska koalicija nima zadostnih jamstev za pravilno in uspešno delo, četudi ima številno večino za seboj. Važen razlog za ostavko je tudi zunanjepolitični položaj.

Kralj je ostavko sprejel. Že ob 11. je pozval k sebi predsednika narodne skupščine g. Marko Trifkoviča na konzultiranje. Čeprav je g. Marko Trifković kralju nasvetoval, da naj poveri mandat za sestavo nove vlade g. Nikoli Pašiču, je kralj vendar poklical k sebi g. Nikola Uzunoviča in njemu poveril sestavo nove vlade z željo, da sestavi vlado, ki bo sposobna za delo.

Mandatar krone g. Nikola Uzunović je prvega povabil na konzultiranje predsednika Demokratske zajednice g. Ljube Davidoviča, ga povabil k sodelovanju ter mu ponudil pet portfeljev.

G. Ljuba Davidović je stavil kot pogoj, da ne smejo priti v vlado nekateri radikali, g. Svetozar Pribičević in g. Ivan Pucelj. Položaj je takšen, da ne bodo v to Uzunovičevu vlado mogli vstopiti niti radičevci, niti g. Pribičević, niti g. Pucelj. Ta vlada izgleda velikosrbska brez Hrvatov in Slovencev.

Ko so radičevci zvedeli za najnovejši politični položaj, so bili strašno presenečeni. Zdi se, da so se radikali in davidovičevci že načelno sporazumeli in da gre le še za razdelitev portfeljev. Zunanje ministrstvo bi dobil g. Vojta Marković, ostale portfelje pa davidovičevci.

Belgrad, 7. dec. (Izv.) Danes se je po dolgem času zopet pojavil v radikalnem klubu g. Nikola Pašič in predsedoval današnji seji. V dolgem govoru je obširno orisal notranje in zunanje politični položaj. Odkrito je napadel radičevce radi njihovih nelojalnosti. O zunanjem položaju je dejal, da je težaven in da bo treba zelo mnogo opreznosti. Sedanja vlado je pokopalo nedelo in večni spori. Klub je sprejel ekspozice svojega načelnika z zadovoljstvom na znanje in mu je dal popolnoma svobodno roko. S tem je prejel mandat za sestavo vlade g. Pašiču. Kljub temu kralj ni hotel poveriti sestave nove vlade g. Nikolu Pašiču, marveč je pozval k sebi g. Nikola Uzunoviča.

Belgrad, 7. dec. (Izv.) Uzunovičeva vlada je padla izven parlamenta in tudi kriza sama se razvija neparlamentarno brez konzultiranja načelnikov. Uzunović je dobil mandat za sestavo nove vlade. Njegova stališče je koalicija radikalov, demokratov in muslimanov. Pogajanja so v teku. Zvečer sta se sestala Davidović in Uzunović. Gre za vpostavitve ustavobraniteljske in ustavotvorne fronte, ki bi se ublažila s tem, da je brez Pucelja in Pribičevića. Pašičevi pristaši izjavljajo, da bo ta vlada kratkega obstoja. Položaj Uzunoviča je v radikalnem klubu kakor dosedaj. Radičevci so zelo preplašeni. Ustvarjanje vlade brez Hrvatov in Slovencev, torej nova srbska fronta.

Belgrad, 7. dec. (Izv.) Zvečer je bil sestanek med Uzunovičem in Davidovičem. Na tem sestanku je Uzunović povabil Demokratsko zajednico za vstop v vlado. Ponudil ji je pet portfeljev, ki so jih prej imeli radičevci: trgovino in industrijo, kmetijstvo, agrarno reformo, pošte in zunanje ministrstvo.

Davidović je nato odšel v svoj klub, kjer je svojim tovarišem sporočil Uzunovičovo ponudbo. Demokratski klub bo jutri ob 10 imel sejo, na kateri se bo končno javno rešilo vprašanje vstopa demokratskega kluba v vlado. Demokratski klub je v principu za vstop v vlado. Gre le za neka-

tere formalne in manj važne stvari. Glavno je vprašanje interesne sfere v Srbiji, kjer imata obe stranki svoje pristaše.

Nerešeno je še vprašanje, ali bo poslal muslimanski klub svoje zastopnike v vlado ali bo stopil v vlado samo demokratski klub. Po razpoloženju v muslimanskem klubu je vstop kluba v vlado precej verjeten.

Naglasiti je treba, da so pašičevci po današnji manifestaciji radikalnega kluba za Pašiča s takšnim reševanjem krize zelo nezadovoljni. Po njih mnenju bo ostal Uzunovičev položaj v radikalnem klubu isti, kakor doslej in ne bo užival njegovega zaupanja. Uzunovičeva vlada bo obsojena na kratko dobo.

Italijanska nevarnost in naša vlada.

Belgrad, 7. dec. (Izv.) Iz Tirane se poroča, da je albanska vlada poleg prijateljske pogodbe sklenila z Italijo tudi tajno vojaško pogodbo. Po tej pogodbi se Italija obvezuje, da da Ahmed beg Zogu na razpolago svoje čete, čim bi se pojavila potreba za zaščito njegovega režima.

Belgrad, 7. nov. (Izv.) V tukajšnjih krogih se trdi, da je bivši zunanji minister g. Momčilo

Ninčič po naših poslanikih v inozemstvu poslal velesilam noto, v kateri jih opozarja na italijansko-albansko pogodbo. V njej naglašja, da ta pogodba popolnoma nasprotuje obvezam mirovnih pogodb in povdarja nevarnost, ne samo za Balkan, ampak za mir v celi Evropi. Velesile opozarjam, naj posvetijo pozornost nevarnosti, ki utegne nastati.

Pred rešitvijo slovaškega vprašanja.

Praga, 7. dec. (Izv.) »Prager Presse« poroča: Vstop slovaške ljudske stranke v vlado se izvrši v najkrajšem času. Vse načelne ovire so odstranjene. Gre samo še za imenovanje ministrskih kandidatov. Ministri slovaške ljudske stranke prevzemo doslej še nezasedene resorte, predvsem unifikacijsko ministrstvo.

Isti list poroča, da je skoraj gotovo, da pride topot vendarle tudi do ustanovitve slo-

vaške zveze, ki bi obsegala vse slovaške stranke. Načelstvo zveze naj bi pripadlo republikanski stranki, ministrstvo za Slovaško za ljudski stranki. List pripominja k temu, da ve iz merodajnega vira, da se upravna izprememba na Slovaškem ne bo izvršila tako hitro; kajti ustvariti se noče samo kakega provizorija, marveč nekaj trajnega, a zato je treba dobro premišljenega načrta.

Čičerinove izjave o sovjetski zunanji politiki.

Berlin, 7. dec. Ruski ljudski komisar za zunanje zadeve, Čičerin, je včeraj sprejel nemške in inozemske poročevalce in jim podal obsežne izjave o sovjetski zunanji politiki.

Ostro nasprotje z Anglijo.

Čičerin je predvsem osvetlil ostro nasprotje Sovjetske Rusije z Anglijo, nanašajoč se pri tem na neki »Avgurjev« članek v »Fortnightly Review«, ki ga je inspiriral — kakor trdi Čičerin — Foreign Office. Članek se zavzema za ustvaritev enotne fronte vseh evropskih držav proti Sovjetski Uniji z Anglijo, Francijo, Nemčijo in Poljsko na čelu. Ako bi ta načrt našel na kontinentu odmev, je rekel Čičerin, bi nastala navečja nevarnost za miren razvoj političnih razmer. Oficijelni zastopniki Anglije so nam mnogokrat dali pomirljive izjave glede angleške politike, toda dejstva govore nasprotno. Ni ga sovjetskega agenta ne na vzhodu ne na zapadu, ki ne bi poročal o sistematični sovražnosti britanske diplomacije. Mi nudimo Angliji vedno iznova roko v mir, toda ta roka obvisi vedno v zraku.

Razmerje do Poljske in obrobni držav.

Trdo dejstvo je, da se vodi proti nam obkroževalna politika. Proti njej se borimo in ne brez uspeha. Naš cilj je, da sklenemo pakte z vsemi našimi malimi zapadnimi sosedmi. Prepričani smo, da to dosežemo. Posebno pomemben je prijateljski pakt, ki smo ga sklenili z Litvo in njenim žilavim narodom.

Težavnejše je razmerje s Poljsko. Poljska se še vedno ni odpovedala misli Baltske zveze pod poljskim protektoratom. To je tačas prepada, ki nas loči od Poljske. Drugače je pa naša politika nasproti Poljski popolnoma mirljubna in ne želimo ničesar drugega nego mirne, sosedske odnose z njo.

Trdni odnosi z Nemčijo, izboljšani tudi s Francijo.

Naše razmerje z Nemčijo se je po mojem lanskem obisku v Berlinu le še utrdilo.

Politični odnosi s Francijo so mnogo zadovoljivejši, nego so bili prej. Cisto neskladenje pa ti odnosi niso, čemer je med drugim krivo naše razmerje v Rumunijo, ki povzroča neskladnost s francosko kakor tudi s politiko Italije, s katero smo v dobrih odnosih.

Društvo narodov za Rusijo — past.

Prešedni na Društvo narodov, je Čičerin rekel, da pomenja članstvo v Društvu narodov za druge države le večjo odvisnost, za Anglijo pa vedno večjo oblast. Sovjetska Unija se ne bo dala zvabiti v to past.

Zveze na Vzhodu.

Na Vzhodu smo sklenili zvezne pogodbe s Turčijo in Afganistanom. Gospodarske težave s Perzijo se bo v kratkem rešile popolnoma zadovoljivo. Naše stališče nasproti perzijski vladi je brez vsakega pridržka miroljubno in lojalno.

Rusija in Kitajska.

Dogodki na Kitajskem — čudovito hitra rast južnokitajske demokracije — so svetovno-zgodovinskega pomena. Današnja Južna Kitajska je nedvomno jutrišnja kitajska Republika. Sovjetska vlada v kitajskih stvareh ni kakorkoli posredovala. Smo pa prijatelji z južnokitajsko vlado in se veselimo njenih uspehov. Vsa angleška podtikanja glede naših vplivov na Kitajskem, so neutemeljena; sovjetski vladi ni nič tako tuje nego volja, da bi kalila mir. Mir je za neovirano, mirno našo rast prvi pogoj. Izboljšanje in utrditev političnih in gospodarskih odnosov z drugimi državami — to je vsebina naše politike, ki ji dajejo gospodarske zveze vedno trdnější temelj. Med temi zvezami je Nemčija izmed evropskih dežela prva.

Proti nemško-poljskemu sporazumu.

Nadaljnje izjave je podal Čičerin pismeno. Glede Thoirya je izjavil, da sovjetska vlada z veseljem pozdravlja vsako zблиžanje med preje sovražnimi državami; pomisleke ima le proti zvezi med nemško-francoskim in nemško-poljskim sporazumom, ki bi bila naperjena proti Sovjetski Uniji. Čičerin misli, da se Nemčija v kombinacije, ki bi izpodkopale njeno prijateljsko razmerje z Rusijo, ne bo podala.

Italijanska politika na Balkanu.

Čičerin naglašja, da je med Sovjetsko Unijo in Rumunijo nepremostljiv prepada. Potem pa spominja, kako je neki italijanski general na oficijelnem banketu v Rumuniji rekel, da bo v prvi vrsti korakal proti Sovjetski Rusiji. To izjavo smatra Čičerin za nevarno. Taka balkanska politika bi utegnila povzročiti posledice tudi na ostalem Vzhodu.

Glede vesti o agresivnih italijanskih načrtih proti Turčiji je Čičerin mnenja, da izvirajo iz angleškega vira. Izjave Rima in Angore so pomirljive.

ČIČERINOV POGOVOR Z NEMSKIM KANCLERJEM.

Berlin, 7. dec. (Izv.) Danes je sprejel državni kancler sovjetskega zunanjega ministra Čičerina in berlinskega sovjetskega poslanika Krestinskeza. Razgovor je trajal doli časa.

Kandidati SLS za slovenski oblastni skupščini.

Slovenska ljudska stranka je vložila kandidatne liste za oblastni skupščini. Vložila jih je v zavesti, da dobi absolutno večino članov oblastnih skupščin in da bo zato predvsem na njenih plečih slonelo delo in odgovornost v novih skupščinah. Delo ne bo lahko. Na vseh poljih bo treba orati ledino, graditi čisto nanovo in ustvarjati takorekoč iz nič. Centralizem je poskrbel, da so skoro popolnoma izginili zadnji sledovi samoupravnega dela bivših deželnih zborov. Obenem je razrval vso upravo, uničil zaupanje v oblast, skoro porušil naše gospodarstvo in vrhu vsega še Slovenijo razdelil na nenaraven način v dva dela. Kakor v zasmeh skoro stoletnemu naporu za zedinjeno Slovenijo smo dobili po vidovdanskim ustavi mariborsko in ljubljansko oblast.

Nasprotniki SLS v volivnem boju, ki se pričena, so tisti, ki so ustvarili današnji centralizem. Demokratije in takozvani samostojni kmetje so glasovali usodnega 29. junija 1921 za sedanjo ustavo proti volji in proti protestu ogromne večine slovenskega naroda. Do danes so vztrajali voditelji teh dveh strank na centralistični zamisli naše države in le počasi jim prihaja spoznanje, kako strašno so zavozili. Ne trpe samo pristaši avtonomističnih strank, ampak tudi njihovi in strašno so zadeli s pretranim centralizmom v temeljih vso državo. Demokratije so sedeli na vladi po sprejetju ustave polnih 18 mesecev, pa niso hoteli izpeljati niti tistih drobtin samouprave, ki jih vidovdanska ustava dovoljuje. Ravno tako so sedeli dolgo dobo naši samostojneži ali slovenski radičevci v vladi, ne da bi gabili s prstom za izvedbo oblastnih in okrajnih samouprav. Oboji so za svoja škodljiva dejanja že dobili od ljudstva pri dvojnih volitvah primerno nagrado, sedanje volitve bodo le potrdile ljudsko obsodbo.

SLS bo imela v tem volivnem boju iste nasprotnike, kakor jih je imela tudi v predvojni dobi. Kdo se ne spominja, kako so se borili slovenski svobodomisli proti splošni in enaki volivni pravici, kako proti razširjenju volivne pravice za kranjski deželni zbor? Vse, kar je bilo res naprednega, vse, kar je bilo demokratičnega, je našlo glavnega sovražnika v našem svobodomiseltvu. Kakor so se današnji demokratje in radičevci boje-

vali proti koristim Slovenije, ko so jo izročili na milost in nemilost belgrajskim mogotcem, prav tako so vsak gospodarski napredek naših dežela svoj čas ovirali takozvani naprednjaki. Završnica, da imenujemo en zglede, bo večer znak, da demokratska stranka nikoli ni imela smisla za gospodarsko življenje Slovenije. Še ene podobnosti ne pozabimo! Ves boj proti demokraciji in proti gospodarskemu napredku naših dežela so slovenski naprednjaki vodili pod zaščito tujcev — takrat Dunaja. Nemec jim je bil zaveznik v boju proti večini Slovencev. Ali ni nadvse značilno, da danes jugoslovansko svobodomiseltvo na Slovenskem, kakor nekdanj na Dunaju, v Belgradu išče zaslonbe proti slovenstvu?

Proti enakim nasprotnikom, kakor nekdanj, bide torej SLS prvi boj za samoupravni skupščini, ljubljansko in mariborsko. Po dolgih in težkih naporih je pred vojno strla svoje nasprotnike in začela blagoslovljeno delo za procvit slovenskega naroda. Zmagali bomo tudi sedaj. Kako so po volitvah v ustavotvorno skupščino napovedovali demokratski kvaražugoni uničenje naše stranke, pa kako se je v petih letih od sprejema vidovdanske ustave okrepila! Napovedali so naše uničenje, mi pa smo rasti in dvigali slovensko zastavo vedno više. Naš cilj je sedaj zmagati v volitvah v oblastni skupščini. Potem pa gremo korak za korakom vztrajno in z žilavo doslednostjo do popolne slovenske avtonomije. Vemo, da bo treba še mnogo dela, mnogo truda, vemo, da so predvidene samouprave zelo nepopolne, toda ne bomo odnehali, dokler iz njih ne napravimo prvega slovenskega parlamenta, seveda v tesni pa sporazumni zvezi s Hrvati in Srbi v naši enotni državi. Naj pri tem eni in drugi izmed nasprotnikov bruhajo ogenj in žveplo na našo stranko in naše kandidate, mi bomo delali in ne odnehali. Naj podkupišejo, da si uničijo še eno banko, naj izrabljajo miloščinarje, ki so odvisni od podpor, zmagali bomo nad vsemi. Slovenstvo ve, da je njegova moč v vztrajnosti in v delu. Zato je že danes gotovo dejstvo, da bo 23. januarja načet nov časten list v zgodovini našega naroda in njegove zastopnice v javnem življenju Slovenske ljudske stranke.

Ljubljanska oblast.

Brežice.

KANDIDATI:

Podvinski Franc, posestnik, Blatno, Globoko pri Brežicah.
Tratnik Jožef, župnik, Rajhenburg ob Savi.
Dr. Jesenko Rok, odvetnik v Sevnici ob Savi.

NAMESTNIKI:

Urek Ivan, posestnik, Globoko 19 pri Brežicah.
Skerbec Anton, posestnik, Videm ob Savi.
Kozine Martin, posestnik, Prešnaloka pri Sevnici ob Savi.

Črnomelj.

KANDIDATI:

Josip Nemanič, posestnik, Zelenbej 9 pri Metliki.
Evgen Jare, profesor, Ljubljana.

NAMESTNIKI:

Josip Mihelič, ml. posestnik, Vavpča vas 3, Semič.
Ivan Mihelič, trgovec, Stari trg ob Kolpi.

Kamnik.

KANDIDATI:

Ivan Mazovec, profesor, Ljubljana, Komenškega ulica 10.
Jožef Poznič, posestnik, Gradišče 16 pri Lukovici.
Ferdinand Novak, posestnik, Vrhpolje pri Kamniku.

NAMESTNIKI:

Dr. Karel Capuder, profesor, Ljubljana, Frančiškanska ulica.
Anton Cerar, župan in posestnik, Moravče št. 26.
Gregor Repanšek, župan, Homeč.

Kranj.

KANDIDATI:

Dr. Joža Basaj, ravnatelj Zadrugne zveze v Ljubljani.
Anton Umnik, posestnik, Senčur 20.
Lovro Planina, dežnikar in posestnik, Škofja Loka 97.
Ivan Majeršič, delavec, Tržič 210.
Franc Uršič, posestnik in župan, Hotavljice.

NAMESTNIKI:

Andrej Murnik, pos. in župan, Cerklje 17.
Dr. Igo Šilar, odvetnik, Kranj.
Josip Burgar, posestnik in župan, Hraše 20.
Andrej Markič, ključavničarski mojster, Tržič št. 77.
Henrik Bevk, delavec, Škofja Loka, Karlovec št. 15.

Kočevje.

KANDIDATI:

Anton Skubie, dekan, Ribnica.
Evgen Jare, profesor, Ljubljana.
Jožef Strnad, posestnik in župan, Podgorica, Dobropole.
Alojzij Peterlin, učitelj, Kočevje.

NAMESTNIKI:

Franc Stupica, župan, Sodražica.
Janez Jelenc, posestnik, Velike Lašče.
Anton Pogorelec, posestnik in župan, Struge.
Ivan Jakopič, državni namestnik v p., Kočevje 276.

Krško.

KANDIDATI:

Dr. Anton Milavec, zasebni uradnik, Ljubljana, Dunajska cesta 38.
Franc Kobal, posestnik in župan, Gabrijele 21 pri Trzinu.
Matej Tomazin, kaplan, Cerklje ob Krki.
Ivan Colarič, posestnik in župan, Orehovec 21 pri Kostanjevici.
Anton Pogrebenik, župan, Radeče pri Zidanem mostu.

NAMESTNIKI:

Franc Gabrovšek, tajnik SLS, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.
Franc Vide, posestnik sin, Zvabovo 1 pri St. Jerneju.
Franc Arh, posestnik in mizar, Leskovec 100.
Hinko Medved, posestnik in gostilničar, St. Jurij pod Kumom 50.
Ivan Vrtačnik, posestnik, St. Jurij pod Kumom 44.

Laško.

KANDIDATI:

Žmave Jože, kaplan v Trbovljah.
Deželak Matevž, posestnik, Lože pri Rimskih Toplicah.
Križnik Filip, rudar, Loke pri Trbovljah.

NAMESTNIKI:

Terseglav Franc, urednik v Ljubljani.
Hrastnik Miha, kmet, Brstnik pri Laškem.
Aršek Janko, krojaški mojster, Hrastnik.

Litija.

KANDIDATI:

Hinko Lebinger, župan, Litija.
Jožef Erjavec, župan, Draga pri Višnji gori.
Ivan Lovrač, posestnik, Podlipovica, p. Medija-Izlake.
Alojzij Kutnar, župan, Zaboršt 3 pri St. Vidu.

NAMESTNIKI:

Ivan Avsenek, poslovodja, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.
Rudolf Berčon, posestnik, Javorje 29.
Jožef Mestnik, posestnik, Stična 22.
Josip Pavli, posestnik, Moravče 9.

Ljubljanska okolica.

KANDIDATI:

Josip Gostinčar, zasebni uradnik, Vižmarje.
Josip Brenčič, posestnik, Vrhnika.
Peter Hauptmann, župnik, Dobrova.
Dr. Anton Breceelj, zdravnik, Ljubljana, Emonška cesta št. 20.
Josip Perme, župan in posestnik, Ponova vas 27.
Ivan Pirc, posestnik in sodar, Dravljice 99.
Ivan Čebašek, posestnik in župan, Črnuče 37.

NAMESTNIKI:

Anton Jeriha, vratar, Studenec 23.
Matevž Moder, posestnik, Videm 5, Dol pri Ljubljani.
Ivan Bastič, posestnik in župan, Ljubogojna 12, Horjul.
Franc Zavodnik, mizar, Glinica 1, St. Vid nad Ljubljano.
Josip Mehle, posestnik, Paradišče 1 pri Grosupljem.
Anton Lajovec, poduradnik, D. M. v Polju 2.
Franc Karpe, posestnik, Moste 23 pri Ljubljani.

Logatec.

KANDIDATI:

Dr. Marko Natlačen, odvetnik, Ljubljana, Ciril Metodova ulica št. 18.
Gabrijel Oblak, župan, Dolnji Logatec 38.
Ludvik Kržič, župan, Nadlesk 20 pri Starem trgu.

Mariborska oblast.

Celje.

KANDIDATI:

Krajne Davorin, kmet, St. Jungert, obč. Velika Pirešica.
Mešič Anton, župan in posestnik, Polzela.
Levstik Miloš, učitelj v p., Celje, Miklavški hrib.
Uranjek Jakob, rudar, Zabukovca, obč. Griže.
Slomšek Franc, posestnik in obrtnik, Sv. Jurij ob juž. žel.
Gorič Konrad, kovač, Vransko.

NAMESTNIKI:

Kronovšek Alojzij, posestnik in obrtnik, Parizlje, Braslovce.
Samec Jožef, posestnik v Arcelinu pri Vojniku.
Novak Karol, posestnik in župan, Motnik.
Lesjak Alojzij, posestnik in župan v Ponderju, Sv. Jurij ob Taboru.
Črepinšek Blaž, poštni uslužbenec, Zavodna pri Celju.
Rančigaj Anton, posestnik, Gomilsko.

Dolnja Lendava.

KANDIDATI:

Baša Ivan, župnik, Bogojna.
Osterc Peter, trgovec, Beltinci.
Litrop Stefan, čevljar in posestnik, Turnišče.
Matjašec Ivan, posestnik, Dolina.

NAMESTNIKI:

Horvat Jožef, posestnik, Črensovec.
Trajber Jožef, posestnik, Dubrovnik.
Bedernjak Ivan, posestnik, Trnje.
Horvat S. Ignac, posestnik, Gornja Bostrica.

Gornjigrad.

KANDIDATI:

Blekač Marko, posestnik in župan, Okonina, obč. Rečica ob Savinji.
Strucelj Franc, posestnik in župan, Mozirja okolica.

NAMESTNIKI:

Stvarnik Anton ml., posestnik v Ljubiji.
Tesovnik Josip, posestnik v Ljubnem.

Konjice.

KANDIDATI:

Napotnik Matija, posestnikov sin, Tepanje.
Bruderman Leopold, trgovec in posestnik v Konjicah.

NAMESTNIKI:

Dr. Jerovšek Anton, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru.
Leskovar Anton, posestnik in župan v Oplotnici.

Ljutomer.

KANDIDATI:

Rajh Jakob, posestnik, Ljutomer.
Neudauer Alojzij, posojilniški tajnik, Gornja Radgona.
Hrastelj Franc, urednik, Maribor.

NAMESTNIKI:

Dr. Anton Milavec, uradnik, Ljubljana, Dunajska cesta 38.
Andrej Zihel, župan, Planina pri Rakeku 190.
Ivan Lavrič, trgovec, Cerkljica 163.

Novo mesto.

KANDIDATI:

Dr. Ivo Česnik, odvetnik v Novem mestu.
Josip Kastelic, župan in posestnik, Žužemberk.
Ignacij Pevec, posestnik, Skovec 3 pri Vel. Loki.
Ivan Pezdire, posestnik, Dol. Sušice 5.
Franc Gabrovšek, tajnik SLS, Ljubljana.

NAMESTNIKI:

Ignacij Košak, posestnik, Gabrovka 7 pri Zagradcu.
Peter Mrak, železniški poduradnik, Novo mesto.
Anton Golob, posestnik, župan, Selo 8 pri Mirni.
Franc Koželj, posestnik, Mačkovec pri Žužemberku.
Alojzij Hrovat, mizar in posestnik, Petane 7 pri Novem mestu.

Radovljica.

KANDIDATI:

Jakob Jan, posestnik, Podhom 10 pri Gorjah.
Peter Arnež, tovarniški delavec, Sava 151 pri Jesenicah.
Josip Lavtižar, posestnik in župan, Kranjska gora 27.

NAMESTNIKI:

Franc Mavrič, posestnik in župan, Bohinjska Bistrica.
Matija Mikelj, posestnik, Kamna gorica 4.
Anton Avsenek, posestnik, Vrhnje 1 pri Radovljici.

Maribor, desni breg.

KANDIDATI:

Sagaj Alojzij, dekan, Hoče.
Kores Martin, železničar-ključavničar, Maribor.
Dr. Schaubach Boštjan, odvetnik v Slov. Bistrici.
Hauptman Andrej, župan, Činžat.
Bogina Janez, župan, Makole.

NAMESTNIKI:

Florjančič Jakob, posestnik, Sv. Miklavž.
Mlakar Janko, železničar, Studenci pri Mariboru.
Kos Ivan, gostilničar in trgovec, Slov. Bistrica.
Potočnik Matej, posestnik, Radvanje.
Prešern Simon, župan, Poljčane.

Maribor, levi breg.

KANDIDATI:

Supanič Alojzij, veleposestnik, Jarenina.
Dr. Leskovar Josip, župan mesta Maribor.
Dr. Vebler Andrej, odvetnik v Mariboru.
Pirnat Franc, višji živnozdravnik v Mariboru.
Poljanec Ljudevit, župan, Cogettni pri Sv. Antonu v Slov. gor.

NAMESTNIKI:

Šerbinek Ivan, posestnik, Vrtiče pri Svečini.
Krajnc Josip, posestnik in gostilničar, Sv. Jurij v Slov. gor.
Rošker Anton, posestnik, Zgor. Hlapje, Sv. Jakob v Slov. gor.
Urbas Ivan, župan, Slemen pri Selnici ob Dravi.
Gomilšek Franc, župnik, Sv. Benedikt v Slov. gorah.

Murska Sobota.

KANDIDATI:

Faflik Franc, župnik, Kančevci.
Horvat Geza, upravitelj, Krajna.
Kerec Franc, posestnik, Prosečka vas.
Bačič Franc, posestnik in župan, Gornja Lendava.
Vogrinič Anton, posestnik, Cankova.

NAMESTNIKI:

Domjan Alojz, posestnik, Godišinci.
Forjan Andrej, posestnik, Rakičan.
Kuhar Jožef, posestnik, Gradišče.
Kornhauser Alojz, posestnik, Sv. Jurij v Prekmurju.
Panker Ivan, posestnik, Pečarovec.

Dravograd.

KANDIDATI:

Kugovnik Jurij, kovač, Prevalje.
Stabej Jože, višji oficijal, Maribor.
Držečnik Luka, posestnik in župan, Orlica-Ribnica na Poh.

NAMESTNIKI:

Vaukan Frane, posestnik in gostilničar, Farna vas pri Prevaljah.
Rebernik Rudolf, gostilničar, Brezno.
Štana Ivan, posestnik, Libeliče.

Ptuj.

KANDIDATI:

Veršič Ivan, posestnik in župan, Sv. Marko pri Ptuj.
Janžekovič Alojz, posestnik, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji.
Rozman Peter, viničar, Hermanci pri Sv. Miklavžu.
Dr. Kovačec Janko, bančni ravnatelj, Maribor.
Kröpfl Lovro, posestnik v Staršah pri St. Janžu na Dr. polju.
Čuš Ivan, posestnik v Hlaponcih pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.
Napast Martin, posestnik, Sv. Lovrenc na Drav. polju.

NAMESTNIKI:

Kočevar Ivan, posestnik, Obrež pri Središču.
Kramberger Alojz, posestnik in mlinar, Skorba pri Hajdini.
Mlakar Jože, posestnik in krojač, Lancova ves pri St. Vidu pri Ptuj.
Folijan Jakob, posestnik, Vurberg.
Prelog Frane, posestnik v Zagojčih pri Moškanjcih.
Pintarič Frane, posestnik, Hajdina.
Brenčič Mihael, posestnik in gostilničar, Ptuj.

Slovenjgradec.

KANDIDATI:

Pušenjak Vlado, narodni poslanec, Maribor.
Guzej Ivan, posestnik in župan, St. Janž pri Dravogradu.
Blatnik Simon, posestnik in trgovec, Stara vas pri Velenju.

NAMESTNIKI:

Ovčar Tomaž, žand. poročnik v pok., Slovenjgradec.
Zaje Zdravko, rudar, Spod. Šalek pri Velenju.
Škruba Miha, posestnik, Topolšica pri Šoštanju.

Šmarje pri Jelšah.

KANDIDATI:

Turk Ivan, posestnik, Šmarje pri Jelšah.
Dr. Ogrizek Anton, odvetnik v Celju.
Kranjc Marko, tajnik SLS v Mariboru.
Tovornik Jože, posestnik in župan, Sv. Vid na Planini.
Jazbec Karl, posestnik, Sv. Peter pod Sv. gorami.
Roškar Janez, župan, Rajnkovec pri Rogaški Slatini.
Počivalšek Ivan, posestnik, Sopote pri Podčetrtku.
Teržan Anton, trgovec in gostilničar, Dobje pri Planini.
Melicher Valentin, župan, Sv. Vid pri Grobelnem.
Stoklas Jože, župan, Šmarje pri Jelšah.

Poravnajte naročnino!

Potek ženevskega zasedanja.

Pariz, 7. dec. (Izv.) O včerajšnjih pogajanjih zunanjih ministrov v Ženevi se poroča, da se je razpravljalo predvsem o treh točkah: o vprašanju razorožitve, investicijskem načrtu ter o vprašanju kontrole v Porenju. Čuje se, da je bil v teh spornih vprašanjih dosežen kompromis v tem smislu, da se bo likvidirala v najkrajšem času medzavezniška kontrolna komisija. Briand je baje izjavil, da bo glede vprašanja izpraznitve zasedenega ozemlja proučil z dobro voljo vse možnosti.

Ženeva, 7. dec. (Izv.) Danes dopoldne se je mudil dr. Stresemann v daljšem razgovoru z belgijskim zunanjim ministrom Vandervelde. Tekom tega razgovora je dr. Stresemann izjavil, da zahteva javno mnenje v Nemčiji

čimprejšnjo likvidacijo medzavezniške kontrolne komisije.

KITAJSKI APEL NA DRUŠTVO NARODOV.

Ženeva, 7. dec. Tukajšnji listi objavljajo izjave kitajskega zastopnika v svetu Društva narodov. Kitajska brezpogojno odklanja predložitev odpovedi belgijske gospodarske pogodbe haaškemu razsodišču. Pač pa hoče Kitajska, da pridejo vse v enostransko korist sklenjene gospodarske pogodbe pred plenum Društva narodov. Kitajska vztraja na stališču, da mora biti vseh takih pogodb, kakor hitro jim poteče doba, konec. Belgija bo imela le škodo, ako se bo upirala tej pravični zahtevi kitajskega naroda, ki jo bo udaril z bojkotom.

Skupna garancijska pogodba za Albanijo.

»Prager Presse« z dne 7. t. m. prinaša uvodnik »K italijansko-albanski pogodbi«. Članek podaja vsebino pogodbe, nato pa ugotavlja neugodni vtis, ki ga je napravila ta pogodba ne samo v Jugoslaviji, marveč tudi v znatnem delu evropske javnosti. Splošno se smatra, da pomenja tiranski pakt italijanskega protektorata nad Albanijo. Svoje mnenje opredeljuje list sledeče:

»Ugovorov, ki se dvigajo proti italijansko-albanski pogodbi, ni mogoče prezreti, vendar morda tudi ni mogoče dvomiti nad mirovnimi prizadevanji in dobrimi namerami italijanske politike in vlade. Ako pa se potrdi dejstvo, da pomenja italijansko-albanski prijateljska pogodba spričo neenakosti obeh pogodbenih

strank ustvaritev neke vrste italijanskega protektorata nad malo balkansko državo, potem se gotovo da najti sredstvo, da se novi pogodbi ta nevarna ost odlomi. Na ohranitev in zagotovitev status quo ni interesirana samo Italija. In če se v resnici ne bi mogli zadovoljiti z jamstvi, ki jih daje glede neodvisnosti Društvo narodov, potem bi bilo najnaravnejše, da bi zajamčile to neodvisnost konformno vse države, ki imajo kot neposredne sosede Albanije interes na tem. Ali ne bi Italija na najboljši način dokumentirala svojih miroljubnih namenov, ako bi svojo garancijsko pogodbo napravila dostopno, v svrhu podpore, tudi ostalim sosedom Albanije in s tem potrdila miroljubne cilje pogodbe?«

skupnega dela. — Položaj sedanje vlade je omajan predvsem zaradi deficita v državnem proračunu, pa tudi zaradi neuspehov v zunanji politiki.

ITALIJA PORAVNALA ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKI INCIDENT V ZADRU.

Rim, 7. decembra. »Stefani« poroča, da je italijanska vlada poravnala italijansko-jugoslovanski incident, ki se je dne 30. m. m. pripetil v Zadru. Tedaj je neki orožnik ustavil na cesti slugo tamkajšnjega jugoslovanskega podkonzulata in mu odvzel uradno pošto. Nato ga je ovedel na orožniško poveljstvo, kjer so slugi pošto vrnili. Prizadeti orožnik, tako poroča »Stefani«, je bil kaznovan, a orožništvo je dobilo stroga navodila, da se taki dogodki pod nobenim pogojem ne smejo ponavljati.

FRANCOSKI VOJNI MINISTER O GIBANJU ČET.

Pariz, 7. dec. (Izv.) Vojni minister je izdal razglas, s katerim objavlja, da so vojaška premikanja v južni Franciji, ki so se vršila zadnje dni, v zvezi z dejstvom, da se vračajo čete iz Maroka v Francijo. Vojno ministrstvo je smatralo za potrebno, obvestiti o tem javnost, da bi ne prišlo v tem oziru do neumestnih tolmačenj.

CHURCHILL PRI POINCAREJU IN MUSSOLINIJU.

Pariz, 7. dec. (Izv.) »Petit Parisien« prinaša vest, da je bil danes angleški zakladnik minister Churchill na obedu pri predsedniku vlade Poincareju; obenem doznava, da se bo Churchill podal v Rim, kjer bo imel razgovor z Mussolinijem.

London, 7. decembra. (Izv.) »Daily Mail« poroča iz baje zanesljivega vira, da bo angleški finančni minister Churchill iz južne Francije obiskal Italijo, kjer bo imel sestanek z Mussolinijem.

PRED ZASEDANJEM RIMSKEGA PARLAMENTA.

Rim, 7. dec. (Izv.) Poslanska zbornica se najbrže sestane prihodnji torek ali sredo. Raz-

pravljalo se bo o zakonskem načrtu glede novega državnega posojila. Mussolini je danes sprejel glavnega tajnika stranke Turattija. Dogovorila sta se, da se po zasedanju senata sestane vodstvo stranke, ki bo imenovalo pokrajinske tajnike.

SKLEPI ITALIJANSKEGA MINISTRskega SVETA.

Rim, 7. dec. (Izv.) Na današnji seji je ministrski svet proučil načrt za ustanovitev državnega gledališča s sedeži v Rimu, Milanu, Napolju in Turinu. Finančni in prosvetni minister sta dobila nalog, da storita v tem oziru vse potrebne korake. Odobren je bil dekret, ki dovoljuje nemškim družinam, ki jim je bilo zaplenjeno premoženje v novih pokrajinah, posebne ugodnosti. Ministrski svet je končno sklenil, da bo vlada vzdrževala srednje šole in nautično šolo na Reki. Doslej je te šole vzdrževala mestna občina.

NOVA MEDNARODNA LETALSKA DRUŽBA

Rim, 7. dec. (Izv.) »Agenzia Radio Nazionale« poroča iz Prage, da se je tamkaj osnovala letalska družba s kapitalom 8 milijonov kron. Pri družbi je soudeležena Skodova tovarna, tovarna zrakovlovov Bondy, tovarna avtomobilov Walter in tovarna strojev Daneg. Namen te letalske družbe je, organizirati mednarodne zračne linije. Pričelo se bo z zračno linijo Praga—Bratislava—Zagreb—Trst.

GRŠKI PARLAMENT.

Atene, 7. decembra (Izv.) Na včerajšnji seji parlamenta se je najprej vršila zaprisega članov parlamenta. Nato se je vršila volitev parlamentarnega predsednika. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika kandidat republikancev Zofulis s 145 glasovi.

SESTAVA NOVEGA DANSKEGA PARLAMENTA.

Kopenhagen, 7. dec. (Izv.) V novoizvoljenem danskem državnem zboru so mandati porazdeljeni sledeče: Socialni demokrati 53 (izgubili 2), kmetska levica 46 (pridobili 2), konservativci 30 (pridobili 2), demokrati 16 (izgubili 4), desničarska državna stranka (agrarni reformisti) 2 (pridobili 2), nemška stranka 1 mandat. — Socialistična vlada je v ostavki in socialistična stranka je prešla v opozicijo. Prevladuje mnenje, da se bo meščanska vlada težko držala in da je pričakovati novih volitev.

KONFERENCA SOVJETSKIH STROKOVNIH ORGANIZACIJ.

Moskva, 7. dec. (Izv.) Včeraj se je otvorila konferenca strokovnih organizacij Sovjetske Unije, ki se je udeležilo 1367 delegatov, ki zastopajo 9 milijonov 700.000 organiziranih članov. Na konferenci je glavni rudarski tajnik Anglije g. Cook izrazil svojo zahvalo Uniji, ki je priskočila angleškim rudarjem pri zadnji stavki na pomoč s podporo 11 in pol milijonov rubljev.

DOGODKI NA KITAJSKEM.

Shanghai, 7. decembra. (Izv.) Kantonske čete so zavzele Fučau in prodirajo preko fukienske pokrajine dalje proti severu. Kam krene armada, ki stoji pri Nančangu, še ni povsem jasno. Na vsak način preti Shanghaiu obkolitev.

Strajk v Hankau ni popoln, ker je Kuomintang na posredovanje kantonskega vojskovodja Čang Kai-šeka dovolil, da sme del delavcev in uslužbencev ostati na delu. Položaj je tem manj nevaren, ker so kantonske oblasti ukrenile vse potrebno, da preprečijo izgrede fanatične množice.

Peking, 7. decembra. (Izv.) Nad severnimi četami, ki se pripravljajo na ofenzivo proti Kantoncem, je prevzel vrhovno poveljstvo Čang-Tso-lin in obenem diktaturo nad Severno Kitajsko. Vlada, ki se bo po njegovi volji sestavila, bo štela v prvi vrsti njegove kreature.

Uspela operacija kralja Ferdinanda.

Bukarešt, 7. decembra. (Izv.) Včeraj je profesor Hartmann izvršil operacijo na kralju Ferdinandu. Uradno naznanilo pravi, da se je operacija popolnoma posrečila in da se kralj izvzstno počuti.

Dne 5. t. m. je kralj Ferdinand s hčerami: jugoslovansko kraljico in bivšo grško kraljico soprogi sprejel iz Amerike vrnivšo se kraljico. Kralj in kraljica sta se v zaprtem avtu odpeljala v grad Cotroceni. Pričakovane politične čajanke ni bilo.

Kapitulacija Mehike.

Washington, 6. decembra. (Izv.) Mehikiški poslanik je podal izjavo, da Mehika priznava pravice inozemskih petrolejskih družb in da se nanaša zakonska omejitev vseh koncesij na 50 let le na domače mehiške družbe. Pravice inozemskih petrolejskih družb ostanejo nedotaknjene. — S tem se je mehiška vlada udala zahtevam Združenih držav ter je ameriško-mehikiški spor poravnal.

Ustanovitev fašističnega „Velikopoljskega tabora“ na Poljskem.

Varšava, 7. decembra. (Izv.) Romanu Dmowskemu je uspel načrt, za katerega je delal iz vseh sil, da ustanovi veliko fašistično-politično organizacijo. Nova organizacija se imenuje »Velikopoljski tabor«. Dogodek je vzbudil v poljski javnosti največjo pozornost. Časnikarjem je izjavil Dmowski o svojih namelih: »Velikopoljski tabor ne namerava pospešiti padca vlade in maršala Pilsudskega. Vendar je pa pripravljen na vse politične možnosti in ako bi bila sedanja vlada vsled svojih neuspehov prisiljena, da odstopi, je »Velikopoljski tabor« pripravljen, da prevzame vladu. Prepričan sem, da bi v tem slučaju več političnih strank sprejelo naš program ter bi se pod našo zastavo udeleževale

tala je in iskala primerne kraja. Iskanje in prhutanje jo je utrudilo in ožejalo. In je pozabila sladke jagode z grozdka, obran češulček ji je padel iz kljunčka. Prestrašila se je, ko se je zavedela, kaj je storila s svojim darom, žalost jo je prisilila, da se je skrila v borovih gozdovih na Goričkem. Čuj petje po Ravenskem! ... Glej, da vidiš ravna polja na Dolinskem. ko valovi po njih zlata pšenica! ... Ni kruha na Goričkem. ... »Po ogrskih pustah in slavonskih ravninah škropijo svoj znoj Goričani: to je vsebina Malešičeve povesti »Kruh«. Po Goričkem je gospod — palir. »O, kako je grenak kruh, ki ga reže palir!« Tudi to je vsebina Malešičeve povesti. »Saj morajo tudi drobne ptičke živeti! Zato jih je Bog ustvaril!« Tudi to in še marsikaj drugega je vsebina Malešičeve povesti. — Vprašal sem tovarisa: »Kako se ti dopade Malešičev »Kruh«?« In mi je dal odgovor: »Arhitektonsko manjka povesti zgradnje, da bi povest rastle pred našimi očmi. Vsebinsko bi trebalo to vsakdanje življenje še bolj prepojit z enotno idejo.« V koliko ima tovariš prav, ne vem. Vem samo to, da sem bral Malešičev »Kruh« s srcem, dasi je »grenak kruh, ki ga reže palir«.

Druga celoletna povest v zadnjem letniku je bil prevod angleškega romana »Za Cezarja«. Včasih malo široko pisana, pa zapletena zgodba iz časov rimskih cesarjev in preganjanja kristjanov. Drugi del romana se bo nadaljeval v prihodnjem letniku. Povest se bere prijetno. — Izmed krajših prispevkov v prozi naj ome-

nim v prvi vrsti Bogomira Magajne krasne prispevke pod naslovom »Ljudje od morja«. Njegova dekleta Mara, Nežica ... so orisana tako ljubko, da bi jih človek kar vzljubil. Krajše sestavke v prozi so še priobčili: Marija Kmetova, M. Malešič, I. Vuk in drugi.

Kaj pa pesmi in pesniki v »Mladiki«? Uredniki leposlovnih revij pravijo, da so pesniki danes redko posejani po slovenskih tleh, a klub temu jih najdemo med sodrujki »Mladike« sedemnajst. Saj je postala »Mladika« zadnje leto kar cela šola mladih pesnikov z učiteljem Krivogledom in ravnateljem F. S. F.-jem. To hoče biti tudi prihodnje leto pod vodstvom mladega Pravogleda. Zlata vredni so v tem oziru članki, ki jih je v zadnjih številkah priobčil urednik F. S. F. pod naslovom »Mladim in starim trudoljubnim pesnikom«. Dejstvo, da se za pesnika človek ne more izučiti, tako kot za rokodelca, ostane seveda še vedno v veljavi, a tudi rojeni pesniki potrebujejo vodstva in pouka, zlasti v mladosti in pa če njih naobrazba ni ravno velika. Tako se vzbujajo talenti. Res je, da pesmi, priobčene v »Mladiki«, niso ne po obliki ne po vsebini najmoderneje, so pa take, vsaj večinoma, da jo fant ali dekle prebere, razume misel in takoj izreče »kritiko«, ki se glasi: To je pa fletna pesmica. Take pesmi v družinski list spadajo in take »Mladika« tudi prinaša.

Pa tudi za splošno izobrazbo svojih čitateljev skrbi »Mladika«. Iz tega drugega poljudnoznanstvenega dela moramo pač omeniti na

prvem mestu »Pregled slovenske umetnosti« Viktorja Steske, ki je s tem letnikom zaključen. Koliko truda je Steska položil v to svoje delo, sad tridesetletnega iskanja in zbiranja, tega čitatelji nit slutiti ne morejo. Rekel bo mogoče kdo, da tak spis o slovenski umetnosti ne spada v družinski list, prepričan sem, da dober del naročnikov tega dela res ni brala, toda, ako je Steska s svojim spisom vzbudil recimo vsaj pri sto čitateljih zanimanje za spoznavanje naše domače umetnosti, spoštovanje in umevanje do naših starin, ki je med povprečnim narodom itak minimalno, je priobčitev bila upravičena. Istemu cilju so služile tudi številne umetniške slike domačih in drugih svetovnoznanih umetnikov. Razen tega je prinesla »Mladika« še celo vrsto fotografij, pokrajinskih, narodopisnih, zgodovinskih in drugih slik. Od poljudnega znanstva naj omenim še en Sovretov in dva Kotnikova članka o Ptuj in starem srednjem in novem veku, dr. Resa »Mesto sv. Antona«, dr. A. Piskernikove poučno-zabavne članke »Z življenja rastlin«, turistovska potopisa Janko Mlakarja in J. M. Trunka itd. Pouk in zabava obenem.

Drugi del »Mladike« je pa res pravo »Pisano polje«. Seznanja čitatelja z dogodki »po okrogli zemlji« (naj omenim iz letošnjega letnika razpravo »Dogodki na daljnem Vzhodu in Evropi«, »Meksika — dežela političnih vstaj in verskih preganjanj« itd.), se spominja raznih jubilejev, opozarja čitatelja na novo izišle knjige, nadomešča gospodarju razne strokovne knjige »o lepem vrhu« (M. Humek

UNION
ČOKOLADA
KAKAO
BONBONI

Matija Munda:

„Mladika“, naš družinski list.

Pred par dnevi je izšla 12. številka »Mladike«, našega najboljšega družinskega mesečnika. Z njo je zaključen sedmi, oziroma četrti letnik, odkar jo je vzela pod svoje okrilje naša Mohorjeva na Prevaljah. Porabimo to priliko, pogledimo na prejšnji nazaj in se vprašamo, kaj nam je nudil ta letnik, ali »Mladika« izpolnjuje naloge, ki jo ima kot slovenski družinski list, nato pa hočemo pogledati tudi v prihodnost, kaj nam obeta v prihodnjem letniku.

Na uvodnem mestu je prinašal letošnji letnik izvirno povest Slovenske Krajine z naslovom »Kruh«. Napisal jo je do letošnjega leta slovenski javnosti pravzaprav neznani pisatelj Matija Malešič. Kot dr. Sušnik v svojem »Slovenec« objavljenih »Prekmurskih profilih«, tako in še bolj se je Malešič zamislil v tajnopis prekmurskega ljudstva in nam v svoji povesti predstavil prekmursko-goričanskega delavca pri njegovi borbi za vsakdanji kruh, ki mu ga reže palir. »Tri ptičke so priletele iz Slovenskih gor, Pela je prva, pšenični klas je nosila v kljunčku druga, sladki grozdek je nosila v kljunčku tretja. Preletele so Muro. Na Ravensko je sedla prva, na Dolinsko je odlelela druga, tretja ni našla kraja, kamor bi sedla. Borovih gozdov po Goričkem je je bilo strah, po ravnini sta se že udomili tovarišici, vrniti se v Slovenske gorice ni marala. Prhu-

Kaj se godi doma

Strašen snežni vihar na Hrvaškem.

VLAKI OBTICALI V SNEGU. — SILEN VIHAR NA MORJU. — MNOGO RIBISKIH LADIJ SE JE POTOPILO.

Zagreb, 7. dec. (Izv.) Tekom včerajšnjega dne je divjalo po Hrvaškem velikansko neurje. Silno je snežilo. Velike množine snega so onemogočile promet. Ponekod je zapadlo snega do 4 m. Snežni metež je potrgal brzojavne in telefonske žice in drogo. Najhujši snežni meteži so bili v primorskem delu Hrvatske, v Liki. Progi proti Splitu in proti Sušaku sta zelo trpeli. Sneg ju je na več mestih popolnoma zametel in onemogočil vsak promet. Takojšnje čiščenje in odstranjevanje snega ni imelo nobenega uspeha. Več vlakov je obticalo v snegu, mnogi vlaki pa so se rešili iz metežev z velikimi zamudami. Vsled snežnih zametov je bilo treba sploh ukiniti promet. Tudi na Jadranskem morju je bil silen vihar. Potopilo se je mnogo ribiskih ladij.

Zagreb, 7. dec. (Izv.) Sem so prišla iz vseh krajev poročila o strašnih snežnih zametih in velikanski škodi, ki jo je vihar povzročil. Na Sušaku je vihar polomil drogo in svetilkami, tako da je bila postaja vso noč v temi. — Na liški progi je brzovlak obtical v snegu med postajama Vrhovina in Rudopolje. Potniki so vlak zapustili in se podali v Rudopolje. V Vrhovini je obtical osební vlak. Ravnotako je obtical drug osební vlak v Lički Jesenici. Iz Ogulina in Gračaca so poslali dva snežna pluga. Ogulinski je kmalu obtical v štiri metre visokem snegu. Usoda gračackega pluga ni znana. V Plaskem čaka zagrebški brzovlak. Blizu Zrmanje je obtical v dva

metra visokem snegu tovorni vlak. Na pomoč je prišla druga lokomotiva, ki je očistila od postaje do vlaka progo in nato tudi ves vlak z vleklia v Zrmanjo. Istotako je obtical posebni vlak nedaleč od postaje Pribudić, katerega ni bilo mogoče rešiti. Vlak čaka tam že 36 ur.

Vsled strašne burje je pretrgan ves telefonski promet na liški progi. Na sušaški progi sta obticala v snegu dva vlaka. Promet se vrši samo do Ogulina. Med Ogulinom in Sušakom je obtical v Lokvah en tovorni vlak.

Sisek, 7. dec. (Izv.) Med Sunjo in Siskom je silno snežilo in deževalo. Neurje je polomilo nad polovico telefonskih drogov. Vsled deževja bo na tem delu proge popraviljanje telefonske proge silno težavno. Vlaki so morali čakati v Sunji, dokler niso delavci očistili progo brzovajnih drogov.

Karlovac, 7. dec. (Izv.) Telefonske žice so v celém mestu potrgane. Mesto plava v snežni brozgi. Redni železniški promet se vrši samo z Zagrebom in Ljubljano, medtem ko se promet proti Sušaku vrši samo do Ogulina. Poštni avto iz Karlovca se je moral vrniti na pol pota. Celokupni promet na progi Ogulin—Split se je popolnoma ukinil med postajami Plaški—Vrhovina in Gračac—Knin.

Reka, 7. dec. (Izv.) Na Jadranskem morju je besnelo strašno neurje. Potopilo se je veliko število ribiskih ladij. Na italijanski obali so izstopile reke. Sploh je bilo treba v Italiji ponekod ukiniti promet.

Velika nesreča v Trzinu.

Miha Sršen, 63 letni posestnik v Trzinu 97, njegova 58 letna žena Terezija in 16 letni sin Miha so včeraj popoldne kuhali z bencinom voščilo za tla. Pri tem delu se je sin Miha z lučjo preveč približal bencinu — bilo ga je 10 litrov — ki se je vnel. Nastala je eksplozija, ki je razdejala okna in vrata ter vse tri ožgala. Oče je ožgan po rokah, sin po rokah in obrazu, mati pa po vsem spodnjem delu telesa. Oče je izvelel gorečo mater iz hiše in jo vrgel v vodo, ki teče mimo hiše, da je tako pogasil gorečo obleko. Rešilni avto iz Ljubljane je sinoči prepeljal vse tri v ljubljansko bolnico. Poškodbe Terezije Sršen so smrtno nevarne.

Dve železniški nesreči.

Včeraj zjutraj in deloma dopoldne so imeli vsi v Ljubljano prihajajoči osební in tovorni vlaki večurne, celo peturne zamude. Sicer je res, da ovirajo na Hrvaškem, v Slavoniji in v jugozapadnih pokrajinah vladajoči snežni meteži in viharji normalni železniški promet, toda večurne zamude ste včeraj v prvi vrsti povzročili dve železniški nesreči, ki niste niti zahtevali človeških žrtve niti povzročili večje materialne škode, toda sta ovirali za več ur redni promet na glavni progi iz Ljubljane proti Zidanemu mostu in na gorenjski progi.

Po noči ob 2.05 je skočil s tira na postaji Savi pri Zagorju en voz premikajočega se tovornega vlaka tako nesrečno, da je zamostil redni promet na glavnih tirih. O nesreči je bilo takoj obveščeno transportno vodstvo v Ljubljani, ki je odpisalo v Savo pomožni vlak z delavci. Ti so ob 6 zjutraj vzpostavili redni promet in odstranili vse ovire. Radi te nesreče so imeli že itak vsled snežnih zametov zakasneli vlaki iz severnih in vzhodnih smeri večurne zamude. Tako je mogel okoli polnoči iz Ljubljane odhajajoči tržaški vlak nadaljevati vožnjo šele ob 6 iz Save dalje proti Dunaju. Dunajski brzovlak je prispel v Ljubljano s triurno zamudo. Naravno, da je radi te nesreče nastal na bližnjih postajah med Zidanim mostom in Ljub-

ljano velik zastoj osebnih in tovornih vlakov. Včeraj dopoldne so bile vse ovire premagane.

Druga nesreča je bila pri Zirovnici na Gorenjskem. Na mostu, ki vodi čez Završnico, je včeraj ob 5.45 vozil z Jesenic proti Ljubljani tovorni vlak. Iz tira je skočil en voz. Promet je bil za trenutek prekinjen. Železniški delavci z Jesenic so po eni uri odstranili prometno oviro. Jutranji gorenjski vlak je imel zato 86 minut zamude.

Včeraj ves dan so drugače prihajali vlaki z več minutnimi zamudami v Ljubljano. Vzrok temu vremenske nepravilnosti. Splošno v železniških krogih živahno komentirajo obe k sreči neznatni nezgodi, ki zgovorno dokazujeta, da je vsako štedenje pri vzdrževanju prog, materiala in plačah — nesmiselno in celo katastrofalno za promet.

Ček za 14.200 lir izginil.

Lesni trgovec Fran Drobnič iz Stare vasi pri Grosupljem, ki slovi kot soliden in trezen trgovec, je 2. t. m. nenadoma zapazil, da mu je izginila iz telovnikovega žepa velika denarnica, v kateri je bilo: 7 bankovcev po 1000 Din, 25 po 100 Din, 3 po 20 Din, torej skupno 9500 Din. Obenem je z denarnico izginil ček za 14.200 italijanskih lir, ki mu ga je izstavila in podpisala lesno-trgovska tvrdka Antonio Galli iz Trsta. — G. Drobnič je 2. t. m. okrog 5 popoldne šele opazil, da mu je denarnica s čekom izginila. Najbrže gre za zelo rafinirano žepno tatvino, ni pa izključeno, da je bila denarnica kje izgubljena. Glede čeka so bili takoj vsi denarni zavodi in banke v Ljubljani in drugod obveščene.

Svojo ljubimko zastrupil.

Te dni je izvršilo orožništvo na Zg. Polskavi pri Slov. Bistrici senzacionalno aretacijo, v kateri govori ves okraj. Zaprl so Karla M., ki je osumljen, da je zastrupil svojo ljubico s strihininom ter jo umoril. Strup mu je baje dobavila neka precej znana oseba, katero dolže tudi pomoči pri odpravi ploda. Strihin je bil kupljen v eni mariborskih drogerij na podlagi nakaznice okrajnega

glavarstva, ki pa je bila najbrže ponarejena. Policija in orožništvo vodita preiskavo. Zadeva je še precej nepojasnjena.

Detomor.

V župniji Majšperg se je doigral te dni slučaj detomora, ki je razburil upravičeno celo okolico. Pes posestnika Antona Kavčević v Sestrčah je prinesel na dvorišče ostanke otroka moškega spola. Po teh ostankih se je dalo sklepati, da je bil otrok rojen kake tri mesece pred časom. Kavčević je navedel celo zadevo orožništvu na Ptujski gori, ki je začelo s preiskavo in poizvedovanjem po Majšpergu ter okolici. Posrečilo se je izslediti detomorilko v osebi Alojzije Pušovar. Omenjeno so aretirali in predali sodišču, kjer je po kratki preiskavi priznala nečloveško dejanje in bo dajala zanj odgovor pred poroto. Ostanke ubogega otroka, kar jih pes ni pojedel, so pokopali na pokopališču. Popisani detomor je tretji, ki se je zgodil v primeroma kratkem času krog Majšperga.

Napad na cesti.

V nedeljo, dne 5. t. m. so napadli trije fantje v bližini drsališča na Glinah železniškega uradnika Franca Krašnja, ko je šel ob 6 zvečer iz Rožne doline v službo na železnico. Neki napadalec je sunil Krašnja z nožem v desna rebra. O napadu so bili takoj obveščeni stražniki na Viču, ki so takoj poiskali napadalec in jih aretirali. Krašnja je dobil lahko rano, ki se je pa inficirala, tako da je moral oditi v bolnico.

Beleške

Izjava.

Z ozirom na vest, ki jo je povzel »Slovenec« po v Zagrebu izhajajočem »Domu«, češ, da je bila Slavska banka v Zagrebu naklonila »radikalnemu tisk« v Sloveniji 200.000 dinarjev prosi podpisani Mestni odbor Narodne radikalne stranke v Ljubljani, da izvoli ugledno uredništvo priobčiti izjavo, da podpisani Mestni odbor od Slavske banke nikdar ni prejel kake podpore, namenjene »radikalnemu tisku« ter da mu ni absolutno nič znano, da bi bil kateri član radikalne stranke v Sloveniji prejel kako denarno pomoč s strani Slavske banke v svrhu »radikalnega tiska« ali v druge strankine svrhe. — V Ljubljani, dne 7. decembra 1926. — Mestni odbor narodne radikalne stranke v Ljubljani. — Predsednik: Dr. Ravnihar. Za tajnika: Dr. Modic.

Slovenci v Italiji

Slovenski domovi bodo zopet goreli!

List »Battaglie Giuliane«, okrog katerega se zbirajo skrajni fašistovski elementi in požigalci Narodnega doma in vseh slovenskih dvoran v Trstu, kakor g. Forti, je priobčil v zadnji številki »Opozorilo jugoslovanskim ščurvarjem«. Članek pravi v uvodu, da je zadnja notica v tem listu o učitelji Sabetičevi (o grožnji z gorjačo teh gospodov omenjeni učitelji je »Slovenec« že poročal) v zvezi z vestjo, ki jo je dal uredništvu neki prijatelj, »da še nikdar niso Slovani pri vsem tem, da znajo italijansko, tako trmasto govorili slovenski kakor sedaj in da jugoslovanski agitatorji skušajo vlti svojim rojakom sovražna čustva proti Italiji. In ravno radi tega, nadaljuje list, hočemo imeti brez komplimentov jasn nagovor na te gospode, ker ni absolutno nedopustno, da se oni v naši hiši tako izvažno obnašajo. Naj nas razmejo dobro, ako nočejo imeti neprilikk. Jul. Krajina je geografsko in politično italijanska. O tem se ne razpravlja. Vsaka razprava bi pomenila zgubo časa. Ravno tako je neizpodbitno, da je nova meja stala Italijo neizmernih krvnih žrtve in denarja.« List priznava, da živijo v Italiji Slovani, ki so poveljni kmetje. »Toda Italija ne more dopustiti, da Slovenci kujejo zarote v

njeno škodo. Dejstvo, da je mogel slovenski element, kateremu smo morali iz potrebe dovoliti čast italijanskega državljanstva, do sedaj svobodno živeti in da je užival de jure in de facto iste pravice kakor italijanski državljani. Nobena izmed zmago-slavnih držav ni spoštovala tujerodnih skupin z večjo dobrohotnostjo in toleranco kakor mi Italijani in italijanska država Slovane na Primorskem. Pravimo do sedaj, kajti bodočnost bo lahko drugačna, ako se ti ne prepričajo, da delajo slabo svojim interesom. Kdor se je veter, zanje vihar! Članek ponavlja nato staro pravljico, da gre prav za prav le za majhno število intelektualcev, medtem ko kmetje mislijo na delo in se ne bavijo s politiko ter spoštujejo italijanska oblastva. »Toda res je tudi, da imajo laž in intrige večji uspeh pri manj izobraženih. In evo nas tu s opozorilom, da je lažim znal iztrebiti meže, organizacije in stranke, veliko bolj močne in vkoreninjene kakor je slovenska kanala, ki vrši protitalijansko propagando. V ostalem menda ti strahopetni in potuljeni propagandisti sovražstva proti Italiji še niso pozabili na požig »Balkanec«, gnezda jugoslovanskih agitatorjev. Tržaški fašizem, vzpodbujen od tega spomina, bi lahko zopet pričel z delom čiščenja po hišah!«

Komentarja ne bomo dostavljali. Naj omenimo le, da je treba z grožnjo gospodov okoli omenjenega lista resno računati, ne samo radi tega, ker so to isti gospodje, ki so upepelili vse slovenske dvorane in ki jim ni treba za svoja dejanja dajati nikomur odgovora, ampak tudi radi tega, ker postaja razpoloženje v vladnih ter oficijelnih in neoficijelnih fašistovskih krogov napram Slovanom v Trstu in sploh na Primorskem vedno bolj sovražno. Pritisk se je v zadnjih 14 dneh naravnost podvojil. Naj dostavimo še, da nam je potnik, ki je prišel iz Trsta, pripovedoval, da so v soboto in nedeljo tržaški kolporterji prodajali list »Battaglie Giuliane« s tem-le vzklikom: Battaglie Giuliane s člankom proti slovenski učitelji, ki širi med učenci protitalijanske ideje (con articolo contro la maestra se'ia va!) Trst prav res potrebuje takih listov v času, ko postaja v mestu gospodarska kriza vedno bolj akutna.

Odpuščanje uradnikov in učiteljev. Proti gospodini Smiljan Mogočević, sestri sodnika Mogočevića, uradnici na goriški sodnji, je pravosodni minister uvedel odpustno postopanje. Ravno tako je bilo uvedeno odpustno postopanje tudi proti g. Kramarju Francetu, učitelju v Višnjeviku. Končno je prosvetni minister Fedele izpremenil disciplinarno preiskavo, ki je bila v teku proti učitelju Polju Leopoldu v Lokavcu, v odpustno postopanje. V dobro poučenih krogih se zatiruje, da bo minister Fedele še tekom tega meseca odločil o ugovorih, ki so jih vložili slovenski učitelji proti klevetam, na podlagi katerih je minister pričel postopati proti njim. Tako bodo slovenski učitelji prejeli odpustni dekret kot božično darilo.

Promesitiver. Grof Attems, namestnik goriškega podprefekta, je bil premeščen na prefekturo v Como. Goriška podprefektura bo tega izbornega uradnika, ki je dobro poznal goriško deželo in tudi dobro obvladal slovenski jezik, zelo pogrešala. Pi Gorici gre glas, da je grof Attems sam prošil za premesitve. Malokdo pa temu verjame.

Izsiljevalci denarja pod ključem. Nedavno smo poročali, da hodijo po Primorskem lepo oblečeni mladeniči s fašistovskim znakom na prsih, ki izsiljujejo na ta način denar iz gostilničarjev, kmetov in trgovcev, da nabirajo naročnike za razne fašistovske liste. Ljudem, ki pač ne marajo naročiti italijanskih listov, ki jih ne razumejo, grozijo, da bodo napravili potrebne korake proti njim, kar sovražijo Italijo. Navadno se izkaže, da so ti legantni mladeniči navadni sleparji. Te dni so aretirali v Milanu 6 takih sleparjev, ki so nabirali naročnino in podpornino za list Consuetudine Italiana, ki izhaja v Trstu. Med aretiranci je tudi par Tržačanov. Preiskava je dogajala, da so ti goljufi nastopali naravnost nasilno pri nabiranju naročnine. Operirali so v Turinu, Milanu, Benetkah, Tridentu, v Bologni in v Trstu.

Popolna razprodaja

tudi na obroke vseh predmetov damske, moške in otroške konfekcije, dežnih plaščev, klobukov itd. se vrši pri tvrdki O. Bernatovič, Mestni trg 5. — Prodaja se pod nakupno ceno. Le v prvem nadst. Vhod samo skozi vežo.

in inž. Ciril Jeglič), »o prehrani« (dr. Anton Breclj), gospodinj pa »kuharske bukve«, materi »mater vzgojiteljice« itd. Vsak, prav vsak pride na svoj račun, še oni, ki imajo toliko potrpežljivosti in seveda tudi spretnosti, da rešujejo zanke in uganke, ki jih nastavlja zviti Domen.

Kdo more reči, da »Mladika« ni pestra? Res ne vem, česar še nima »Mladika« pa bi družinski list moral imeti. Za vsakega člana družine prinese kaj zanimivega. Dejstvo je, da »Mladika« svojo nalogo, ki jo ima kot slovenski družinski list, tudi izpolnjuje, radi česar zasluži tudi vso našo pozornost in naklonjenost. Dejstvo je pa tudi: čim več naročnikov bo list imel, tem boljši bo po opremi in vsebini.

»Mladika« v letu 1927.

Sedaj pa pogledimo kratko še v prihodnost, kaj nam obljublja »Mladika« za prihodnje leto.

Na uvodnem mestu bo prinašala skozi celo leto drugo povest pisatelja Matija Malešiča z naslovom »Živa voda«. Snov je zajeta iz ljudstva. Kakor izvem iz vabila na naročbo, posega pisatelj v tej povesti še bolj v duše in strasti našega naroda, ko v lanskem »Kruh«. Druga povest bo preved iz francoščine »Moj mali hlaček«. Uredništvo nam o njej noče drugega povedati ko to, da se bo ob njej naslajal otrok in jo bodo uživali starši, jo bo umel preprost človek in jo hvalil tudi najstrožji kritik. Razven tega bo izhajal še drugi del romana »Za Cezarja« in nas po-

vedel v stari Rim in na Golgoto. — France Bračun bo priobčil zgodbi iz življenja živali »Skoz drn in strn«. Pomlad, poletje, jesen in zima ožive pred nami z življenjem, mimo katerega marsikdo tako vnemarno hodi in je vendar tako pisano in zapleteno. Črtice bodo ilustrirane z izvirnimi risbami Vl. Pengova.

— Za krajše črtice bodo skrbeli stari sotrudniki »Mladike«: Meško, Pregelj, Jalen, Bevk, Jaklič, Kmetova, Magajna in drugi. Lea Faturo je napisala tri povesti — legendarične pravljice, ki so vse pristni sad naše grude: »Oblast pesmi«, »Volčji vitez in svetničica«, »Od belih rok do črnih tal«. — Za pesmi bodo skrbeli: T. Debeljak, A. Žužek, Pucelj, Poglačnik, Turšič, Kunčič in mlajši in starejši. — »Naše prijateljice« bo pa naslov člankom izpod peresa inž. C. Jegliča. Geslo je: zelenja in cvetja v naše sobe, na naša okna! Opisal bo najvažnejše sobne cvetice in rastline in njih nego in življenje: kaj potrebujejo, kam jih postavimo, kako zalivamo, posejamo, varujemo bolezni. — Poljudnoznanstvenih razprav se nam obeta več: »Pragode« s slikami od doktorice A. Piskernik, »O Marsu«, »O Sveti gori (Athosu)«, »O radiotelefoni« itd. — Dr. Breclj bo nadaljeval svoje zanimive razprave o prehrani, in sicer: o prehrani dojenčev, otrok, odraslih, delovnih in bolnih. — Pa še ena novica za naročnice gospodinje in šivilje: krojna pola bo izhajala vsak mesec, in sicer za isto ceno — 16 Din. Prinašala bo en mesec samo ročna dela, drugi mesec samo kroje za perilo, nato kroje za obleke itd. —

Mojster Domen bo pa še nadalje skrbel za uganke.

»Mladika« bo izhajala tudi nadalje točno vsakega prvega dne v mesecu na 40 straneh. Celotna naročnina bo ostala ista: v Jugoslaviji 84 Din, s krojno prilogo 100 Din. Prva številka za leto 1927. bo izšla še pred božičem, ako se ne motim, v novi opremi.

Troje dejstev je, ki so najboljše vabilo za naročbo »Mladike«: 1. stari naročniki, ki so z listom zadovoljni; 2. cena, ki je ob današnjih razmerah najnižja in ni noben tako obširen ilustrirani mesečnik tako poceni; 3. vsebina za prihodnje leto, ki bo nad vse zanimiva. Zato pa na delo in naše geslo naj bo: »Mladiko« v vsako hišo, v vsako družino, v vsako društvo!

Dr. Fr. G.:

Prenovljeno Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

(Ob prazniku Brezmadežne.)

Na praznik Brezmadežne leta 1885. je Vladimir Solovjev pisal prvo pismo škofu Strossmayerju in je to dejstvo še posebej poudarjal. Praznik Brezmadežne je škof Strossmayer slavil kot praznik cerkvenega edinstva. Praznik Brezmadežne je drugi glavni praznik Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Ob tem prazniku naj slovenski javnosti poročamo o notranjem razvoju te družbe.

Slovensko Apostolstvo sv. Cirila in Metoda (ACM) je v bratski zvezi s Hrvati l. 1925. prestalo veliko javno preskušnjo, ko je priredilo velik mednarodni kongres za vzhodno bogoslovje v Ljubljani. S tem kongresom se je častno predstavilo domači javnosti in inozemstvu. Vsi krogi brez razlike vere in strank so prijazno pozdravljali to prireditve, ki spada med naše najvažnejše verske in kulturne nastope; pridobila nam je mnogo ugleda v inozemstvu.

To je dalo pobudo, da se je ACM tako prenovilo, da bi se moglo še uspešneje širiti med našim ljudstvom in v inozemstvu. Že leta 1924. so se na Velehradu pravila toliko premenila, da je ACM postala mednarodna verska družba. Letos pa je cerkev to preuredbo potrdila z velikimi novimi privilegiji, da more ACM tekmovali z drugimi verskimi organizacijami in se uspešneje širiti.

Obenem se je ACM tudi idejno poglobilo. Svoje vodilne ideje je lepo spojilo z idejami krščanske prenovitve, ki se že uspešno širijo med krščanskimi narodi in jih opominjajo k mednarodni bratski edinosti v duhu Kristusove ljubezni, da bi se kulturni krščanski narodi z združenimi močmi zavarovali proti grozeči povodnji brezverstva in poganstva. V duhu teh idej je urejeno letno poročilo »Kraljestvo božje« (1926). V novem životopisu svetega Cirila in Metoda se slovanska apostola predstavljata kot glasnika verske obnove.

Ker se je med katoliškimi Slovani česče. nje sv. Cirila in Metoda preveč zanemarjalo,

Dnevne novice

★ **Knjige Družbe sv. Mohorja.** Kljub podvodnji, ki je za več dni ustavila obratovanje v tiskarni Družbe sv. Mohorja na Prevaljah, se je s stalnim nadurnim delom vendar doseglo, da začne Družba letošnje knjige razpošiljati 10. decembra in bo odprava knjig raznim poverjeništvom v treh tednih končana. Mohorjani dobijo letos: **Koledar** za leto 1927 s popolnim imenikom vseh članov. 2. **Večernic** 79. zvezek. 3. **Dr. Brecljevo knjigo:** Čuda in tajne življenja. 4. **Dr. L. Ehrlicha knjigo** o katoliški cerkvi. 2. zvezek. Za doplačilo pa dobijo člani knjigo **Sv. Frančišek Asiški**, spisal Marija Kmetova, in **Božično pesem v prozi**, ki jo je po angleškem izvirniku prevel J. Vidmar. Knjige se bodo pošiljale po temle redu: 1. Prva jih dobi ljubljanska škofija, 2. Italija, 3. Amerika, 4. ostale jugoslovanske škofije in razni kraji, 5. lavantinska škofija, 6. krška škofija.

★ **Umrli** je dne 6. t. m. na Jesenicah g. Jožef Markež, oče g. svetnika Alojzija Markeža in g. kaplana Frančiška Markeža. Pokojni je bil rodom iz Bohinja. Po svoji poštenosti je bil dobro znan daleč preko Gorenjske. Z lastno pridnostjo in podjetnostjo se je dvignil do uglednega, splošno spoštovanega posestnika na Jesenicah. Dokler je le mogel, ni miroval, temveč vedno delal; šele zadnja leta so mu moči opešale. Spomin je pa imel v najmanjših podobnostih čudovit. — Pokojni je bil globoko veren. Če je le mogel, se je tudi ob delavnikih udeleževal sv. maše. Veliko je bral in študiral. Sv. pismo je poznal tako natanko, da je tudi duhovnika hitro nadkrilil. — Svoje otroke je pokojni s svojo ženo ranjko soprogo zgledno vzgojil. Bog plačaj pokojnemu njegovo zvesto delo z večnim plačilom! Preostali naj bodo v Bogu potolaženi! — Pogreb bo danes, 8. decembra, ob 4 popoldne na Jesenicah.

★ **Pačenje slovenskega jezika na uradno odredbo.** Pred nami leži okrožnica gradbenega oddelka železniškega ravnanstva v Ljubljani št. 11-1-26 z dne 2. novembra t. l., katere prvi odstavek se glasi: »Službeni naslovi strojni in progovni mojster, mojster predorov, telegrafa, mostov ter centralno kretniški mojstri« itd. ne odgovarjajo smislu in besedi členu 26. zakona o državnem saobr. osebju. Vred tega in ker se sicer uporabljajo službeni naslovi, ki niso v skladu s tozadevnimi predpisi odredimo sledeče spremembe strokovnih naslovov. Nato navaja okrožnica nekatere dosedanje strokovne naslove in pristavlja zraven nove, katere je treba v bodoče rabiti kot uradne. V bodoče se zove: sprevodnik: konduktor, progovni paznik: desetar, čuvaj: čuvaj, načelnik kurilnice: šef kurilnice, strojni mojster: nadzornik lokomotiva, vozovni mojster: nadzornik kola, prometni kontrolor: šef saobračajne službe, postajni načelnik: šef stanice, postajni blagajnik: stanični blagajnik, brzojavci: telegrafist, premikalni nadzornik: vodja manevre, kretnik: kretničar, zapisovalec voz: popisovalec kola, skladišni čuvaj: čuvaj magazina, postajni čuvaj: čuvaj stanice, vozovni čuvaj: čuvaj kola itd. — Kaj naj rečemo k temu »napredku« kakor: Kdor zančuje se sam, podlaga je tujčevi peti? Nikjer ni nobenih predpisov, s katerimi ne bi bili v skladu slovenski strokovni naslovi, okrožnica jih zato tudi ne more

navesti. Pa tudi trditev, da slovenski naslovi »ne odgovarjajo smislu in besedi« členu 26. zakona o prometnem osebju ni resnična, kajti ta člen se v uradnem slovenskem prevodu (glej št. 107 Uradnega lista za Slovenijo z dne 24. novembra 1923) glasi: »Za prometno osebje se smatrajo: postajni načelniki in podnačelniki, prometni uradniki in zvezničniki, vozno, premikalno in stalno kretniško osebje. Za strojno osebje se smatrajo starejšine kurilnic, podšefi in strojni mojstri, strojevodje, kurjači in pregledovalci voz. Za osebje za vzdrževanje prog se smatrajo: šefi in inženjerji sekcij, tehnično osebje na progih, nadziralci proge, predorov, telegrafa, mostov, desetarji, čuvaji mostov, proge in telegrafa.« Zato odločno protestiramo proti zgoraj objavljeni okrožnici železniškega ravnanstva in pričakujemo od g. navnetelja, da jo takoj razveljavi! Slovenski jezik mora biti v vseh državnih uradih popolnoma enakopraven, v Sloveniji po dosledno in povsod izključno upoštevan in slovnično pravilno v rabi. Gospode poslance pa prosimo, da čuvajo naše po ustavi zajamčene pravice! Kot eno najpoglavnejših nalog bodočih oblastnih samouprav v Sloveniji pa smatramo to, da bodo uradoma in avtoritativno v svojem lastnem delokrogu pa v občevarju s centralno upravo uveljavili dosledno in načeloma pravilni slovenski jezik ter tako parirali in končno onemogočili ogabno in poniževalno pačenje našega jezika v prid hrvaščini, srbsčini ali pa »jugoslavenščini«.

★ **Zepni koledarček za leto 1927,** velikost 10 x 6 cm je pravkar tudi letos izšel v zelo lični, priročni obliki in solidni, trpežni vezavi. Koledarčku samemu je dodano dovolj finnega, belega papirja za dnevne notice. Kdor je porabil eno leto ta praktičen koledarček si ga bo omissil tudi za prihodnje leto. Cena je kljub elegantni vezavi jako nizka, stane v platno vezan 12 Din, v fino usnje 20 Din. Koledarček je najlepše božično darilo. Istočasno je letos izšel prvič »Koledar z notesom«. Velikost 13 x 8 cm in ima to posebnost, da ima uvezana veliko belega papirja za notice in nima nepotrebne reklame. Cena 10 Din. Naročila sprejema Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Trgovci dobe primeren popust.

★ **Občni zbor Duh. podp. društva.** Kakor smo že 21. nov. javili, bo občni zbor Duh. podpornega društva 13. decembra ob 3 popoldne. Gg. delegatom, ki so bili odboru naznanjeni in vsem poverjenikom smo poslali posebno povabila. Iz 4 dekanij delegati niso bili naznanjeni. S temi vsticami vabimo ponovno vse člane. — Odbor.

★ **V osmrtnici gospe Marije Ogrin,** ki smo jo objavili v včerajšnjem listu, se ima pravilno glasilj roj. Homovec.

★ **Vinski sejem in razstava v Ivankovcih.** Za to prireditve, ki se vrši v četrtek dne 9. t. m. je dovolilo prometno ministrstvo z odlokom št. 11. 824-26 50 odstotni popust za osebno vožnjo na vseh železnicah in vlakih. Ta ugodnost velja od 8. do 14. t. m. Z mokrim žigom opremljene vozne karte veljajo tudi za nazaj. Legitimacije se dobe na razstavišču.

★ **Iz Geografskega društva v Ljubljani.** G. župnik A. Kokelj je poklonil knjižnici več lepih knjig, za kar mu izrekamo iskreno zahvalo. Obenem sporočamo gg. naročnikom »Geografskega vestnika«, da je št. 23. v tisku in izide tekom meseca. Nujno prosimo, da nam pošljejo zaostalo naročnino, sicer nam ne bo mogoče nadaljevati z izdajanjem »Geografskega vestnika«. Državna podpora 20.000 Din, ki je bila na našo prošnjo določena v budžetu 1925-26, nam vkljub našemu odločnemu trudu ni bila izplačana. Zato smo navezani edinole na uvidenost naročnikov; od nje je odvisno, ali bomo mogli lepo začeto znanstveno delo nadaljevati.

★ **Zanimive duhovne vaje.** Federazione Bancaria cattolica Italiana, Zveza katoliških bank Italije, je, kakor poroča Rimska korespondenca, priredila na papeževem posestvu Castelnuovo Fogliani v Zgornji Italiji duhovne vaje za bančne uslužbenke.

★ **Mala sv. Terezka v filmu.** Katoliška »Roemische Weltkorrespondenz« poroča, da se na pariških bulvarih proizvaja izredno uspešni film: Življenje male Terezke od deteta Jezusa. Film da je zelo privlačen za mase, ki so se cerkvi odtujile. — Čisto prav, da se katoliški krogi začenejo čeprav nekoliko kasno posluževati za propagando dobre ideje tako učinkovitega modernega orožja kakor je film.

★ **Železniški promet na progih Jesenice—Kranjska gora zopet odprt.** Z današnjim dnem se zopet obnovi celokupni potniški in tovorni promet na progih Jesenice—Kranjska gora—Rateče.

★ **Nagrade za čipkarske načrte** so prejeli od Drž. osrednjega zavoda za ženski domači obrt v Ljubljani predlagatelji z gesli: »Iz naroda za narod« in »Maribor«. Ostalim se vrnejo načrti. Razveseljivo je dejstvo, da se je predložilo 42 načrtov, od katerih so nagrajeni 4. Prvi začetek za javno udeleževanje domačih moči pri načrtih je storjen. Naše čipke bodo dobile sčasoma svoj tipičen narodni značaj, ki bodo zaradi tega mnogo bolj vabljive, zlasti za iznemake.

★ **Za rezervne častnike.** »Udruženje rezervnih oficirja in ratnikov«, pododbor Ljubljana nam pošilja v objavo sledeče: Rezervni čast-

Svila
volna
čipke in
zavese
postanejo
kakor nove,
oprane z
ENA

niki se opozarjajo, da naj opremljajo prošnje za povišanje v višji čin s sledečimi listinami: Potrdilo, da v zadnjih dveh letih ni bil sodnijsko kaznovan, da ni v sodni preiskavi, da je neoporečnega obnašanja in da ne pripada nobeni protidržavni politični stranki ali organizaciji ter potrdilo o sedanjih zaposlitvi. Ti podatki se zahtevajo od vsakega na podlagi členu 84. zakona o ustroju vojske in mornarice.

★ **Flobert puške** so lepo Božično darilo, za katerih nakup in nošenje ni treba oblastnega dovoljenja, dobite najceneje pri puškarku Josip Sternad, Maribor, Aleksandrova 18.

★ **Davek na pronočišču.** Dunajska revija »Das moderne Hotel« piše, da je zastopnik Italije oficijelno poročal na Srednjeevropskem gospodarskem kongresu, da je vlada v svrhu povzdige tujskega prometa ukinila dosedanje 4 odstotni davek na pronočišča. Tako Italija. A v Ljubljani še vedno 30 odstotni davek in za to ni čuda, če so ljubljanski hoteli komaj polovico zasedeni.

★ **Izvirno »Solingen«-sko jekleno orodje,** kakor britve, škarje, lasostrižnice, vseh vrst žepnih, kuhinjskih in mesarskih nožev i. t. d. kupite najugodnejše pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg.

★ **Specijelno za gg. duhovnike** so ravnokar došli nepremočljivi Hubertus-plašči iz velblodske dlake. — Krasne črne suknje vedno na zalogi pri tvrdki F. Lukič, Ljubljana, Pred škofijo 19. 8350

★ **Ito — zobna pasta** najboljša.

Ljubljana

○ **Ljudski oder v Ljubljani** vprižori v nedeljo, 12. t. m. ob 8 zvečer premiero Jalenovo dramo »Srenjo«. To je drugo delo g. Jalenca, ki je zaslovel s svojim »Domom«, katerega so vprižorili skoro vsi večji odri. Delo je nastudirano z vso skrbjo in vloge so zasedene z najboljšimi močmi. Predprodaja vstopnic od petka dalje v Ljudskem domu.

○ **Umrli** je včeraj ob 7 zvečer v splošni bolnici gdca Pavlina Veber, stara 19 let. Rajnica, hči uglednih staršev, Jožefa in Frančiške Veber, posestnika v Zg. Radgoni in sestra znanega našega vsenčlilškega profesorja dr. Franca Vebera v Ljubljani, je po dovršeni meščanski šoli vstopila v tukajšnji državni zavod kot sestra za socialnohigijsko zaščito dece, kjer je z največjo požrtvovalnostjo vršila svoj lep poklic in bila tik pred zadnjim izpitom. Pri izvrševanju tega svojega zvanja je nalezla tifus, kateremu je sedaj podlegla. Med boleznijo je dejala mladenka, da za ta zavod rada umrje. Blagi rajnici bodi časten spomin, njeni duši večni pokoj, preostalim pa naše iskreno sožalje.

○ **V Križankah** ima danes zvečer ob 6 slovesen shod ondotna Moška Marijina družba. Prosimo polnoštevilno.

○ **Slov. glasbeno društvo »Ljubljana«** naznana vsem svojim članom in članicam, da pričnemo v tem tednu zopet z rednimi pevskimi vajami. Prva skupna vaja bo v četrtek, 9. t. m. ob 8 zvečer v društvenih prostorih v »Ljudskem domu«. Kdor bi pomotoma ne prejel osebnega vabila, naj smatra to naznanilo za isto. Nove pevke in pevci dobrodošli.

○ **Umrli** je včeraj višji knjigovodja Kranjske hranilnice gospod Josip Boehm. Pogreb bo v četrtek, 9. t. m. ob pol 4 popoldne. Sve-

tila mu večna luč! Preostalim naše iskreno sožalje!

○ **Aero-klub Ljubljana.** Iz Belgrada sta dopotovala v Ljubljano delegata osrednje uprave Aero-kluba kralj. SHS »Naša krilac« gg. letalski kapet. I. kl. Stjepan Burazević in Ante Albert z nalogo, da oživita delovanje glav. odbora Aero-kluba Ljubljana, kateri je iz neznanih vzrokov prenehal delovati že l. 1924. Neobhodno je potrebno, da se izbere nov odbor, ki pa mora biti sestavljen tako, da bo uspeh njegovega delovanja zagotovljen. Kakor nam poročajo, bo v doglednem času sklican občni zbor članov in prijateljev Aero-kluba in je upati, da se meščani naše bele Ljubljane v lepem številu udeležijo tega zbora ter tako dokažejo, da niso ravnodušni napram razvoju naše mlade avijatike, nasprotno, da so pripravljeni s svojim domoljubnim delovanjem ta razvoj pospešiti. Kdaj se bo občni zbor vršil, se objavi pravočasno, tako da se bodo tega zbora lahko udeležili vsi prijatelji Aero-kluba v čim večjem številu.

○ **Društvo »Kuratorij slepcev«** v Ljubljani opozarja vsa društva in organizacije, ki so dobila vabila za sestanek v četrtek, dne 9. t. m., v magistratni posvetovalnici ob petih zvečer, naj se ga udeležijo zanesljivo. Odbor.

○ **Priporoča se specialni česalni damski salon** KELSIN, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

○ **Umrli so v Ljubljani.** Anton Verbič, bivši pek, 67 let. — Malči Accetto, žena stavbenika, 36 let. — Milan Brajer, državni uradnik, 32 let. — Janez Stibilj, dinar, 38 let. — Janez Praprotnik, sin mizarja, 18 mesecev. — Marija Trdina, žena vpok. mag. rač. rav., 56 let. — Franc Oblak, čevljar, pom., 17 let. — Amalija Rojc, bivša hišnica, 60 let.

○ **Policijska kronika.** Policija je aretirala devet oseb, med njimi sta tudi dva opasna nosilca. Aretirana je bila neka oseba radi tatvine 750 Din, trije fantje radi napada na uradnika Krašnja, dve žensčini radi postopanja in ena oseba radi pijanosti. Policijska kronika beleži tri manjše tatvine, štiri prestopke železniških predpisov, šest prestopkov pasjega kontumaca in pet cestnih poročil. — Študentje so nekje plesali preko dovoljene ure, nakar jih je stražnik ovadil.

○ **Trajno kodranje,** vodno ondulacijo, barvanje las izvršuje Podkrajšek, frizer, Ljubljana.

○ **Karambol v Prešernovi ulici.** Prešernova ulica je menda prizorišče večnih karambolov in ne mine skoro teden, da ne bi kaj poročali pod gornjim naslovom. V ponedeljek popoldne je nakladal hlapec neke ljubljanske gradbene tvrdke Anton Bregar deske na dvorišču glavne pošte. Medtem pa se je utrčala na stregi poslopja opeka in padla na dvorišče, česar sta se konja ustrašila in pobegnili z vozom skozi vežo na Prešernovo ulico. Ko sta se hotela v ostrem ovinku obrniti proti Marijinemu trgu, se je voz prevrnil, nakar je bil za nekaj minut ustavljen promet.

○ **Božič je tu!** Ne pozabite, da dobite pri Osrednji čipkarski zadrugi v Ljubljani, Kongresni trg 2, najbolj primerna božična darila.

○ **Polenovka se dobi,** namočena, vsak petek v gostilni pri »Bobenčku«, Sv. Petra cesta št. 15.

○ **Krasne damske plašče** po neverjetno nizkih cenah dobite le pri tvrdki F. Lukič, Pred škofijo 19.

Do Božiča znižane cene!

Zimske suknje in druga oblačila nudi v največji izbiri

J. Maček, Ljubljana
Aleksandrova cesta 12.

zato je težko dobiti primernih slik. Končno se je posrečilo, da smo dobili lepe globoko verske slike slovanskih apostolov in Bogorodice. Te slike so deloma objavljene v novem životopisu sv. Cirila in Metoda, a širile se bodo tudi v obliki malih podob in razglednic. Ze nove sprejemne podobice bodo verno ljudstvo blažile in dvigale; opozarjale bodo, da oni Vzhod, ki nam je vzgojil in dal sv. Cirila in Metoda, še sedaj hrani verske zaklade, da je res vredno moliti in delati za obnovitev tkekanjega vesoljnega edinstva.

Med anglikanci v Ameriki so se najprej pričele širiti molitve, ki naj bi jih za cerkveno edinstvo molili obenem katoličani in protestanti. Tudi nemški katoličani in protestanti že razpravljajo o takih skupnih molitvah. Podobno se je pri nas s sodelovanjem pravoslavnih bratov sestavilo navodilo za tako molitev, ki naj bi jo molili katoličani in pravoslavni. Navodilo je natisnjeno skupno z dvema slikama ruskih umetnikov Vasneceva in Nesterova; sliki lepo pojasnjujeta molitve.

Ob 1100 letnici rojstva sv. Cirila so jugoslovanski katoliški škofje izdali okrožnico, v kateri toplo priporočajo, naj se ob tem jubileju ACM še bolj razširi in utrdi. Ukazuje se, naj se ACM uvede v vsaki župniji; priporočajo se, naj se vsak zaveden katoličan vpiše v ACM. ACM je sedaj tako prenovljeno in poglobljeno, da ga ne sme prezreti nihče, kdor hoče delati za krščansko prošveto in versko življenje med našim narodom. Ob velikih Marijinih praznikih naj se ne prezre ideja ciril-metodijška.

Maribor

□ Udeležite se polnoštevilo dijaške akademije! Danes popoldne ob 5 je v dvorani Zadruga gospodarske banke dijaška akademija. Vse naše somišljenike in prijatelje našega dijaštva prosimo in pozivamo, da se udeležijo polnoštevilo te prireditve!

□ Božičnica Krščanske ženske zveze v Mariboru. Mariborska Krščanska ženska zveza bo priredila v nedeljo 19. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma ob 7 zvečer božičnico. Obdarovanih bo 100 revnih članic in morebitni čisti dobiček se bo uporabil v nadaljnjo podporo. Spored prireditve bo sledeč: 1. Godba. 2. Pozdravni govor. 3. Petje »Maribor«. 4. Deklamacija. 5. Godba. 6. Petje. 7. Deklamacija. 8. Godba. 9. Slavnostni govor g. prof. P. Zivornik. 10. Petje. 11. Igra v treh slikah. 12. Razdelitev daril ubogim. 13. Licitacija božičnega drevesa. 14. Godba. — Sodeluje godba »Kotliške omladine«.

□ Naročnikom v Mariboru. Radi neugodnega vremena in snega bodo v zimski dobi večkrat zamude vlakov in se bo radi tega tudi dostavljanje lista zakasnjevalo. Cenjene naročnike in bralce vljudo prosimo, naj potrpijo! Podružnica »Slovenčev« uprave v Mariboru.

□ Cercle français. Francoski krožek v Mariboru bo priredil v nedeljo, dne 12. decembra, v Vesni, družabni sestanek, ki ga bo počastil s svojo navzočnostjo gospod A. Boissier, francoski konzul v Zagrebu. Spored prireditve je sledeči: 1. Dve francoski pesmi iz 18. stoletja, ki jih bo pela k lutnji gosposodična V. Rudolfova; 2. predavanje gospoda R. Martela, profesorja za francosko literaturo na ljubljanski univerzi, o pisatelji G. Sand in njeni dobi, s projekcijskimi slikami; 3. šaljivi prizori, ki jih je sestavil in jih bo igral gospod H. Furrer, podpredsednik francoskega krožka. Potem sledi čajanka in prosta zabava. Odbor se nadeja, da se bodo odzvali člani društva v prav lepem številu temu vabilu; dobrodošli pa so vsi, tudi nečlani, ki bi radi poslušali pristno francosko besedo. Vstopnina je 5 Din; kdor ostane pri čajanki, plača 10 Din za čaj in pecivo. Začetek ob pol petih popoldne.

□ Redek gost v mariborskem parku. Mariborčani hodijo že nekaj dni gledat čudnega gosta, ki se producira v ribniku v parku. Dne 4. t. m. je letela čez mesto jata polarnih pondirkov (*dolymbus arcticus* L.). Eden se je zaletel nad glavnim kolodvorom v telefonsko omrežje ter padel težko poškodovan in ranjen na tla. Na kolodvoru uslužbeni financarji so ga prijeli ter ga prinesli k zdravniku dr. Krausu, ki je znan ornitolog. Dr. Kraus je redkega ptiča kupil, mu izpral in desinficiral rano, nato pa ga izpustil v mestni ribnik, kjer se gost popolnoma domačega počuti poleg labuda in rac. Hrani se z malimi ribami, katere spretno lovi. Ostal bo v ribniku, dokler se mu ne zaceli perot, da bo mogel nadaljevati polet proti jugu. Prava domovina tega velikega ptiča je severno ledeno morje ter obale Grönlandije in Spitzbergov.

□ Trije slušaji onemoglosti. V ponedeljek je mariborski oddelek prepeljal tri osebe v bolnico, ki so se zgrudile na cesti vsled onemoglosti. — V Koroščevi ulici je padel na tla delavec olupševalnega društva Alojz L. Obležal je nezavesten. — Ivana Frideršek je prišla iz Cirkovec v Maribor. Na Slomškovem trgu ji je postalo nenadoma tako slabo, da se je zgrudila. Stražniki so jo odvedli na rešilno postajo, ki jo je spravila v bolnico. — V Mlinski ulici se je nezavesten zgrudil Ivan K., plinarniški delavec. Oddan je bil v bolnico.

□ Policijske vesti. V ponedeljek je izvršila policija 4 aretacije, in sicer 1 radi prostitucije, 1 radi tatvine, 1 radi beračenja in 1 radi pijanosti. Prijav je bilo 13, med temi precej radi neočističenih pločnikov. Policija namreč strogo gleda, da se sneg na pločnikih takoj odstrani.

□ Dva tatova aretirana. V ponedeljek zvečer je popaval hlapec gostilničarja Zokaly v kavarni Evropa. Pridružil se mu je neznan moški, s katerim sta potem pila do jutra. Ob 6 zjutraj je povabil hlapec neznanca, ki je dal precej za pijačo, k sebi na prenočišče. Spravil ga je spat v sobici, kjer sta stanovala skupaj z mesarskim pomočnikom. Zjutraj sta pomočnik in hlapec odšla v klavnico, neznanec pa je ostal v sobi. Porabil je priliko, slekel svojo staro obleko in čevlje ter se preoblekel v praznično obleko pomočnika. Nato je vzel v sobi shranjeno potno košaro, v kateri je bila obleka in 250 Din gotovine in vojaški kovčec z obleko, ter odšel na koroški kolodvor, od koder se je hotel odpeljati. Ko pa je hotel skočiti v vlak, ki je vozil že s postaje, ga je stražnik zadržal in radi sumljivega vedenja aretirat. Pri zaslišanju je tatvino priznal. Na policiji so prepoznali v njem znanega tatu Franca Kranje, ki je pred dvema mesecema bil izpuščen iz zapor v Zagrebu, kjer je radi tatvine sedel 8 mesecev. Istotako radi tatvine je bil aretirat Ivan V., katerega je prijavi

neki prodajalec preprog iz Bosne, da mu je po noči ukradel eno preprogo.

□ Najboljše čevlje »Karo« dobite Maribor, Koroška cesta 19 in od 1. oktobra tudi Aleksandrova 23 v trgovini Sl. Černetič.

Celje

□ Veliki župan g. dr. Pirkmajer se je mudil v ponedeljek, dne 6. t. m. v uradnih zadevah v Celju in je odpotoval zopet v Maribor. Tako poroča lakonično naša domača »Nova doba«. Skoro bi smatrali ta ton kot očiščen. Po zvezah bi človek to skoro mislil. Da pa ne bo z ozirom na našo včerajšnjo notico nikakih pomot, navajamo mi vprav privatno svoje naslednje informacije: G. veliki župan dr. Pirkmajer je prišel v Celje že v nedeljo zvečer, a ne službeno, temveč popolnoma tajno in radi tega tudi privatno. V nedeljo zvečer je imel zelo tajne pomenke z nekaterimi demokrati pri zaprtih vratih in to ne službeno, temveč privatno. Saj pravi »Nova doba«, da je bil g. veliki župan v Celju službeno šele v ponedeljek. In to je tudi resnično. Na podlagi pogovora v nedeljo zvečer je bil g. veliki župan v dvomu, ali pojde brez kakih nadaljnjih konferenc v Belgrad ali ne. Odločil se je, kakor so kazala dejstva, za drugo eventualnost, ne da bi mi seveda opustili verjetnost, da se g. veliki župan v prihodnjih dneh vendar le ne poda v Belgrad in sicer v zadevi celjskega gerenta. Da ima »Nova doba« prav, to je, da je g. veliki župan bil šele v ponedeljek službeno v našem mestu — spal je v Celjskem domu —, dokazuje tudi dejstvo, da je v ponedeljek dopoldne konferiral najprej z g. dr. Antonom Ogrizkom, načelnikom SLS v Celju in g. dr. Alojzijem Gorčanom, načelnikom NRS v Celju. Ti pogovori pa so bili vključno službenemu značaju bivanja g. velikega župana bolj privatno-neobveznega značaja, ker »Nova doba« o njih ničesar ne poroča. Mi o teh pogovorih tudi ničesar ne vemo. Vrabci na strehah so sicer nekaj čekali o nekem posredovanju in nekih predstojateljih pogajanjih pod egido visokih državnih uradnikov, a mi v to prav malo ali nič ne verujemo. Morda bo o tem znal več poročati naš najboljši informirani list »Jutro«, ki Nemce tako grozno hudo sovraži... Ko je tedaj g. veliki župan konferiral končno še z g. dr. Kalanom, se je odločil, da za enkrat ne potuje v Belgrad, temveč v Maribor. Upa namreč, da bo iz Maribora preje dosegel kompromis med vladajočo stranko samostojnih demokratov in združeno opozicijo, kakor pa s pomočjo Belgrada. Mi ga v tem mnenju prav rade volje puščamo. — Toliko o obisku g. velikega župana v Celju in sicer o njegovem privatnem obisku v nedeljo zvečer in o njegovem službenem obisku v ponedeljek. O drugih malenkostih, ki so nam znane, pa zaenkrat ne bomo poročali. Zakaj bi naenkrat vse »izkašljali«, da govorimo v žurnalističnem tonu našega »prvaka« slovenskega lista »Jutro«.

□ Avtonomijo branijo naši demokrati. Pa kdaj? Šele sedaj po preteku za slovensko ljudstvo 7 suhih let! Kaj niste imeli do sedaj časa, spomniti se na avtonomijo, mesto, da zasmehujete ljudstvo, ki resnično hoče imeti nad seboj tako upravo in tako gospodarstvo, kakor si to želi. Gospodje, to ste morali že pred davnimi leti sprevideti, pa ne šele sedaj na novo begati naše ljudi, ko nam teče voda v grlo. Pa povejte nam, kdo se je na primer prvi pehal za gerenta v mestu Celju? Kaj so to bile opozicijske stranke ali vi? Ščasoma pride vse na dan!

□ G. poslanec in spe in sicer za sedaj samo oblastni, g. Urek, tam neke iz bližine Brežic je danes, to je v ponedeljek, vložil svojo kandidatno listo za brežiški okraj. Imel je pri tem nekaj smole, ker je lista SLS med tem bila že davno kot prva vložena in tudi kot taka potrjena, tako, da bo radičevska lista nosila št. 2. Na g. poslanca Ureka in spe pa se bo naš list tekom volivne borbe prav korenito povrnil. To mu zagotavljamo!

□ Zakoniti rok za potrditev vloženih volivnih list je v smislu zakona predpisan tekom 24 ur. Mi smo že od vsega začetka zelo dvomili, da bo to mogoče izvršiti, ker nam državni proračun na podlagi raznih redukcij uradniško osebje na sodiščih tako striže, da je absolutno nemogoče, da bo to veliko delo izvršila recimo na okrožnem sodišču v Celju samo ena sama oseba. To je tudi popolnoma nemogoče, ako se tudi sam referent vsede za stol pisarniškega uradnika in dela z njim noč in dan. Pomisliti moramo namreč tudi, da morajo predsedniški posli iti tudi svojo pot naprej. In tako se lahko zgodi, da bo marsikatera lista potrjena šele tam okoli 20. t. m., ko ne bo več mogoče liste popravljati. V naših krajih vladajo sicer v vseh uradih redne razmere, a če pojde tako naprej, bo šel ves red rakom živčati! In ne po krivdi naših uradnikov.

□ Potrjene liste. Na okrožnem sodišču v Celju so bile do sedaj potrjene naslednje liste: za mesto Celje, za gornjegrajski okraj in brežiški okraj. Obe zadnji listi so vložili pristasi SLS, prva je pa kompromisna lista in sicer vseh strank proti samostojnim demokratom. Druge liste, ki so vložene po naših somišljenikih pa radi tehničnih ovir še niso potrjene.

□ Mladinski dan. Spored mladinskega dneva, ki ga priredi Kat. prosvetno društvo v Celju na današnji dan, je sledeči: 1. Gorenjci, Förster, poje dij. kongr. moški zbor. — Svračanje, Klaič, poje

RADION

pere sam

Čistite perilo ne da bi prali!

Po enostavnem kuhanju z »Radionom« postane perilo v pol ure čisto in snežno belo.

dij. kongr. m. zbor. — 2. Dekliška Marijina kongregacija: a) Ves dan pri Tebi, deklamacija; b) Ti spev si moj, deklamacija; c) Proslava 200 letnice sv. Alojzija, alegorična slika; e) Kuharica, šaljiv prizor s petjem. — 3. Govor. Govori g. dr. Korošec. — 4. Nastop Orlov: a) Proste vaje za leto 1928 (člani); b) Skupinske vaje (naraščaj); d) Slovenski rod, Tvoj dan je vstal, deklamacija. — 5. Nastop Orlice: a) Simbolične vaje (Venček na glavi se...), članice; b) Lucipeter ban, poje dij. kongregacijski moški zbor; c) Arija iz Gorenjskega slavčka, bar. solo, poje Skoberne; d) Človeški pokile, igra v 4. dej., igrajo Orlice; e) Rožekarij, Koroška narodna, poje dij. kongreg. zbor; f) Edvard balada, bariton solo, poje Skoberne; g) Urška iz Poljan, šaloigra v 1. dej., igrajo Orlice. — Vstopnina: sedeži I. vrste Din 10, II. vrste Din 7, III. vrste Din 5, stojšča Din 3, dijaki in ljudskošolska mladina Din 1. — Prireditel vse začne ob 8 pop. v Narodnem domu. Priporočamo obilen obisk!

□ Restavracijska dela znamenite slike na stropu porotne dvorane se nadaljujejo. Ker bi ta dela stala veliko večje vsote, ako bi se izvrševala v Celju, je bila slika te dni sneta s stropa in odposlana po navodilih g. konservatorja dr. Steleta v Ljubljano, kjer jo akademski slikar Stenven v družbi z akad. slikarjem Jakopičem restavrira. Delo bo trajalo delj časa, na kar se bo slika, ki je v Jugoslaviji edini tsvrstni umotvor, postavila zopet na svoje staro mesto.

□ Kako to? Kaj je Tujsko-prometna pisarna v poslopiju Prve hrv. štedionice identična s poverjeništvom Vodnikov družbe v Celju? Menda se gori imenovana pisarna ne vzdržuje izključno samo s sam. demokratskim denarjem. Ali pa se morda mislijo potom te pisarne importirati v naše mesto samo demokrati? Samo, da to vemo!

Kamnik

Meroizkusni urad v Kamniku. Kakor nam poročajo iz Kamnika, tamošnji meroizkusni urad. Gremij trgovcev v Kamniku opozarja vse trgovce, da skrbijo za pravočasno meroizkusno svojih tehtnic, utež, mer za tekočine, metrov itd., ker lahko doleti stroga kazen onega, ki bi ga zalotili, da nima pravočasno žigosanih mer, utež in tehtnic.

Kranj

Politično življenje. V našem tihem, navidezno z vsem zadovoljnim mestu se je že vnelo politično življenje ob priliki bližajočih se volitev v oblastno skupščino. SDSarji so imeli v soboto v Narodnem domu svoj »strankin dan«, kjer je poročal g. dr. Kramer iz Ljubljane. Umevno, da je bilo preskrbljeno za godbo in ples. Poudariti pa moramo nekaj drugega. Kljub natančnosti in ljubezni naših SDSarjev do objektivnosti, so pozabili marsikoga izmed nas vpisati v volivni imenik, začuda pa niso nikogar izmed svojih pristajev pozabili. No, vse pomote bomo že mi pomagali urediti.

Škofja Loka

Miklavžev večer v nedeljo je prav lepo uspel. Prinesel je otrokom dosti veselja — porednim tudi nekaj strahu —, pa tudi odraslim precej razvedrila.

Predstava. Drevi ob pol osmih priredi Orlovski odsek v dvorani Društvenega doma lepo Medvedovo igro »Stari in mladi«. Vabimo! Cesta na kolodvor je v tako slabem stanju, da je še t. dni, ko že nekaj časa ni bilo dežja, za pešce skoro neprehodna. Naj se tudi komu zdi odveč in naj se tudi kdo prizadehiti jezi: o tej sesti, ki je naša dika, naš ponos — bomo še govorili, dokler ne dosežemo remedure.

Uršnika

Proslava narodnega praznika se je vršila pri nas z zahvalno pesmijo v farni cerkvi. Šolska mladina je imela ob pol 8 šolsko mašo s petjem. Na predvečer je vrhniška godba priredila bakljado z obhodom po trgu in je pod cerkvijo zaigrala par izbranih komadov.

Dekliška Marijina družba bo imela na praznik Brezmadežne popoldne po večernicah v Rokodelskem domu predavanje o življenju sv. Alojzija in sv. Stanislava. Predaval bo gospod kaplan V. Bertonec. In pojasnjeval s sklopičnimi slikami. Cerkevni mešani zbor bo nato zapel par nabožnih, prazniku primernih pesmi.

Litija

Moj odgovor v Slovencu od 4. t. m. je očitno gospodu pri Jutru v živo zadal, ker me kar dvakrat zaporedoma besno napadajo. V prvem napadu od nedelje 6. dec. se na mojo ugotovitev prav nerodno izmikavajo ter me, kot je to že pri »Jutru« navada, sumničavo različen dejanj, ki pa so le pri SDS v praksi. Glavne stvari pa niti ne omenjajo, ki sem jih na račun SDS zapisal in ugotovil. Tako prav previdno molče o dejstvu, da je ravno samostojno demokratijski poslanec v narodni skupščini to poletje branil fin. delegata dr. Savnika ter na ta način naravnost podpiral njegovo pogubonosno davčno prakso v Sloveniji. Ravno tako gredo preko moje ugotovitve, d. aso ravno oni meni stavili nemoralno ponudbo, da naj prestopim v njihov tabor ter prav neumno trdijo, da sem jaz hotel z njimi skleniti kravjo kupčijo... Dolže me denunciacije davkoplačevalcev, ko mora biti tudi gospodi pri »Jutru« prav dobro znano,

da sem ravno jaz v prvi vrsti največ pripomogel k temu, da je naš davčni okraj kolikor toliko pravilno obdavčen in ni več tistih krivičnih ter previsokih predpisov kot takrat, ko so bili v cenilni komisiji člani SDS, ki pa, žal, niso znali uveljaviti svojih pravic. Medtem, ko mene v tem slučaju obdolžujejo denuncijantstva, pa se denunciacije sami prav pridno poslužujejo, ter me kot majhni otroci tožarijo pri mojem prijatelju g. nar. poslancu Kremžarju, češ, glej ga, kako rovari proti Tebi... Res že čisto otročje. Pri tem pa seveda naivno špekulirajo na to, da bi med nami napravili razdor, pa se presneto motijo. Tistemu dopisniku, ki je menda tam neke pri Šiški doma, pa svetujem, naj se gre še malo uči, da ne bo tako bedasto nisaril in odgovarjal na stvari, ki so brezpomembne, glavne pa, ki so za SDS skrajno mučne, pa zamolči ko grob. Sploh pa gospodje, tožite me, če sem zapisal kje kako neresnico, sem Vam prav rad na razpolago, da Vam sodno vse to dokazem. Na današnji besni napad pa zaslužen odgovor pozneje, ker imam še druge posle in nimam za seboj štab uradnikov, kot jih ima »Jutro«, da bi samo za »Jutro« pisaril. Za nadaljnjo reklamo se Vam priporočam...

Litija, 7. dec. 1928.

Hinko Lebinger.

Trbovlje

☆ Še enkrat naš občinski proračun. Nič ne tajimo, da smo pričakovali res nekaj socialnega dela od socialistov. Ali takoj na prvi seji našega občinskega sveta je krinka padla. Mi smo o tej seji že obširno poročali, moramo pa pripomniti še sledeče: G. župan je poudarjal, da je pri sestavljanju proračuna šparal. Kako izgleda to šparanje, bomo takoj videli. V volivnem boju so socialisti očitali g. Vodušku, da je dobro plačan gerent itd. G. Vodušek je imel kot gerent mesečno Din 3000, socialističnemu županu pa se je zdaj določila letna plača Din 45.000 ali mesečno 3500 Din. G. Vodušku pa se je določilo mesečno 2000 Din, da bo vodil prosvetni in vojaški referat, ki dozdaj nista bila plačana, kajti za vojaške zadeve ima občina nastavljenega enega uradnika, za prosveto pa v proračunu sploh ni nobena vsota določena. Vzemimo zdaj še plačo 2000 Din podžupanu in 13. plače, dobimo 32.500 Din več ko lani, kar pomeni pri socialistih »šparanje«. Plača g. Voduška se vzame iz vsote 37.000, ki je določena za občinske odbornike in starešine. Postavka Din 159.000, ki je določena za ubožni sklad, je na prvi pogled mikavna. A stvar je ta: To je določeno za vzdrževanje izolirnice v Hrastniku in občinske bolnice v Trbovljah, zato bo za podpore le malo ostalo. Socialisti pravijo ljudem, da bodo iz te vsote gradili tudi stanovanjsko hišo za staropokojence, menda iz papirja. Zastopniki SLS so zahtevali, da se da v proračun za ubožni sklad Din 200.000, ter eden ali dva tisoč dinarjev za Dom slepih v Ljubljani. G. Malovrh je pa bil mnenja, da ni pametno dajati brezposelnim podporo, da bodo taki ljudje lahko pri zidavi šol zaposleni itd. Ta reč je taka: Šolsko delo bodo oddali krajni šolski svetli (ne občina) potem javne dražbe. Kdor bo delo prevzel, bo nastavlil svoje delavce. G. Malovrh je tudi rekel, da je treba kmete varovati. Ali ste ga slišali? Na shodih pa govori o delavski razredni zavednosti! Mi mislimo, da naših socialistov ne vodi toliko ožir na kmete kolikor na Trboveljsko premožkopno družbo. Nekaj pa so sociji vendar naredili. Davek je ostal isti kot lanske leto. Prav nepotreben strah so imeli oni, ki so ovirali potrditev g. župana. Zdaj lahko vsak razvidi, kako izgleda socializem. Po Hrastniku govorijo nekateri socialisti, da je treba previdno naslopiti, ker imajo namen spraviti g. Malovrha za občinskega tajnika v Trbovlje. Z eno besedo, T. p. d. je dosegla uspeh, da ji moramo čestitati. Gospodje socialisti plešajo čisto po njeni piščalki!

✱ Goreča premogova plast. Na vrhnjem kopu Doberna je začela goreti premogovna plast, katero so seveda začeli odpravljati z ročnim delom. To delo gre seveda počasi naprej, zato je obratovodstvo rudnika premestilo en bager, ki napravi več ko stotine delavcev. Bager ali lopatilo napolnjuje najprej vagone, lokomotivo zvozi jo na Gnido, tu se pretvorijo v male jamske vozičke in tako se odpremi skozi jašek III na Se-paracijo. Odpravljanje goreče plasti je dobra misel; tako se ostala plast ohrani.

✱ Avto oblihal v snegu. Cesta proti Hrastniku, že blizu vrha hriba, je bila od snega zasnežena in v ponedeljek sta dva avtomobila v teh zametih obličala. Z združenimi močmi so potujoči avtomobila rešili in eden, ki je bil namenjen v Zagreb, je bil primoran svoj avto oddati na železnico, ker ni druge ceste iz Trbovelj, kot gori omenjena.

✱ Stanovanjska baraka na Doberni se premesti na Gnido in se bo zopet uporabila za stanovanja delavcem.

✱ Sklopični predavanje v Društvenem domu priredi dekliška Marijina družba ob 3 popoldne o »Brezmadežnici«. Predava č. g. Bonač iz Ljubljane. Ker je predavatelj v dobrem spominu pri ljudeh že od odkritja spomenika, upamo na obilen obisk.

Najfin. damski velour-plašči

krasne modne barve . . . Din 550.— do 750.—
sukneni v raznih barvah . . . Din 350.— do 480.—
za dekle od 10 let naprej Din 180.— do 440.—

F. in I. GORIČAR — Ljubljana, Sv. Petra cesta 29
Oglejte si razstavo v izložbi!

Nisem vsled bojkota italijanskega blaga NAJ-
kvalitetno najsolidnejši. Konfekcijska in-
dustrija - založja
českega in angleškega sukna

JOSIP IVANČIČ — LJUBLJANA.

Šalenburškova ulica 1

Prava antiseptična voda za usta

Hrastnik

Prosvotne zadeve. Gojenke gospodinjstva tečaja so vprizorile v soboto zvečer ob 6 uri v Legerjevi dvorani igro »Strahovic z lepim uspehom, ob pol 7 pa so igrali fantje. Ker so prijatelji mladine organizirali Miklavž, se je nabralo v dvorani okrog osme ure zopet polno ljudi. Tokrat mladine. Miklavž je prišel v spremstvu 10 angeljev in 4 parklev. Imel je nad 200 zavojev daril.

Rudarske zadeve. V nedeljo so rudarji obhajali praznik sv. Barbare na slovesen način. Kakor vsako leto (odkar so rdeče verige popokale), je korakala na Dol k službi božji na čelu spreveda rudniška godba, nato g. Benetek z zastavo sv. Barbare in rudarji. Izmed socialističnih občinskih odbornikov je bil samo eden poleg.

Brežice ob Savi

Na meščanski šoli je nastopil službo kot strokovni učitelj g. Josip Reichman, dosedaj šolski upravitelj na osnovni šoli v Sromljah pri Brežicah. Imenovan je prišel names'o gđ. Jožice Tomšič, ki je bila medtem sprejeta v višjo pedagoško šolo v Zagrebu.

Trinidesetletnica poroke sta obhajala minul teden v najožjem krogu kapetan I. razreda v pokroju g. Jožef Požar s svojo soprogo Marijo. Se na mnoga leta!

Stavbno gibanje. Lično kolonizatorsko delavnico z zaslišanjem si je postavil poleg Ferenčakove hiše kolarski mojster g. Ivan L. s. Na spomlad, ko bo ugodnejše vreme, si namenja na istem mestu poleg delavnice posaviti tudi prilično enodružinsko hišico, ako ne bodo kljubovale temu načrtu gospodarske razmere.

Novo trafiko je otvorila na Crncu št. 30 pri Brežicah ga. Francekovič.

Ptuj

⊕ **Seja mestnega sveta.** Dne 3. decembra ob 18 se je vršila 10. seja mestnega sveta. G. župan je poročal, da je radi štednje mestna uprava umaknila predlog, naj se na občinskem svetu nasadi 3 orule hmelja. — G. obč. odbornik in predsednik ubožnega sveta Mahorič je prečital zapisnik ubožnega sveta. Tudi letos bo dne 23. dec. občina priredila mesnim ubožcem božičnico ter oddarovala 35 oseb. V ta namen bo ubožni svet pobiral prostovoljne prispevke in vsak naj po svojih močeh daruje za uboge. — Petro J. Jožef prosil, da sme izvrševati službo postrežnika. Ptuj ima 2 postrežnika, zato bo tudi tretji imel kruha. Na predlog g. Prosnika se je soglasno izrekla krajevna potreba 3. postrežnika. — Večji del obč. seje je izpolnila debata o proračunu, ki ga je fin. odsek v 3 sejah pretresal. O njem je poročal dr. Fermeve. Proračun za leto 1927 znaša 2.304.021 dinarjev, redno kritje 85.247 Din, doklade pa 1.135.995 Din. Če bi pobirala občina vse letošnje doklade in davščine ter bi obratovali mesni zavodi brezhibno, bi preostalo v letu 1927 še nepokritih 24.379 Din, kar bi morala prihraniti mestna uprava. Odbornik Sprusčina graja, da se ni vsem obč. odbornikom predložil osnutek proračuna, medtem ko g. odbornik P. Pirih pravi, da je finančni odsek resno in temeljito sestavil proračun. Obč. odbornik dr. Kolnik izjavi, da so v finančnem odseku vsi občinski klubi zastopani, zato je imel vsak priliko tam izboljšati proračun oz. staviti predloge. G. Sprusčina stavi predlog, naj se proračunska debata vrše še le v torko, do tedaj pa naj mestna uprava predloži vsem odbornikom predpisan proračun. G. odbornik Šerona predlaga, da se že sedaj o njem sklepa. Nato je bil proračun z večino glasov sprejet, proti je glasoval en odbornik. S proračunom se bomo bavili še v prihodnjih številkah. — Takozvano Rečničtorjevo skladišče se je dalo za 10 let v najem g. komerc. svetniku A. Jurci s pogojem, da sam adaptira in popravi staro stavbo.

⊕ **Odhodnica.** G. Albin Stritar, učitelj na ptujski okolici šoli je bil premeščen na državni zavod za zaščito dece v Ljubljani. Njegovi ožji prijatelji in sodelavci so mu priredili dne 1. dec. v gostilni M. Brenčiča odhodnico, na kateri so razni govorniki proslavljali njegovo organizatorsko delo v naših društvih ter njegovo glasbeno delovanje v Ptuj. G. Stritarju, ki je dober vzgojitelj mladine, želimo tudi na njegovem novem mestu obilo uspeha. Ptuj ga bo težko pogrešal.

⊕ **Umrli** je v Dornovi pri Ptuj posestnik g. Jakob Čuš, po domače Rihar, v najlepši moški dobi, star 35 let, na želodnem raku. Pokojnik je bil zvest pristni SLS ter dolga leta župan razsežne občine Pacinje-Dornova. V težkih vojnih letih je županoval kot zaveden slovenski župan in si je za svojo občino pridobil mnogo zaslug. Bil je tudi vnet član že nad 25 let obsejoče požarne brambre, za kar je bil odlikovan s srebrno kolajno za usluge. Bil je načelnik in pozneje odbornik kraja nega šolskega sveta ter je mnogo storil za šolo. Kot cerkveni ključar se je mnogo trudil in s pomočjo cerkvenih predstavnikov dosegel redno službo božjo v poružnični sv. Doroletje v Dornovi. Mnogo je storil za popravilo cerkve, nabavo novih orgel in zvonov. Pogreb je vodil g. župnik p. Alfonz Svet, na grobu pa mu je v slovo govoril ganjive besede g. katehet p. Konstantin Ocepke. Med žalnimi gosti, ki so zaslužnega moža spremili k zadnjemu počitku, smo opazili veleposesnika lepega dornavskega vladarstva Gvidona Pongraca, dvornega svetnika v p. viteza Kalteneggerja, nadučitelja Kožuha in mnogo drugega občinstva. Zapustil je vdovo ter 3 nedolne otroke. Naj bodo te vrstice »Riharjevemu Jaketu« skromen spomin!

⊕ **Sprememba posesti.** G. dr. Krapež, odvetniški kandidat, je prodal svojo hišo na Ljutomerski cesti 14 usnjarski tvrdki Petovca.

⊕ **Potres.** Ponoči od sobote na nedeljo približno ob pol 12 so čutili v Ptuj rahel potres v smeri sever-jug. Zadnji čas je bilo ponoči večkrat čutiti rahle potresne sunke.

Šoštanj

V proslavo narodnega praznika je tukajšnja šolska mladina priredila pod vodstvom učiteljstva kratko, a lepo šolsko slavnost kateri je prisostvovalo poleg šolske mladine tudi precej občinstva, ki se je po končanem programu zadovoljno vračalo domov veselo svojih malčkov. Hvaležni smo g. upravitelju in učiteljstvu, posebno g. Vrežetu, ki je naučil otroke lepih pesmic in prav ljubko in popolnoma otroško vajo, katera je ugajala vsem, tako otrokom kakor občinstvu. Hvaležni smo prirediteljem za lep užitek in veselje mladini in pričakujemo še več takih prireditev.

Slovenska krajina

Velikodušen dar. Naši požrtvovalni in domoljubni Amerikanci so poslali za podporo »Martinišče« krog 20.000 Din. Ker je dar tako velik in tako plemenit da ne moremo kar tako mimo njega, se k zadevi ob priliki še povrnemo. Toliko pa že sedaj lahko povemo, da nas je darežljivost naših oddaljenih bratov zelo razveselila.

Nesreče. Na Bistrici si je zlomil nogo Jožek Kolenc. Šel je k sosedovim, da bi se tam igral Igra pa je zahtevala nogo. — V Petrovcih se je z vrela vodo polil otrok K. Filo. Prišel je približno peči in si tam po nezdodji poparil obraz. Spravili so ga v bolnico v M. Soboti, kjer se rane precej lepo celijo. — Stefan Bagari iz Kančevca je šel z obloženim vozom po hribu navzdol. Voz je pozabil zavreti in tako je dobival vedno večjo hitrost. Da bi Bagari očeval krave nezgod, jih je hotel zadržati in voz ustaviti. Pri tem je padel in sicer tako nesrečno, da si je v rami zlomil roko. Dirajoči voz je tudi kravam obkolil zadnje noge do krvi.

Dolnja Lendava. Odkar je umrl g. kaplan Foky, ima župnija le enega kaplana, dasi šteje do 10.000 duš. Se razume, da en kaplan za tako veliko župnijo ne zadostuje, zlasti če se mora pečati ne le z dušnim pastiristvom, temveč tudi s kakimi drugimi postranskimi zadevami. Upamo, da se izpraznjeno mesto kmalu zasede in to tudi želimo, ker je še en kaplan neobhodno potreben. — Prvi volivni šlager bivšega neodvisnega, sedaj radičevskega »Néplapac« je povzročil precejšnjo nezaupčenost temveč osupljenost. Ves članek je bil pisan s tako samozvestjo, ko da imajo gospodje vsakega volivca na vajeti in mu zato lahko diktirajo: Radiča volite in nikogar drugega. Seveda imamo tudi mi besedo in ta bo najbrž taka, da bo radičevske gospode glava bolela.

Dopisi

Vipavsko pismo.

G. urednik, o čem naj pišem? Ali o preganjanju naših duhovnikov, učiteljev in uradnikov? Ali o duševni mori, ki leži na našem ljudstvu, odkar je prepuščeno samemu sebi, ko noben inteligent ne sme več na deželo, ko noben list ne more več resnice pisati, ko se fantje ne smejo več zbirati v društvih! O vsem tem Vam danes ne bom pisal, saj ste menda o tem informirani. Tudi gospodarske razmere naših Vipavcev so Vam znane. Toča, povodenj, vedno dež; posledica tega je bila slaba letina. A ljudje bi morda vzdržali, prebili bi to strašno zimo, ki se je te dni oglasila z močno burjo in dežjem; a tarejo jih davki, ti strašni davki. Pa da bi vsaj ostalo pri starih! Ne, davki se večajo. V Italiji državni davki niso veliki, zato pa so občinski naravnost neznosni. Znano Vam je, da je v Italiji izvršena ločitev cerkve od države; ločitev se je izvedla tudi na Primorski m. Malice in sploh civilno stanje vodijo občine. In kakšen birokratiizem je v praksi na občinah! Upravljanje občin v smislu italijanskega občinskega zakona zahteva ogromen aparat; kakor bi šlo za majhno državo. Ne zadostuje več župan, ki je prej imel menda 200 lir na mesec, in pa tajnik s 500 lirami. Treba je vsaj še drugih dveh uradnikov. Pa so rekli, da se podestati radi tega nastavlajo, da se kaj prihrani. Događa pa se ravno nasprotno. Celo v zakonu o podestati stoji, da podestati delajo brezplačno. V resnici pa so si odmerili v kotiček večjih občinah 800 do 1000 lir mesečno, in sicer v občinah, kjer je župan dobival največ 200—400. Ko bi vsaj drugače znali ti vladni uradniki kaj gospodariti! Ti fini gospodje iz mesta bi radi kar čez noč dali mestno lice kmetiskim vasem: ta zid je na potu, gnojnik mora stran, to hišo je treba popraviti. To je vse lepo! Ali časi vendar niso za to. V tej strašni gospodarski krizi naj bi kmet zadnji belič, ki ga ima, zabil v taka dela. Kmetje se upirajo, a končno se morajo udati. Še na nekaj drugega,

kar silno tare gospodarstvo naših občin in našega kmeta, hočem opozoriti. Italijani so spravili že v vsako večjo občino po enega zdravnika, živinozdravnika in celo tudi lekarnarja. Kmetje se tožijo; zdravnik jih stane ravno toliko, kakor v mestu, kljub temu, da ima od občine visoko podporo. Navadno ima zdravnik od posamezne občine po 3000—4000 letno; če pomislimo, da je zdravnik nastavljen za 4—5 občin, se ne bomo čudili, da se ti gospodje že vsi vozijo v avtomobilih okoli, da so kupili že veliko hiš, da so si zaslužili cele vase s tem, da posojujejo denar. Odveč je pripomniti, da so občinski zdravniki Italijani, jasno je tudi, da se za to higiensko politiko skriva druga; slovenski kraji se bojejo spraviti v italijanske roke, slovenski kmet bo tako postal kolon italijanske gosposke. Naj omenim še en primer, ki vam bo prav nazorno osvetlil to nadlego. V »Goriški Straži« sem čital, da so na Dolnjem Vipavskem uvedli posebno takso za živinozdravnika v znesku 5 lir, in sicer tako, da plača kmet od vsakega prašiča, ki ga zakolje, ne več 20, ampak 25 lir. Razburjenje med kmeti je na višku. Najbolj peče kmete še trik, ki so ga našli podestati, da pojde lažje. Našli so nekje predpis, da mora živinozdravnik pregledati vsako žival, ki se zakolje, ali je užitna! Kmetje niso tako neumni, da bi ne vedeli, da velja to za mesarje in sploh prekupčevalce z mesom; predpis ima pač ta namen, da prepreči, da bi prišlo v promet pokvarjeno meso. Vpeljani občinski davek bo seveda obstal. Nekateri kmetje so se sicer uprli in niso hoteli plačati takse; brezdomno pa se bodo morali vdati, ker proti fašistovskemu podestatu ni ugovora. Čemu toliko zdravnikov, in to v krajih prav blizu mesta? Nekateri občine so se upirale dolgo proti prispevanju zanje, a prefektura je občinski svet razpustila in postavila komisarja. Danes teče vse bolj gladko, ker so itak povsod podestati.

Rimske toplice. Danes popoldne ob 3. uri uprizaro »Mladinska godba« v Rimskih toplicah v dvorani gg. Kreucha ljudstvu priljubljeno žaloigro »Mlinar in njegova hči«.

V Sori pri Medvodah uprizaro izobr. društvo v nedeljo 12. dec. ob 3 pop. krasno igro v 6 dejanjih »Požigalecva hči«. Udeležite se v obilnem številu!

Videm pri Krškem. Spominu dr. Kreka so posvetili videmski fantje, — zbrani v svojem prosvetnem društvu, v katerem je pod vodstvom novega g. kaplana A. Zalarja živahno zavalovilo novo življenje — svojo prvo prireditev, ki se je vršila v nedeljo dne 5. dec. v Krškem, sicer ob slabem vremenu, a kljub temu ob precejšnji udeležbi. Prireditelj ali bolje proslava, je zelo uspela. Spored je bil jako lep in primerno zamišljen. — Govoru, v katerem je g. kaplan s krepkimi in razločnimi potezami orisal delovanje in pomen enega največjih sinov slovenske zemlje, sta sledili dve deklaraciji (Krekova »Mladim dnem« in Pregljeva »Dr. J. Ev. Kreku«), temu pa Krekova šaloigra: »Pravica se je izkazala«. Vsekakor moramo reči, da so se videmski fantje dobro postavili in to kljub temu, da so bili vsi tokrat šele prvi na odr. Nekateri prizori so bili tako naravni in neprisiljeni, da smo se naravnost čudili. Zato pa kličemo mladim in nadarjenim članom videmskega prosvetnega društva: pogumno naprej! — Pohore.

Socialni vestnik

ANKETA O ZDRAVNIŠKI ORDINACIJI V GORIČANAH.

Jugoslovanska strokovna zveza je poslala Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev spomenico, s katero je predlagala ureditev vprašanja zdravniških ordinacij v Goričanih in Medvodah na ta način, da se naj vrši zdravniška ordinacija za zavarovance v Goričanih in okolici dvakrat na teden, a ne samo enkrat, kakor se je zadnje čase prakticiralo, in sicer v papirnici v Goričanih. OUZD je namreč nameraval ukiniti še to edino ordinacijo na teden, tako da bi moralo okrog 700 zavarovancev iz okolice Goričane-Medvode hoditi k zdravniku v Št. Vid pri Ljubljani, in to nekateri celo po več ur daleč. Ta praksa bi imela lahko slabe posledice, ker bi naj po predlogu OUZD hodil zdravnik trikrat na teden obiskovat težje slučaje v okolišju na dom. Zgodilo bi se lahko, da bi pacienti v takih dneh zastoj hodili k zdravniku

v Št. Vid in kdo naj krije stroške za potovanje?

Z ozirom na spomenico JSZ je OUZD sklical dne 4. t. m. anketo v Goričanih, katere so se udeležili za Jugoslov. strokovno zvezo glavni tajnik g. Ivan Gajšek, za OUZD dr. Stane Likar, za Zvezo papirn. delavstva g. Ivan Peternel in zaupniki, za papirnico v Goričanih-Medvode pa g. dr. Pavlin. Gospod Stane Likar, ki je vodil anketo, je uvodoma omenjal težak položaj OUZD in navajal vzroke, zakaj hoče urad zmanjšati ordinacije. V debato so posegli dr. Pavlin, Gajšek, dr. Arko, Peternel in drugi, ki so vsi pobijali stališče OUZD iz stvarnih razlogov, ki so v interesu delavstva in OUZD. Sprejelo se je končno stališče, da se naj vrše dve zdravniški ordinaciji na teden v Goričanih. Rešitev te zadeve je odvisna sedaj od OUZD, od katerega upamo, da bo upošteval upravičeno zahtevo delavstva in podjetja, ker delavsko zavarovanje je namenjeno delavstvu.

Spomenica

Zahteve učiteljstva ljubljanskih obrtno-nadaljevalnih šol, združene v resoluciji, ki jo je dne 26. nov. t. l. izročila deputacija g. vladnemu komisarju kot predstavniku mestne občine in obenem predsedniku šolskega odbora, niso dosegle tistega uspeha, ki ga je bilo upravičeno pričakovati.

Zato je učiteljstvo na ponovnem sestanku dne 30. nov. po vsestranskem predurku, zlasti uvažujoč važnost bližajoče se 50 letnice obrtno-nadaljevalstva, storilo solidaren sklep, da pozove mestno občino k decidirani primerni izjavi na vsa šolska vodstva, je-li voljna brez pridržka zagotoviti redno nakazovanje mesečnih honorarjev v smislu stavljene resolucije, kakor tudi brez pridržka pristati na ostale točke te resolucije.

Zavedajoč se velike moralne odgovornosti ukinitve pouka, hoče učiteljstvo storiti vse, da bi ne padla nanj niti senca krivde za tak obžalovanja vreden korak, ki bi predvsem težko oškodoval naš obrtni naraščaj.

Mestna občina je z dekretom otvorila letošnje šolsko leto na obrtno-nadaljevalnih šolah in je s tem prevzela vso odgovornost za njih vzdrževanje.

Učiteljstvo je na svojem zadnjem sestanku sklenilo, da daje mestni občini potreben rok v premislek. Ta rok poteče nepreklicno dne 15. decembra t. l., do katerega dne ima mestna občina dovolj prilike, da si zagotovi potreben kredit.

V slučaju, da do poteka tega roka mestna občina ne bi dala zahtevanih garancij, bo smatralo učiteljstvo to kot poteče nepreklicno na obrtno-nadaljevalnih šolah ter bo takoj in solidarno izvajalo konsekvence.

V Ljubljani, dne 4. decembra 1926.
Pooblaščenec učiteljstva obrtno-nadaljevalnih šol: Anton Semč, s. r., Josip Ambrožič, s. r., Franc Mlakar s. r., Vilko Majz s. r., Albin Smole s. r.

VIHARJI OVIRAJO PROMET.

Budimpešta, 7. decembra (Izv.) Radi težkih viharjev sta dva brzovlaka, ki sta šla iz Budimpešte proti Dunaju, obšla sredi proge pri Hegyeshalo. Ravnotako se je zgodilo z brzovlakom, ki je odšel z Dunaja danes jutraj.

ZRTVE VIHARJEV V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Pariz, 7. dec. (Izv.) Kakor poroča »Chicago Tribune«, je pri poslednjih velikih viharjih v vzhodnem delu Zedinjenih držav izgubilo življenje 25 oseb.

POLITIČNI UMOR.

Pariz, 7. decembra (Izv.) »Echo de Paris« poroča iz Nice, da je bil preteklo noč v Ventimigliju umorjen neki Gavarina, ki je bil uslužben pri italijanskem konzulatu v Nici. Gavarina je bil znan fašist. Vendar ugotavlja policija, da ni padel Gavarina kot žrtev političnega maščevanja, ampak da so ga ustrelili trije zločinci, ki jih je hotel dati zapreti.

Globoko žalostni naznanjamo, da je danes zvečer ob 7. uri poklical Bog k Sebi našo hčerko, sestro, tetico

Pavlinovo Veber

gojenko državnega zavoda za socialno-higijensko zaščito dece v Ljubljani kot žrtev njenega idealnega poklica.

Pogreb drage rajnice, ki je umrla prevideva s tolažili sv. vere, bo v četrtek 9. t. m. ob 3 popoldne iz mrtvašnice Splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana—Zg. Radgona, 7. dec. 1926.

Franciška Veber, mati. — Jožef Veber, oče. — Dr. Frančišek Veber, brat. — Marija, Pepica in Ljudmila Veber, sestre. — Emilija Veber, svakinja. — Dušan, Polonica in Fanica Veber, nečak in nečakinje.

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek

okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranih

kolonialnih trgovinah.

**Pridobivajte novih
naročnikov!**

Zanimivosti

NENAVADNA OZDRAVLJENJA.

Iz Avstralije so nedavno poročali nekaj izrednega. Tam nekje se nahaja kraj, z imenom Twofold Bay, ki je morsko okrevališče in obenem pristanišče za lov na some. Neki bolnik je se potem, ko se je dobro nakosil in še bolj dobro in izdatno napil, v družbi dveh prijateljev počel na sprehod ob morskem bregu. Ko so tako vsi trije vinjeni »korakali« ob obrežju, so zagledali velikanskega morskega soma, ki je bil mrtev ter ležal na suhem in imel trehuh razparan. Ogledovali so si ga od vseh strani in naš revmatičen bolnik je s pomočjo obeh tovarišev zlezal vrh soma, a pri tem se je tako nerodno vedel, da je štrbunknil v ogromni trehuh že razpadajoče živali. Tovariša sta se seveda prestrašila ter skušala onemu v somovem trebuhu pomagati, toda radi vročine in smrada, ki je prihajal iz razpadajočega soma, sta poskuse opustila ter odšla v mesto po pomoč. Dve uri je trajalo, preden so prišli z lesto, da so mu pomagali iz nenavadnega groba. Toda na veliko začudenje vseh je bil »ponesrečenec« sedaj popolnoma ozdravljen in prost protina: somova tolišča mu je vse pregnala, dasi je bila bolezen že kronična. Seveda se je ta vest hitro raznesla in hotel »Eden« v gorimenovanem kraju je vedno poln revmatičnih bolnikov, kateri čakajo na some. Kakor hitro ribiči vjamajo kakega soma, takoj ga obdelajo, da je primerno urejen za dostop ter bolnike polegajo vanj, kjer ostajajo po dve uri. — Nenavadna in nenadna ozdravljenja pa niso taka redkost. Tako poročajo iz nekega kraja na Angleškem, kjer se je vršil vsakoleten sejem, da je tam hodil gori in doli nek ondotni gluho domaćin. Ker tudi tam ob takih prilikah ne manjka raznih »komedijantov«, si je hotel oni ogledati tudi bokserja, ki je prišel kazat svojo spretnost na sejem. Ko sta bokserja svoje dovršila, je eden pozval navzoče, ako se gre kdo z njim merit. In oglašil se je ta mavec ter takoj stopil na določen prostor. Boril se je pa tako dobro, da so se vsi čudili in celo profesionalni bokser je uvidel, da se ni kar nič šalit s tem nasprotnikom, zato ga je to tudi najbrž tako ujezilo, da je gluho nememu prisilil pod brado tako močan sunek, da je ta omahnil ter se onesvestil. Mislite pa si presenečenje vseh navzočih, ko se je ta zavedel ter spregovoril: »Kje sem?« Odslej je slišal in govoril. — Pred nedavnim časom je v neki norišnici na Angleškem izbruhnil ogenj in sicer sredi noči. Umo bolne so izvekle na varno in dasi ni bilo nobene smrtne nesreče, vendar je bilo na pogorišču toliko strašnih prizorov, da bi bil pameten človek lahko znorel, vendar pa se je dogodilo ravno nasprotno, namreč, da je pet umolnih, katere so komaj rešili pred ognjem, popolnoma ozdravelo.

NEKAJ O BRZOJAVLJANJU.

Kdor hoče brzojavljati, to se pravi pogosto, oziroma stalno, mora imeti denar. Znani so slučaji, da so ameriški ali angleški poročevalci ob času raznih vojn depeširali sveto pismo ali kaj drugega sličnega, samo da so imeli zasigurano zvezo, da so prvi javili svojim časopisom najnovejše vojne dogodke. To pa je stalo ogromne vsote denarja. Sicer pa ni nihče bolj varčen s sestavo brzojavov kot ravno časopisni poročevalci, oziroma zviti časniki. Ta, kdor samo enkrat v letu brzojavi, bo strmel, s koliko manj besedami je lahko mogoče povedati isto. Vsakdo hoče biti pri sestavi brzojave kolikor mogoče kratek, kar pa je dostikrat usodno, namreč zato, ker se ne štedi na pravem mestu. Neki veleposelnik na Angleškem je brzojavil: »Pridem zadnjim vlakom 7 voz.« Na njegovem posestvu je vsakdo vedel, kdaj pride zadnji vlak. Čemu je potem dostavil številko 7. Zato si brzojava niso znali drugače tolmačiti kot da je kaj izrednega kupil ali pa pripelje s seboj večjo družbo ter so točno poslali na kolodvor sedem voz. Istotako je o božiču 1908 nekdo brzojavil lastniku malega hotela v goratem kraju: »Prosim danes dopoldne 11 sani k vlakom.« Začuden je gledal, ko je prispel in videl, da nanj čaka enajst vpreženih sani, katere je moral seveda tudi plačati. V obeh slučajih štednja ni bila na mestu, ker bi moralo povsod stati ali ura, ali pa številka izostati, ker je bila itak nepotrebna. Mnogokrat je veliko odvisno od ene same vejice. Malo pred izbruhom svetovne vojne je neki ruski trgovec prosil pariskega profesorja, da bi prišel njegovo ženo operirati. V zadnjem trenutku, preden je slavni kirurg nameraval odpotovati, je prejel brzojavko: »Ne pridite prepozno.« Nato se je še bolj podvival, pa čisto po nepotrebnem, kajti za pridite je manjkala vejica. Posledica tega je bila pravda, pri kateri je šlo za 10.000 frankov.

REKORDNA TRANSFUZIJA KRVI.

Raymond Briez je imel medicinskega fenomena, ki je v Parizu tekom dveh let dal nič manj kot 22 litrov krvi, da je po transfuziji tako ponagal svojim bolnim rojakom. Od novembra 1924 pa do oktobra letos se ni Briez dal nič manj kot 91krat operirati, a kljub temu izgleda zdrav in čvrst. Posrečilo se mu je, da je svoje telo privadil k vedno močnejšemu razvoju krvi, tako da je leta 1924 v dveh mesecih bil le štirikrat operiran, leta 1925 že 38krat, a v prvi polovici letošnjega leta že 29krat! Star je šele 29 let in ker ni

nobenega znaka, da bi mu to vedno oddajanje krvi škodovalo, bo gotovo še dolgo let v pomoč svojemu bližnjemu. Neki ameriški zdravnik, ki se je nahajal v Parizu in je te transfuzije preizkušal, je Brieza povabil s seboj v Ameriko ter mu zato ponudil 25.000 dolarjev. Toda Briez je patriot in ostane na Francoskem, da pomaga svojim rojakom vseh stanov in obojega spola. Operaciji se vsakokrat podvrže brez vsakega razburjenja, se sam desinficira na dotičnem mestu ter se je privadil, da zdravniku pri prevezavanju pomaga. Briez živi v nekom pariškem predmestju in je skromen ter se nič ne zmeni za slavo po časopisu, češ, da je dobitnik človeštva.

KJE JE NAJVEČ ŽENSK.

V splošnem se lahko reče, da je na vsem svetu število moških in žensk precej enako. Razlika nastane šele, ako primerjamo posamezne dele sveta in dežele. V Ameriki pride na tisoč moč 977 žensk, v Evropi 1024, v Afriki 990, v Aziji 944 in Avstraliji 812. Med vsemi deželami v Evropi ima Norveška razmeroma največ žensk, namreč 1066 na tisoč moških. Nato sledi Anglija s 1059, Švica s 1056, Španija 1044, Portugalska 1041, Nemčija, Avstrija in Mažarska s 1035, Danska 1032, Rusija 1022, a na Francoskem 1008. Druge države Evrope imajo manj žensk kot pa moških. Italija le 989 na tisoč moških, Belgija 985, balkanske države 950. V Afriki imajo nekatere države, med temi Egipt, več žensk kot moških. Največ žensk najdemo v Vzhodni Indiji, namreč 20 odstotkov več kot pa moških. V Ecuadorju pride 1129 žensk na tisoč moških. Salvador je edina država na svetu, v kateri je število moških in žensk enako. V Kanadi in Peru je 976 žensk na tisoč moških, v Sibiriji 932, Centralni Aziji 909, v Hongkongu samo 375. Zato bi kdo mislil, da je možnost moštve za ženske v Hongkongu najlažja, toda statistika uči, da število razmerje nikakor ni merodajno za to. Tako n. pr. v Kanadi, kjer je na tisoč moških 976 žensk, je tako pomanjkanje žensk za moštve, da obstoja na Angleškem in Združenih državah agitacija, da vsaka ženska, katere pride v Kanado z namenom, da se tam omoži, dobi od države podporo. V prvi vrsti se obrača agitacija do vdov, ker so ugotovili, da se vdova lažje prilagodi razmeram na samotnih farmah kot pa mlada, življenjaželjna mladenka. Skušnja uči, da je po vseh kolonijalnih deželah vedno večje pomanjkanje žensk, a v velikih industrijskih centrih, posebno v glavnih mestih raznih pokrajin, stalno narašča ter je ženska v teh skoraj povsod v veliki večini.

DVANAJSTILETEN DOKTOR.

Na vseučilišču v Madridu se je pripetil izreden slučaj, da je dvanaestleten dečko promoviral za doktorja. To je namreč čudežni otrok Fernandez Carballeja, ki je že z desetletjem vstopil na madridsko univerzo. Samoposebi se razume, da je mladi Fernandez že v najnežnejši mladosti kazal nenavadno nadarjenost. Ko je bil star dve leti, je že znal čitati in pisati. Gimnazijske študije je dokončal v najkrajšem času, a na vseučilišču je že takoj za prve naloge prejemal darila, katere je prejel v tekmi z drugimi rednimi dijaki. Mogoče bi kdo mislil, da je presoja del tega dijaka vplivala na profesorje le po njegovem slovesu. Toda to je zmotno, kajti na univerzah se dela oddajajo brez imen, tako da je oseba dotičnega dela popolnoma neznana. — Sicer pa ta čudežni otrok ni osamljen v zgodovini. Pred dve sto leti je bil na univerzi Halle 14 leten doktor, po imenu Filip Barattier. Slavni učenjak in danteolog Karel Witte, ki je bil rojen leta 1800, je pa sedanjega madridskega mladca prekosil, kajti ko je bil ta star devet let in pol, je bil že na univerzi Giesen imatrikuliran. Pesnik Torquato Tasso je bil tudi s trinajstim letom visokošolec.

KOLIKO JEZIKOV JE NA SVETU?

O tem krožijo najfantastičnejše številke. Šele v zadnjem času je bilo mogoče raziskovalcem ugotoviti vsaj približno število jezikov, ki se govorijo na zemlji. Kajti ne le da veliko število jezikov sploh ni znanih, tudi razna narečja je si ne težko razločiti. Število velikih kulturnih jezikov je lahko naštetih, a je tako majhno, da se skoro ne izplača, posebno še, ker te itak vsakdo sam pozna. Poleg teh pa se na svetu govori še okoli devet sto jezikov in narečij. Kardinal Mezzofanti je znal govoriti sto jezikov, in sicer to nikakor niso bili jeziki kakih divjaških narodov. Sveto pismo je prevedeno na 570 jezikov. Bo že res, da je vseh jezikov tisoč, nekaj manj ali več, kakor beremo v starih potopisih.

JEZERO SODE.

Dasiravno ima vsaka gospodinja opravka s sodo, vendar malokatera ve, odkod prihaja ta koristna domača snov. Velik del sode, katere se porabi v Evropi, je iz čudovitega jezera v Kenja-koloniji, ki se imenuje Magadi-jezero. To je 25 km dolga in 7 km široka vodna površina, katere celo v največji poletni vročini napravlja vtiš kot da bi bila zamrznjena. To pa izvira od ogromne množine natrona, ki se nahaja v vodi in se spreminja v soda kristale. Skorja sode je več kot debela. Pod to je pa voda, ki je ravno tako polna natrona, kakor je mrtvo morje polno soli. Po tej skorji sode je mogoče hoditi kakor po debelem ledu, ne da bi se udrla; tako je močna.

ASTRONOMI DOČAKAJO VISOKO STAROST

Dr. John Dreyer, predsednik angleške astronomske družbe, je pred kratkim umrl v starosti 74 let. Pri tem Angleži opozarjajo, da je astronomija veda, v kateri je, kakor kaže, mogoče doseči visoko starost. Leta 1646 je bil John Flamsteed imenovan za kraljevega astronoma, a leta 1910 je umrl astronom Sir William Christie. Vsi ti kraljevi astronomi Anglije so dosegli visoko starost, povprečno po 76 let. Eden med temi je bil celo 90 let star, ko je umrl. To pripisujejo temu, da je studij astronomov povsem miren in nerazburljiv in pa, ker opravljajo svoj posel v svežem zraku, ker pri opazovanju zvezd v kupolah zvezdarn morajo le-te biti vsaj na polovico odprte.

»ZLATE LADJE.«

Za zlato silijo vse, zato posvečajo zlato posebno pažnjo, kadar ga prevažajo iz kraja v kraj, oziroma iz ene dežele v drugo. Navadno polože zlato v zaboje, katere okujejo z jeklenimi okovi ter končno zapečatijo. Vsak zaboj posebej spremlja stražnik, na ladjah pa še prav posebno. Tu spravijo zaboje v zato pripravljene betonske šrambe, katere imajo ladijski oficirji ves čas vožnje pod strogim nadzorstvom. Ko parnik dospe na določen kraj, zopet oboroženi stražniki nadzorujejo prevoz zlata v banke ali kamor je namenjeno. Pečate odstranijo pred odgovornim uradnikom ter vsebino natančno preštejejo. Kljub vsem tem varnostnim odredbam pa se dogajajo tatvine. Skrivnostni zločin se je pripetil leta 1924, ko je bilo zlato v vrednosti čez 30 tisoč funtov poslano iz Južne Afrike v London. Ko so v Londonu zaboje odprli, je bil v njih mesto zlata samo svinec. Zaboji so bili zamenjani z ravno takimi, kot so bili oni z zlato vsebino ter pečati ponarejeni. Parniki z zlatom vozijo kolikor mogoče hitro, da se čas nevarnosti čim bolj skrajša. V novejšem času pa so pričeli prevažati zlato samo še z letali. Dasi je tak prevoz trenutno dražji kot pa s parnikom, vendar se pa izdelek izravna s tem, da je varovalnina mnogo manjša, kajti edina nevarnost pri transportu po zraku je, da letalo lahko pade v morje.

LJUDJE Z VELIKIMI DOHODKI.

Henry Ford ima največji dohodek izmed vseh ljudi na svetu, namreč več milijonov na leto. Kapitan Loewenstein, ki je napravil načrt za stabilizacijo belgijskega franka, ima dohodek, za katerih višino se sploh ne ve. Stinnes je imel letnih milijon funtov sterlingov. Sedanji najbogatejši mož na kontinentu je grški baron Zaharov, temu sledi Rotschild; na svetu sploh pa so po vrsti: Ford, Rockefeller, Mellon, ki pa so vsi v Ameriki. Na Japonskem ima največji dohodek — ženska, namreč neka Jona Suzuki. Je to starejša vdova, ki ima letnih 800.000 funtov dohodkov, to je 220.000.000 dinarjev. Poleg gori omenjenih ameriških milijonarjev so v Ameriki še Gouldi, Astorji, Morgani, Witneyi in Vanderbilti, katerih vsak ima dohodek med pol in enim milijonom funtov na leto.

Francoska ima zelo malo milijonarjev, toda tudi zelo malo siromakov. Na Angleškem so najbogatejši družine Rotschild, Cowdray, Lascelles (ki je poročen z edino hčerko angleškega kralja), Westminster, Sutherland, Wills, Bearsted in Coat.

Od vseh poklicev je na Angleškem (in najbrž povsod) najplodonosnejši odvetniški. Reading je imel v zadnjih letih okoli 50.000 funtov letnih dohodkov, to je skoraj štirinajst milijonov dinarjev, a Stuart, Simon itd. imajo okoli 30.000 funtov na leto. Poleg tega je tam zelo dobičkonosen — čužte in strmite — pisateljski poklic. Sir Caine, ki živi na otoku Man, ima okoli 30.000 funtov na leto. Kakih tucat angleških pisateljev je, ki imajo letnih dohodkov med 12 do 20 tisoč funti, to je od tri in pol do pet in pol milijona dinarjev. Med temi so: B. Shaw, H. G. Wells, Sir Parrie in Arlen; tudi E. V. Lucas ni daleč od teh.

Med angleškimi zdravniki specialisti jih je tudi nekaj, ki imajo ogromne dohodke. A skoro vsi ti pa store mnogo dobrega s tem, da brezplačno zdravijo ubožne in po raznih bolnišnicah.

NOVI PERZIJSKI ŠAH.

Reza, novi perzijski šah, je pričel svojo karijero kot 12 leten dečko, ko je bil že vojak. Njegov vzor je bil Napoleon in kakor ta, je tudi on hitro preletel vojaško lestvico, dokler ni postal polkovnik kazaške brigade. Leta 1921 je videl, da je ugoden trenutek prišel, ter je s tri tisoč možmi vkorakal v Teheran, izvršil znameniti državni udar ter postal najmočnejši mož v Perziji. Prvo, kar je ukrenil, je bila preosnova armade, da je mogel v kralj zadušiti grozeči boljševizem. Popolnoma je prekinil vsako zvezo s takratnim šahom, ker je prišel na sled, da se je za zarotil proti njemu. Ministrski predsednik je bil nato pregnan. Šah pa je moral odpotovati v Evropo, odkoder naj se nikdar več ne povrne.

Leto na to je hotel kot ministrski predsednik vpeljati republiko, k čemer ga je posebno vlekel zgled Mustafe paše. Toda duhovščina je z propagando med ljudstvom dosegla, da se je novi nameri uprlo, zato je tudi ostalo pri starem. Pred letom pa, to je oktobra 1925, je parlament soglasno sklenil odstavitev šaha ter Rezo postavil na čelo provizorične vlade. Par tednov nato pa se je zakonodajna skupščina zopet sešla ter Rezi ponudila perzijsko krono.

Novi šah je 50 let star, velike postave in strogega obraza. Je energičen ter popolnoma nič sličen svojim prednikom, kateri so bili pomelkufeni in živeli le razkošju ter veseljačenju. Angleški listi priobčujejo eno njegovih zadnjih dejanj, kar kaže, da hoče napraviti na cel terti red. V bližini Kermanša so roparji napadli in oropali poštni avtomobil. Ko je šah zvetel za to, se je v zgodnji jutranji uri podal k vojnemu ministru, mu zapovedal, da se mora takoj podati na lice mesta, poveljnike ondotnih čet odstaviti ter imenovati nove. No. volimenovani častniki niso prej mirovali, dokler niso prišli vso tolpo in vrnili pošti oropani denar.

MAVZOLEJ JAPONSKIH CESARJEV.

Japonski cesarji bodo odslej pokopani pod vznožjem gore Takao, nedaleč od Tokia, na ozemlju, ki meri 3500 juter. Ta izbrani prostor je mesto neke slavne bitke izza Hoydo-vladavine. Obdajajo ga krasni gozdovi, po sredi teče reka Asakava. S tem je prelomljena starodavna tradicija, kajti do sedaj so vse japonske cesarje pokopavali v okraju Kvasai, kjer leži staro glavno mesto Kioto. Novi predpisi določajo, da se grobovi cesarjev, cesaric in cesaric-mater imenujejo »Misasagi«, kar pomeni nekako toliko kot mavzolej. Grobovi prestolonaslednikov in naslednic ter drugih princov cesarske hiše se pa nazivljejo »Haka«, to je grobovi. Cesarski grobovi ne smejo presegati 2500 štirjaških metrov, cesaric pa ne 1800 metrov, medtem, ko je za prince »zadosti« po 350 štirjaških metrov.

NEKAJ ZA LOVCE.

Angleški časopisi poročajo, da je tam preveč divjačine. V Hinghlands vsako leto postrele do 6000 jelenov, vendar je na Škotskem divjačine še vedno mnogo preveč. Najemniki plačajo visoko najemnino, povprečno 1000 funtov, to je 275.000 Din. Takim je seveda samo za sport in na lovu pazijo samo na velike živali, male pa puste pri miru, radi česar postane divjačina slabe kvalitete. Da temu odpomorejo, so nekateri lastniki lovov importirali jelene plemenjake, katere v ta namen redijo na Angleškem. Toda to ne zaleže dosti, ker lepe jelene kaj kmalu zopet pobijejo. Drugi vzrok, da število jelenov na Škotskem tako hitro narašča, je ta, ker postrelijo premalo košut. Košute streljajo šele koncem sezije, tako da lastniki takrat že navadno odidejo in je lov na te prepuščen le logarjem in lovskim čuvajem.

Naročajte »Slovenca«!

To in ono

KAMELE.

Šajk Ben Mahd je, ko je umrl, zapustil svojim trem sinovom 17 kamel ter določil razdelitev takole: »Moj najstarejši sin naj dobi polovico, drugi eno tretjino, najmlajši pa eno devetino.« Pokorno so se ti trije vsedli vkup ter pričeli računati. Toda izračunati niso mogli, ni jim šlo vkup. Sedemnajst kamel se ni dalo deliti ne z dvema, ne trem in tudi ne z devetimi. Vendar pa nobeden bratov ni hotel drugega prikrajšati s tem, da bi mu dal eno kamelo premalo. Zato so bili zelo potrpi.

Po poti mimo pa je prišel njihov stric, brat pokojnega očeta, jezdeč na kameli in jih vprašal, zakaj so tako žalostni, nakar so mu svoj žalosten slučaj razložili. Stric se je pa samo nasmehnil ter postavil svojo kamelo k onim sedemnajstim tako, da jih je bilo sedaj osemnajst. »Tako, zdaj pa delite,« jim reče stric. Nakar so ga ubogali in pričeli deliti. Najstarejši je vzel polovico, to je devet, ter hitro z njimi odjezdil. Potem je pristopil drugi sin ter si vzel določeno tretjino, to je šest kamel ter tudi takoj z njimi odšel. Zadnji pa je imel dobiti samo devet del, to je dve kameli, katere si je vzel, nakar je ostala še ena. Na to se je vsedel stric ter odjezdil nazaj v puščavo.

OSLOVSKA DUŠA.

Ob času, ko je v Bagdadu vladal Harun-al-Rašid, je živel filozof Abderrahman-Abu-Benezer, kateri je bil znan, da se zavzema za posebno v Orientu tako kruto trpinčene živali. Gonjačem oslov je le-te odkupil, kadar je videl, da žival posebno trpi in da je na kraju svojih moči. Peljal jih je v lep hlev, kjer jim je dal dobro in izdatno krmo, potem pa dal takim ljudem, o katerih je vedel, da ne bodo tako kruto postopali z njimi. Ljudem se je postopanje filozofa zdelo smešno in nazivali so ga Abu-Klumar, to je očeta oslov, kar je pomenilo grdo žalitev. Filozof pa se za vse to ni zmenil ter nadaljeval s svojim dobrim delom. Harun-al-Rašid je zvedel za to nenavadno početje filozofa ter ga pozval predse.

»Čemu zapravljaš ljubezen nad živalimi?« ga ogovori kalif. »Ali ni zadosti ljudi, kateri bi bili potrebni ljubezni?« — »Prevzvišeni,« je odvrnil filozof, »čim bolj spoznavam ljudi tekom svojega dolgega življenja, tem bolj ljubim živali.« — »In zakaj ljubiš živali?« je smehljaje nadaljeval kalif. — »Naj ti, o gospod vseh vernih, Alah podeli dolgo življenje,« odvrne filozof, »jaz ljubim živali, ker imajo dušo.«

»Kaj, dušo imajo?« se začudijo okoli stoječi dvorjani. »To je nečuvstvo, kar ta brezbožni govoriči. Niti ženska nima duše, pa naj jo ima oselle!«

Harun-al-Rašid je s temnim pogledom pomiril razburjenje duhov. Obrnil se je k filo-

zofu ter mu rekel: »Dokaži, da ima osel dušo, pa ti spregledam.« — »O tvoja milost, jaz bi ti ne mogel dokazati, da jo ima še kdo drugi kot jaz. Toda vem pa kljub temu. Mnogo je stvari, katere vemo, a jih ne moremo dokazati.« — Harun-al-Rašid s tem odgovorom ni bil zadovoljen ter ravno hotel izročiti filozofa sodišču, ko se je oglašil k besedi kalifov dvorani norec.

»Govori, norec,« mu zapove kalif, »kjer filozofi ne vedo več dalje, govore norci. Torej dokaži ti!« — »Kdaj je umrl tvoj veliki vezir?« vpraša norec. — »Pred štirimi tedni,« odvrne kalif. — »In, ali je imel dušo?« nadaljuje norec. — »Pri bradi prerokovi, obglavljati nam onega, kdor bi o tem dvomil!« reče kalif srdit. — Norec pa se pri tem na ves glas zakrohota: »Zadel sem, zadel sem, o gospodar moj. Veliki vezir je imel dušo in vendar je bil največji vseh oslov. Sam si to večkrat trdil.«

Ves dvor se je smejal in filozof je smel nadaljevati s svojim karitativnim delom.

KAKO NASTANE SLAVNA SLIKA.

Slavni nizozemski slikar David Teniers, ki je živel v istem času kot Rubens, se je nekoč nahajal na potu proti domu. Čopič in paleto je imel vedno pri sebi, a denarja pa skoraj nikoli. Bil je zelo lačen, ko je prišel do neke gostilne. Kljub temu, da ni imel belice v žepu, je stopil v gostilnico ter si naročil najboljših jedi in pijače, kar je premočila gostilnica. Medtem ko je jedel, stopi v gostilno slepi berač, ki je igral na flavto. Ko je odigral par komadov, stopi Teniers k njemu ter mu pravi, naj se vstopi med vrata, da mu bo za model. Ko je pozajtrkoval, je pričel s slikanjem in v dveh urah je bil gotov. Prijatelj pa je mimo bogat Anglež, lord Falston, ter komaj dogotovljeno sliko kupil za tri dukate. To je Teniers pričakoval. Od treh dukatov je slikar obdržal enega zase, enega je podaril slepemu flavtistu, s tretjim je pa pri gostilničarju poravnal račun. Lord Falston je pa imel v rokah veliko umetnino, katero je tako poceni kupil.

KAKO SI JE UMETNIK VEDEL POMAGATI.

Eden najslavnejših slikarjev Peter Pavel Rubens je bil vedno »suhi«, kakor večina njegovih poklicnih tovarišev takrat in še dandanes. Ker je upal, da bo prej ali slej dobil kak denar, se je naselil v neki gostilni, kjer je imel seveda tudi hrano. Pričakovane denarja pa ni bilo in koncem meseca je mogel Rubens gostilničarja plačati le z obljubami. Zopet je minil mesec in blagajna je bila še vedno prazna. Gostilničar se je že pripravljal, da nerednega plačnika postavi na cesto, ko mu umetnik slovesno zatrdi, da bo v najkrajšem času poplačal ves dolg. Gostilničar se je dal še enkrat pogovoriti, Rubens pa se je takoj podal v sobo ter neumorno delal. Čez osem dni je stopil pred gostilničarja ter rekel: »Gospod, držal sem obljubo, v sobi boste našli več kot pa znaša moj dolg. Z Bogom!« Ponosno je odšel, gostilničar pa v sobo svojega gosta. Vrata v sobo so bila odprta in že od daleč je ugledal na mizi polno denarja, zlatega in srebrnega, ki je ležal razstresen po mizi. Takoj je hotel pograbit v pest, kar je tam ležalo, toda — ojoj — niti en zlatnik se ni dal pobrati, ker je bilo vse vkup le — naslikano. Gostilničarja je pograbila jeza, ker je uvidel, da ga je slikar imel za norca. A ugledal je na stenah razna oblačila, no, se bo pa s temi odškodoval. Popadel je baržunast plašč, toda — o groza — tudi ta in vsa druga oblačila so bila le naslikana. Seveda se je to kmalu zvedelo daleč naokoli in prihajali so razni veščaki, ki so o Rubensu že slišali, ter ogledovali mizo in stene. Neki dan pa je prišel neki tujec ter mizo kupil za veliko vsoto. Gostilničar je bil vesel, da je dobil toliko denarja za nekaj, česar sam ni znal ceniti, tujec pa je bil še bolj vesel, ker je prišel na tako cenen način v posest takega umotvora.

OBLJUBE.

Neki čevljarški mojster, ki je bil vdovec, je nekoč domačemu pastору mlo potožil, kako težak je vdovski stan, tako da se je mož končno pastoru v srce zasmilil. »Vi se morate zopet oženiti, moj dragi,« mu reče pastor. »Že vem,« odvrne čevljar, »toda jaz daleč naokoli ne poznam nobene, ki bi me hotela.« — »Vam bom pa jaz oskrbel primerno,« meni nato pastor ter odide. Čevljar pa je stopil za njim ter mu obljubil par lepih novih usnatih copat, ako mu res pripomore do zopetne zakonske sreče. Pastorjevo posredovanje je imelo res uspeh. Čevljar se je zopet poročil, toda obljubljenih copat ni hotelo biti od nikjer. — »No, kako pa je z mojimi copatami?« ga je govoril pastor pri neki priliki. »Hm, gospod pastor,« pravi nato čevljar ter pri tem, ko se popraska za ušesi, vzdihne: »Če mi pomagate zopet proč od nje, vam napravim par najlepših škornjev, meksikajnarjev.«

ALI SE BO ŠE ZMOTIL?

Neki »stari papa« v Newyorku, z imenom C. N. Moor, si je pred petnajstimi leti sam vklesal na svoj nagrobni kamen ime in tudi letnico, toda ne popolno, pač pa le 191, misleč, da bo treba svojem po njegovi smrti pridjati samo še eno številko. Toda, ker ni hotel umreti v letih med 10 in 20. je leta 1920 šel ter spremenil 191 v 192. Pred kratkim pa je praznoval svoj 96. rojstni dan še popolnoma čil in zdrav, tako da sedaj upa, da bo moral letnico še enkrat spremeniti, namreč v 193...

ŽENE SO INTELIGENTNE

in so takoj razumele prednost, ki jim jo nudi »Taky« za odstranitev dlak in dlačic. Kaj kmalu so opustile stara sredstva, kakor britve, ki je nevarna in draži kožo povzroča mozolje in zapuša črne pike, ali pa depilatorje, ki so navadno slabo dišeči in komplicirani ter napravijo rujavost kožo.

Taky (francoski patent) je parfimirana pomada, ki se uporablja takšna, kakor izide iz tube, in katere iztrebi v 5 minutah nepotrebne dlake. Taky uniči dlake do korenine in napravi kožo belo in gladko brez vsakršnih pik; dlaka se zelo počasi zopet pojavi in končno izgine. Taky se v tubi nikdar ne posuši, niti ne pokvari. Sigurna garancija ali pa povračilo denarja. Nad 1000 žen zahteva dnevno Taky in so o njej očarane.

DEPO v Beogradu pri Mišković i Comp., Drogerija na veliko. — DEPO v Zagrebu Jugofarmacija, Drogerija na veliko. Dobiva se v vseh drugih lekarnah in drogerijah.

Gospodarstvo

I. P.:

Davki.

I.

Zopet prihajajo v slovenskih časopisih na dan številke, ki dokazujejo, da je Slovenija raznimi davki preobremenjena ter da so ti davki naravnost katastrofalni za slovensko gospodarstvo.

Dejstvo je, da stoji Belgrad na stališču, da so takoiimenovani »prečanski« kraji bili od vojne najmanj prizadeti in da naj zato sedaj k restavraciji težko prizadetih krajev največ prispevajo in da smatra Belgrad Slovenijo za bogato pokrajino.

To naziranje se je poskušalo odpraviti že č članki, debatami, številkami itd. Zal, do sedaj brezuspešno. Davki se predpisujejo in izterjavajo brezobzirno naprej.

Če pa ni razumevanja tam, kjer bi moralo biti, potem nam ne preostaja drugega, nego pot samopomoči in samoobrambe. Te poti pa se Slovenci, žal, le malo poslužujejo. Imam utis, da je Slovenec prepošten in da se v svoji poštenosti zanaša, da mora njegova pravica zmagati. — Hlapec Jernej!

Med davki, kateri posebno teže Slovence, je gotovo največji oni, ki se nazivlje osebna dohodnina. Ta davek je bil pred vojno širšim krogom manj poznan, kot je dandanes, ko ga mora skoraj vsak kmečki gospodar plačevati v razmeroma visokih zneskih. Ker mi je ustroj tega davka, kot večletnemu članu prizivne komisije, znan, hočem ravno o tem davku nekoliko več spregovoriti z namenom, da prizadeti o tem premišlujejo in se tudi poslužujejo zakonskih sredstev, katera so jim na razpolago tamkaj, kjer čutijo, da se jim godi krivica. Poudarjam — kjer se jim godi krivica!

V zadnjih letih sem imel priliko slišati najrazličnejše pritožbe proti davkom. Ne morem se pa spominjati, da bi kdaj naletel na željo, ali zahtevo, ki bi bila sploh nasproti davkom. Navadno se je pritožba glasila: — Saj plačam, kar moram in kar morem, ampak če se zahteva od mene preko moje moči, kaj naj storim? —

Temelj davčni morali v našem ljudstvu je dan v priznanju, da se davki morajo plačevati, da morajo potom davkov prispevati v skupno državno blagajno po njihovi gospodarski moči. Toda če se struna prenapenja — počasi. S tem prenapenjenjem pa se izpodkupujejo tla morali, ki trpi na drugi strani zopet na tem, da ljudje vedo in slišijo, kako se z njihovim denarjem gospodari. Da se ga po nepotrebnem razmetava, da ga gre nekam preveč, drugam premalo. — Tako pa vidimo, da vlada tudi tu krivica; na eni strani nepravilno razdeljene dajatve, na drugi pa nepravilno razdeljene jematve. Kje pomoč proti temu?

Pomoč za pravilne predpise posameznih pokrajin k posameznim davkom leži gotovo v rokah poslancev, katerim pa ni vedno dana možnost, da bi mogli to pomoč uveljaviti. Večina pač gospodari vedno nad manjšino. Zal, da ne vedno pravica nad krivico.

Ker je to stvar politikov, moramo skrbeti za to, da bodo naše ljudstvo zastopali vedno taki politiki, katerim je namen obvarovati slovensko ljudstvo pred krivičnimi davčnimi obremenitvami, eden prvih. To je prva samopomoč ljudstva!

Druge samopomoč pa obstoji in tem, da se ljudje seznanijo z davčnimi vprašanji in to mnogo prej, predno jih bodo davčne oblasti osrečile s predpisi in opomini, in predno jim bo davčni eksekutor trkal na vrata.

Govoriti hočem predvsem o osebni dohodnini, ki se je v zadnjih letih razvila v nadvse težko breme.

Začetkom vsakega leta opozori centralna davčna oblast v Sloveniji davkoplačevalce, da je treba do gotovega dne predložiti davčnim uradom napoved in svrhu odmere osebne dohodnine. V tej napovedi mora gospodar napovedati koliko in kakšne dohodke je imel v letu in koliko in kakšne stroške. Za izpolnitev te napovedi se dobe pri davčnih uradih posebne tiskovine. Te napovedi pridejo v gotovem času pred takoiimenovano cenilno komisijo, kjer sede poleg davčnih uradnikov tudi možje, izvoljeni izmed davkoplačevalcev. Ti te napovedi pregledajo in pretehtajo. Na podlagi sklepa te komisije se potem predpiše davčnemu zavezancu davek, ki se imenuje osebna dohodnina.

Prva napaka obstoji in tem, da se davčni zavezanci za napoved ne zmenijo in opuste vložitev, ali pa jo vložijo prepozno, t. j. ko je

rok že potekel. — Druga napaka obstoji in tem, da veliko davčnih zavezancev te napovedi ne zna pravilno napraviti, ali pa jo napravi tako, da bje v obraz resnici njihovega gospodarskega stanja, ki je navadno — vsaj v njih okoliščinah živečim — odprta knjiga.

One, ki ne vložijo nobene napovedi, preceeni cenilna komisija sama. S tem pa, da napovedi ne vložijo, si onemogočijo, ali vsaj otežkočijo pot do pritožbe proti predpisani osebni dohodnini.

Ko je osebna dohodnina posameznikov od cenilne komisije določena, dobi davčni zavezanec obvestilo od davčnega urada, koliko mu je plačati dohodnino. Takrat se prime navadno za glavo in se začne spraševati odkod in zakaj toliko? Kaj mu je storiti? K davčnemu uradu mora iti in tam prositi, da mu povedo zakaj in od katerih njegovih dohodkov mu je dohodnina predpisana. Tam mu pokažejo, da je imel iz te in one panoge svojega gospodarstva toliko in toliko dohodkov, in da mu je treba zato plačati toliko in toliko dohodninskega davka. Na podlagi tega izkaza napravi zdaj davčni zavezanec lahko pritožbo na prizivno komisijo potom davčnega urada, ki mu je dohodnino prepisal, ako vidi, da se mu godi krivica, da so mu dohodki previsoko šteti, napačno odmerjeni, ali bremena ne upoštevana.

Take pritožbe ali rekurze proti previsoko odmerjeni dohodarini je treba napraviti v pravem času in jih zadostno utemeljiti. Pritožba sama brez utemeljitve, ali samo moledovanje in tarnanje ne pomaga nič, ker to ni prošnja, temveč pritožba. Pritožbo je treba utemeljiti z dokazi, z navedbo dejstev, sklicevati se je treba na priče in na gospodarske zapiske ter iste tudi predložiti. Ti rekurzi pridejo potom cenilne komisije pred prej omenjeno prizivno komisijo, ki obstoji za celo Slovenijo ena. V nji so zastopani poleg višjih davčnih uradnikov možje, izbrani po srezih. Ta komisija končno veljavno sklepa o pritožbah davčnih zavezancev. Proti njenemu sklepu je dopusten priziv na upravo sodišče tako s strani centralne davčne oblasti, ako se ji zdi, da sklep prizivne komisije ni pravilen, kot s strani davčnega zavezanca. To je zadnja instanca.

Obrtna banka kraljevine SHS.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo opozarja vse obrtnike, da se je 1. decembra t. l. začelo vpisovanje delnic Obrtne banke kralj. SHS. — Osnovna glavnica banke znaša 75 milijonov dinarjev in je razdeljena na 375.000 delnic po 200 Din nominalne. Za sedaj se vpíše samo polovica osnovne glavnice. Od te vpíše po zakonu država 40 odstot, obrtniki 51 odstot, 9 odstot pa prijatelji obrtništva. — Država se je za svoj delež odgovodela udeležiti na dobičku in je banka po zakonu oproščena plačanja davkov in doklad, katere plačujejo po svojih zaključnih računih družbe, zavezane javnemu polaganju računov. Banka je tudi oproščena plačanja vseh državnih in samoupravnih taks pri osnovanju in izdaji delnic. — Minister za trgovino in industrijo bo vsako leto, na predlog upravnega odbora banke, po položaju na denarnem trgu določil, koliko sme biti obrestna mera Obrtne banke kralj. SHS višja od obrestne mere Narodne banke kralj. SHS. — Pri vpisu je vplačati 20 odstot nominalne vrednosti vsake delnice ter pri vsaki delnici 5 Din za kritje stroškov. Ostali znesek je plačati v enakih mesečnih obrokih do konca marca 1929. Tri delnice dajo na glavni skupščini pravico na 1 glas, a nikdo ne more imeti več kot 25 glasov.

Vpisovanje se zaključil 15. januarja 1927.

Za Slovenijo se vpisuje pri Ljubljanski Kreditni banki in njenih podružnicah, pri Zadrugi gospodarski banki in njenih podružnicah, pri podružnici Narodne banke kralj. SHS v Ljubljani in Mariboru, ter pri Obrtni banki v Ljubljani. — Kdor ne more osebno k banki naj prosijo eno imenovanih bank, odnosno podružnic, da se mu pošlje obrazec za pismeno izjavo.

K projektu borznega zakona. Kakor smo že poročali, je trgovsko ministstvo izdelalo projekt borznega zakona. Tudi naše borze so izdelale projekt takega zakona in ga predložile trgovskemu ministstvu, preden je bil izdelan vlađni projekt. Belgrajska borza s projektom trgovskega ministstva ni zadovoljna in ga je odklonila. Generalni sekretar zagrebske borze je izdelal obširno kritiko tega projekta, ki se bo obravnavala v prihodnji seji borznega sveta. Kakor znano, so tudi slovenski gospodarski krogi odklonili ta projekt, predvsem radi tega, ker projekt izključuje ljubljansko borzo od poslovanja z devizami in valutami. V ostalem pa je kritika usmerjena predvsem proti onim določbam projekta, ki omejujejo samostojnost borz. Borze ne bi smele prosto razpolagati z dohodki, izvemših prispevkov članov; to pravico si je pridržal trgovski minister. Ravno tako naj bi imel borzni komisar glede sklepov borzne uprave pravico ugovora (veto).

Zavarovanje proti požaru. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje na dan 10. januarja l. 1927. občutljano licitacijo za zavarovanje proti požaru materiala, oziroma inventarja v ma-

terijalnem skladišču in delavnici Maribor kor. kol. ter stavb imenovanih edinic v skupni proračunski vrednosti ca. 93.000.000 Din. Splošni in specialni pogoji ter seznam materiala in stavb so zainteresentom na vpogled pri ekonomskem oddelku direktorije državnih železnic v Ljubljani, oziroma se dobe istotam proti plačilu takse 70 Din.

Vpisi v trgovinski register. Vpisale so se nastopne tvrdke: »Oak«, lesna industrijska in trgovska družba z. o. z. v Kranju; Kemična in Iznova Medvode dr. z. o. z. v Ljubljani; »Mirfa«, nakup in prodaja tehničnih in elektrotehničnih predmetov, družba z. o. z. v Ljubljani; Novinski biro, družba z. o. z. v Ljubljani; »Rev-Orga«, družba z. o. z. v Ljubljani; Daniel Sefman, trg. z. deželnimi pridelki, valjenji mlin, Kranjska gora; Emil Cerar, trg. s sadjem in dež. pridi., Ljubljana; F. Lehen, trg. agentura, Ljubljana; Alojzij Arbeiter, trg. s cunjami, stariim železom, kovinami itd., Maribor; Koragla, specialna tovarna stančnih nožev, Maribor; Adolf Mergenthaler, tvornica usnja, Mostje; Rado Polak, trg. z mešanim blagom, Ormož.

Vpisi v zadrugi register. Vpisale so se nastopne zadruge: Kmečka hranilnica in posojilnica v Križevcih, Prekmurje, r. z. z. u. z.; Lesna izvozna zadruza, reg. z. z. o. z. v Ljubljani; »Obroke« r. z. z. o. z. v Ljubljani; Mlekarska zadruza Sv. Lovrenca na Dravskem polju, r. z. z. o. z.; Mlekarska zadruza Sv. Rupert pri St. Jurju ob južni Z., r. z. z. o. z.; »Metalija«, kovinska industrija v Trbovljah, r. z. z. o. z.

Pravilnik za izvrševanje zakona o valorizaciji bilančne vrednosti investicij pri družbah zavezanah javnemu polaganju računov je objavljen v Uradnem listu z dne 4. decembra 1926, na kar opozarjamo zainteresente.

Iz konzularne službe. Iz zunanjega ministarstva v Belgradu javljajo uradno, da je ukinjen naš konzulat v Val. Varni (Bolgariji), ustanovil pa se je konzulat v Valoni (Albaniji).

Bosna izvaža premog v Italijo. Rudarski štrajk v Angliji je imel za posledico povečano zaposlenje premogovnikov v celi Evropi, tudi seveda v naši državi, o čemer smo že pisali posebej z ozirom na prilike v Sloveniji. Sedaj pa poročajo, da je tudi Bosna začela izvažati premog v Italijo.

Rastoča konkurenca v trgovini z Rusijo. Ni še dolgo, ko je evropska industrija prodajala svoje proizvode v Rusijo izključno proti takojšnemu plačilu. V zadnjem času pa se je situacija popolnoma spremenila. V Nemčiji se je z državno pomočjo osnovala kreditna organizacija, ki razpolaga v svrhu kreditiranja izvoza v Rusijo z vsoto od 300 mil. mark. Nemška industrija daje pri nakupu blaga ruskim uvoznim organizacijam in družbam tudi na lastni riziko dolgoročne kredite. Nemčija zavzema radi tega na ruskem trgu prvenstveno pozicijo. V zadnjem času pa je tudi Anglija pričela nuditi v Rusiji blago na daljši kredit. Vedno pogostejše se dogaja, da angleška industrija nudi celo boljše kreditne pogoje kot nemška industrija. Naravno, da Rusija izrablja ta konkurenčni boj med kontinentalnimi industrijskimi državami. Poleg Nemčije in Anglije se udeležuje izvoza v Rusijo tudi Amerika, Egipt, Italija, Švedska, Češkoslovaška in Avstrija. Preprčanje o boniteti kupčij z Rusijo stalno narašča. Skrajni čas bi bil, da tudi naša država uredi svoje odnose z Rusijo in omogoči našim industrijam primerno udeležbo pri uvozu v Rusijo. — V gospodarskem letu 1925/26. je Rusija uvozila iz Nemčije za 172.2 mil. rubljev, iz Anglije za 125.4, iz N. S. A. za 119.9, iz Egipta za 26.6, iz Italije za 23.2, iz Švedske za 20.4, iz Francije za 19, iz Češkoslovaške za 18.1 in iz Avstrije za 16.8 milijonov rubljev. Manjše količine so se uvozile iz Finske, Poljske, Nizozemske in Estonske.

Borza

Dne 7. decembra 1926.

DENAR.

Zagreb, Berlin 13.485—13.515 (13.485 do 13.515), Italija 245—247 (245.68—247.68), London 274.85—275.65 (274.85—275.65), Newyork 56.55 do 56.75 (56.54—56.74), Pariz 226—228 (232—234), Praga 107.78—108.58 (107.78—108.58), Dunaj 7.985 do 8.015 (7.985—8.015), Curih 10.9275—10.9575 (10.9275—10.9575).

Curih, Belgrad 9.145 (9.145), Budimpešta 72.55 (72.55), Berlin 123.20 (123.23), Italija 22.50 (22.55), London 25.135 (25.135), Newyork 518.75 (518.50), Pariz 20.425 (20.70), Praga 15.36 (15.365), Dunaj 73.10 (73.10), Bukarešt 2.75 (2.75), Varšava 57.50 (57.50), Amsterdam 207.25 (207.30), Bruselj 72.10 (72.10), Kopenhagen 138.05 (138).

Dunaj, Devize: Belgrad 12.46—12.50, Kordanj 188.40—189.00, London 34.3175—34.4175, Milan 30.70—30.80, Newyork 707.55—710.05, Pariz 27.06—27.76, Varšava 78.31—78.81. — Valute: dolarji 706—710, lira 30.57—30.73, dinar 12.42 do 12.48, češkoslovaška krona 20.92—21.04.

Praga, Lira 146.05, Zagreb 59.44, Pariz 131.80, London 163.275, Newyork 33.05.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana, 7% invest. posoj. 78—79, vojna odškodnina 340 den., zastavni listi 20—22, kom. zadolžnica 20—22, Celjska 195—198, Ljublj. kreditna 140 den., Merkantilna 95 den., Pradedniona 882 den., Kred. zavod 170—180, Strojne 90 den., Trbovlje 320 den., Vevče 110 den., Stavbna 55—65, Sešir 104 den.

Zagreb, 7% invest. posoj. 79.50—80, vojna odškodnina 346, Hrv. esk. 100—101, Hipobanka 56 do 107, Pradedniona 887—890, Ljublj. kreditna 141 den., Sečerana 431—450, Slavonija 32—35, Trbovlje 310—315, Vevče 110 den.

Dunaj, Don.-sav.-jadr. 786.000, Zivno 781.000, Alpine 381.000, Greinitz 59.000, Kranjska Industrijska 422.000, Trbovlje 396.000, Hrv. esk. 134.000, Leykam 124.000, Hip. banka 69.500, Mundus 1.040.000, Slavex 120.000, Slavonija 40.000.

BLAGO.

Ljubljana, Les: Remeljni 8-8, 4 m, I, II, III, monte, suho blago, feo meja 520 den. Trami 5-6, od 4—8 m, z 10% od 4 m, feo vag. meja 280 den. Brzojavni drogovi (skoro samo borovi, z malim odstotkom smreka ali jelka), zdravi, obeljeni, stegnjeni, ravni (z dopustom male enostranske krivine), ravno odžagani, dolž. 6½ m, najmanjši obseg: v vrhu 38 cm in 2 m od tal 53 cm, računajoč 800 kg na 1 m³, 40 den., in računajoč 700 kg na 1 m³ 42 den. za komad, feo vag. meja.

Zito in poljski pridelki: pšenica, 75/70, feo vag. nakl. postaja 295 (blago); koruza umetno sušena, feo vag. nakl. post. 155 (bl.); koruza nova, času primerno suha, feo vag. nakl. post. 140 (bl.); koruza nova, času primerno suha, za januar, feo vag. nakl. post. 145 (bl.); ajda prekmurska, feo vag. nakl. post. 335 (bl.); rž. 71/72, 2%, feo vag. nakl. post. 225 (bl.); ječmen krmilni, 62/63, feo vag. nakladalna post. 170 (bl.); ječmen krmilni, 63/64, feo vag. nakl. post. 180 (bl.); ječmen letni, 65/66, feo vag. nakl. post. 192/50; oves, feo vag. nakl. post. 160 (bl.); otrobi drobni feo vag. nakl. post. 125 (bl.); fižol beli, 3—4%, feo vag. nakl. post. 175 (bl.); fižol rmeni, 3—4%, feo vag. nakl. post. 175 (bl.); laneno seme, feo Ljubljana 380 (den.); laneno seme Podravina, feo Ljubljana 370 (den.).

P. Henrik Abel,
najpopularnejši dunajski duhovnik, je 23. nov.
umrl v 83. letu starosti.

Se k sestanku v Odesi:
1 Čičerin, 2 Tefvik Ruždibef, 3 komisar Solihter, 4 komisar Petrenko,

† Irena Kobica,
odlična slovenska slikarica.

Demonstracije v Chicagu.

Takle sprejem so bili pripravili rumunski emigranti (komunisti) kraljici Mariji
v Chicagu.

Hiro Hito,
japonski princ-regent, na katerega je
baje neki japonski svečenik hotel iz-
vršiti atentat. Z druge strani se poroča,
da mu je le hotel na ulici izročiti neko
prošnjo.

Rumunska kraljica Marija
ob prihodu v Pariz.

Na sliki poleg: princ Nikolaj in princezinja Ileana na krovu parnika.

Dva zanimiva momenta iz pariških rugby-tekem.
(Crni: Stade Français, beli Racing club, črno-beli: Club Français.)

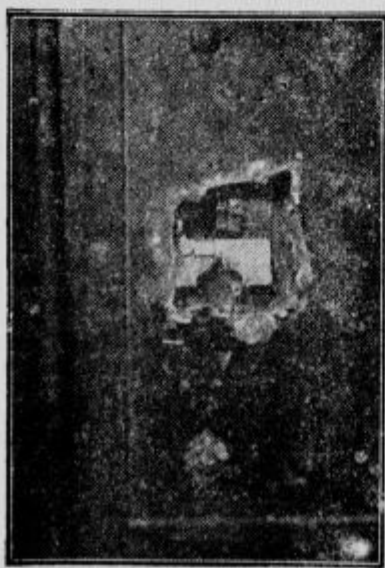

Veslaški šport na Angleškem:

Štiri dijakinje z Readingške univerze, ki so 27. novembra posekale v
Oxfordu svoje nasprotnice z oxfordske univerze. — Spodaj: njihova
»kapitanka« podaja roko nasprotni

Senator Cremonesi,
odstopilsi rimski guverner.
O zadevi smo že poročali.

Navrtana blagajna
davčnega urada v Ptuj.

Stetan Szabo in Josip Iring,

marljiva vlomilca, ki sta med drugim vlomila 7. marca t. l. v blagajno
davčnega urada v Ptuj in odnesla 21.000 Din. Nedavno sta bila aretirana
v Novem Sadu in prepeljana 3. t. m. v Maribor. Tekom 3 mesecev sta bila
pokradla okrog 1.000.000 Din.

Na vlakcu,

Prvi potnik: Dandanes viš
življenje potnika, ki se z vlakom
vozi, na niti.

Drugi potnik: O ne, ampak
na kretnici.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sreda, 8. decembra ob 15. uri: **SARENI MALI ODER.** Na korist Pomladke Rdečega križa. Izven.
Sreda, 8. decembra ob 20. uri: **STALNI GOST, BOUBOURCHE.** Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Četrtek, 9. decembra: **DR. KNOCK ALI TRIUMF MEDICINE.** Red D.
Petek, 10. decembra: **Zaprto.**

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Sreda, 8. decembra ob 15. uri: **TEREZINA,** opera. Izven.
Ob 20. uri: **ZIDINJA.** Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Četrtek, 9. decembra: **Zaprto.**
Petek, 10. decembra: **NIŽAVA.** Red E.

Mariborsko gledališče

Sreda, 8. decembra ob 15: **PEPELKA.** Otroška predstava.
Ob 20: **PEG, SRCEK MOJ.**
Četrtek, 9. decembra ob 20: **PAGLIACCI** in **BASTIEN IN BASTIENNE.** Abonma A. Gostovanje članov ljubljanske opere ge. Zaludove in g. Knittla.

Glasba

Stravinski na koncertu orkestralnega društva Glasbene Matice v ponedeljek dne 13. t. m. v Unioni. — V Ljubljani je pela Stravinskega do sedaj samo ga. Maja Strozzi, kateri je Stravinski posvetil nekaj svojih pesmi. V Zagrebu je lansko in predlansko leto imel silno privlačno moč Stravinskega balet **Petruška.** Pri nas bomo slišali Stravinskega kot simfoničnega komponista prvokrat na koncertu orkestralnega društva Glasbene Matice, v ponedeljek 13. t. m. Pod taktirko g. Adamiča bosta izvajala dva dela iz baleta **Zar ptica** in sicer **Ples princeza** (Hlorov odna) in **Fipale.** **Zar ptica** naj pokaže naši publiki prvo etapo glasbenega ustvarjanja velikega Rusa. Ti dve točki sta nekaka glasbena poskušnja, ki naj pokaže, da Stravinski, ki ga danes obdružuje ves glasbeni svet, ni strašilo in ki naj mu ugodita pot tudi v naše koncertne dvorane, ki so se dolgo upirale sodobni glasbi.

Mihail Glinka (umrl l. 1857.) je v prvi vrsti operni kompozitor in si je pridobil kot tak z reformacijo opere v nacionalnem smislu neveljnih zaslug. Njegovi zbolj instrumentalni deli imajo le malo. Med ti dela, ki dokazujejo, da je imel Glinka izrazit smisel za simfonsko obliko, spada zlasti **Kamarinskaja,** dovtipna ruska orkestralna fantazija, ki jo izvaja orkestralno društvo Glasbene Matice na svojem koncertu dne 13. dec. t. l. v Unioni. Glinka je pokazal v tej skladbi vse svoje tehnično mojstrstvo s tem, da je na originalen način razpletel v tej skladbi dve temi: Poročno pesem in plesno pesem.

Martin Zeleznik: **Pridi, Rešenik svetice** 10 adventnih pesmi za mešani zbor in orgle. Z dovoljenjem kn. škof. ordinariata v Ljubljani. 1926. Samozaložba. — Te nove izvirne Zeleznikove adventne pesmi so ravnokar izšle in se dobe v Jugoslavanski knjigarni v Ljubljani in pri skladatelju, učitelju v Sorici. Cena 10 Din. Podrobno pecno priobčimo v kratkem.

Stanko Premrl: **Božična »Le spic in »O ve lesene jaslice,** za mešani zbor in orgle, izdeta v nekaj dneh v novem natisu. Naročila sprejema uprava »Cerkv. Glasbenik« v Ljubljani. Cena izvodu 2 Din.

Knjige in revije

Hustrirana lepa maska. Spisal Emil Navinšek. Samozaložba. Cena 40 Din, po pošti 8 Din več. Naš priznani strokovnjak g. E. Navinšek, šef vlatuljar ljubljanskega gledališča, je pred par leti spisal in izdal **»Lepo masko,** brošurico, dokaj skromno po zunanji opremlj, po vsebini pa tako bogata, da je bila tekom poldruga leta razprodana. Z veseljem pozdravljamo drugo izdajo te brošure, ki jo je avtor opremil to pot še z ilustracijami. Tudi celotna oprema je mnogo boljša od prve. Deloma popravljen, predelan in dokaj izpopolnjen tekst tolmačijo številne barvaste priloge, ki nazorno kažejo potek dela pri izvedbi lepe maske; v srečni izbiri predstavljajo maske najbolj pogostih značajev, ki nastopajo v običajnih igrarh. Zelo dobrodošla bo novincem tudi priloga v oblikovanju in oblikah brade, brk in nosu. Zaključek knjige tvori zelo bogata zbirka izvršenih mask igralcev ljubljanskega gledališča. Pri teh lahko vsak uvidi, kako učinkuje maska, če je pravilno izdelana. Upamo, da se bo avtorjeva želja, da bi se zmanjšale napake pri maskiranju po podeželjskih odrih, uresničila povsod, kjer bodo pri tem upoštevali to knjigo, predpogoj je že dan s tem,

da avtor v njej neprestano opozarja na najčestejše pogoške, ki jih zakrivijo maskerji-samouki. Cena 40 Din z ozirom na vsebino in opremo knjige ni pretirana; če bi knjiga ne bila izšla v samozaložbi, bi bila gotovo dražja. Vsem igravcem in vsem družtvom knjigo kar najtopleje priporočamo, kajti avtor vpošteva različen način in učinek maskiranja pri raznih lutih: plinu, podroležkah, močni in šibki elektriki. S to knjigo — naročila nanjo prevzema tudi Prosvetna zveza — bo mogel vsak igralec sam napraviti lastno masko, s tem bo mnogo pripomogel tudi lastni vlogi. I. P. + N. V. Zbrani spisi Ivana Cankarja. IV. zvezek.

»Knjiga za lahkomišelnice ljudi.« **»Tujci.«** Str. XX 352. Založila Nova založba v Ljubljani. Cena broš. 68 Din v polplatno vez. 84 Din, v polusnje vez. 110 Din. — Četrli zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja, ki nam redno prihajajo po dvakrat na leto kol darilo za božič in veliko noč, obsega dve knjigi, katerih prva je izšla ob koncu l. 1901 in druga v začetku l. 1902. »Knjiga za lahkomišelnice ljudi« je najbolj revolucionarna knjiga Ivana Cankarja, je najjasnejša in najbolj drzna izpoved filozofskih in socialnih nazorov njegove mladosti. V njej se družijo nesceljanstvo s socializmom in nihilizmom, a hkrati se tudi oglašajo že prvi glasovi tihe resignacije in domotožja po davnih, zapravljenih idealih. Delo je tedaj, ko je izšlo, vzbudilo veliko senzacijo, a ni danes nič manj zanimivo, ker nam je najbolj plastična slika miselnega sveta, v katerem so živeli naši najnaprednejši duhovni v začetku sedanjega stoletja. Umetniški roman »Tujci«, ki tvori drugi del četrtega zvezka Zbranih spisov, je prav za prav avtobiografski roman. V nobeni drugi knjigi ni Ivan Cankar tako natančno razkazal svojih življenjskih bojev, nikjer ni tako zvesto opisal lastnih gmotnih težav, ljubezenskih doživljanj ter umetniških dvomov in prevar, kakor v tem romanu; v njem gre »vse precej po resnici«, kakor ga je pesnik sam označil. Ta roman je vrhu tega morda smatrati za najboljše zgrajeno delo med večjimi njegovimi povestmi. Uvodoma je prireditelj podal miselno analizo objavljenega teksta in opozoril na nujno zvezo med pesnikovim pojmovanjem svoje pripovedovalne anovi ter njeno slovstveno formo. V opombah pa je obrazložil postanek obeh del in pokazane literarne posledice, ki sta jih knjigi v našem slovstvu izzvali. — Knjiga je tiskana na lepem in trpežnem papirju, je tipografsko brezhibna in ji je poleg tega štetil v zaslugu, da je ena naših najbolj ekonomičnih izdaj.

Sport

Sportni dogodki.

Nogomet. Wacker-Gradjanski 4 : 1 in 1 : 5. — Belgr. Sportni klub-Hašk 4 : 0. — Na Dunaju je bilo vse zasenoženo in pod vodo, ter niso zato nič igrali. — Na Angleškem je sedaj New Castle na čelu, Sunderland se mu je moral umakniti, premagan od predzadnjega v seznamu. — Slavia-Viktoria Žižkov 8 : 3; DFC-Vrsovice 5 : 3. — V Münchenu 1. F. C. Nürnberg-Wacker München 1 : 0. — V Barceloni Spielvereinigung Fürth-Barcelona 1 : 0. — V Parizu F. C. Barcelona : Red Stare + Club Français 2 : 1; Stade Français : Racing Club iz Bruslja 2 : 2. — Iz italijanskih tekem: Juventus-Genova 2 : 1, Milano-Fortitudo 4 : 0, Bologna-Doria 0 : 0, Livorno-Padova 5 : 0. Nemec Heinz Faust postaja nevaren telmec Rademacherja; zboljšal je Rademacherjev rekord v prenem plavanju na 100 m od 1 : 15,8 na 1 : 15,6.

Nemška veslaška zveza hoče prirediti družabno potovanje na Angleško in si med potjo ogledati tekmo Oxford-Cambridge 2. aprila 1927. Mickey Walker je pozval Tigera Flowera na boj za svetovno prvenstvo v boksu srednje teže. Ker Tiger ni hotel, mu je Walter ponudil 60.000 dolarjev. In Tiger je skočil, pa ga je Walker zdelal v 10 rundah po točkah. Pa še doplačati je moral, ker vstopnina ni toliko nesla.

Nekaj za tiste, ki mislijo, da so stari. Nogometno moštvo Racing Cluba de France je staro skupaj 403 let. Ker jih je 11, pride na vsakega več kot 36 let, in prav dobro igrajo. No, ali vidiš!

O Suzana!

Kakor Lloyd George in Marija Romunska si tudi ti postala glavarica indijanskega rodu! V državi Colorado ti je rod Pueblo podelil to čast, in lepo poetično ime so ti dali: Princessinja Lesketajoca voda. Za botra sta ti bila poglavarja Vednozeleno drevo in Samotni orel. Veliko avbo so ti dejali na glavo, pa lepa peresa vmes. Nos si pa prinesla sama, se prilagodi celoti, je čisto indijanski. Še parkrat naj te doleti ta čast in boš enaka reklamnemu junaku predsedniku Rooseveltu, večkratnemu indijanskemu poglavarju!

FAŠIZEM V SPORTU.

Fašistični uradni list naznanja, da se mora smatrati italijanski narodni olimpijski odbor za

privesek in organ fašistovske stranke. Dalje pravi uradni list, da se morajo glede na razdrapanost v sportnem življenju Italije vse sportne zadeve podrediti temu fašistovskemu olimpijskemu odboru. To je pa res začetek konca.

Moderni opomin. »Otrok, če hočeš napraviti svojim staršem veselje, moraš biti priden, moraš vselej napraviti šolske naloge in moraš ob pravem času preplavati kanal.«

Orel

Dijakil! Udeležite se skupnega fantovskega sestanka danes ob 11 dop. v Marjanšču.

Akademija Akadem. Orla se vrši namesto 8. decembra v nedeljo dne 12. dec. 1926 ob 5 pop. v Ljudskem domu. Spored objavimo prihodnjic.

»Mladci.« Prvič nastopijo v Ljubljani Mladci na akademiji Akad. Orla dne 12. dec. ob 5 pop. v Ljudskem domu. Zato: pridite!

Odseke ljubljanskega okrožja obveščamo, da se tečaj za vadiatelje o reorganizaciji mladev nadaljuje v nedeljo 12. in 19. decembra, obah: t od pol 9—12 dop. Predavanja so zelo zanimiva in je dolžnost vadiateljstva, da se jih čim številneje udeleži.

Naše dijaštvo

Akademski kongregacija ima danes ob pol 7 zvečer v marjaniški kapeli uro molitve z blagoslovom. Iskreno vabljeni vsi, tudi nekongregantisti!

Akademsko društvo »Treznost.« Redni sestanek se vrši na univerzi v petek. 10. decembra ob pol 15 (balkonska dvorana). — Tovariši, bratje, udeležite se važnega in zanimivega predavanja dr. Milana Kostića: Nov projekt kazenskega prava in boj proti alkoholu. Tajništvo »Treznosti.«

Vsem akademikom! Akademski klub za Društvo narodov vabi vse slušatelje ljubljanske univerze k prvemu rednemu sestanku tečaja za esperanto, ki se vrši v četrtek dne 9. t. m. ob 15 na univerzi, predavalnica 60.

Akademski klub za Društvo narodov si je stavil za nalogo, da v tekočem semestru znanstveno prouči vprašanja narodnih manjšin v sledečem ciklu predavanj: 1. Ideje, na katerih bazira zaščita manjšin, in njih zgodovina. 2. Mednarodne mirovne pogodbe, spec. Saint-Germainska in odredbe, ki se tičejo naših manjšin. 3. Položaj manjšin v Italiji, a posebno Jugoslovanov (a) pravni; b) faktični. 4. Društvo narodov kot zaščitnik manjšin. Je-li zadostna zaščita, kakoršna je danes 5. Etnološka, ekonomska in prosvetna proučavanja stanja posrednih manjšin v naši državi. 6. Enako kakor pod

5. v Italiji, a posebno naših narodnosti. 7. Enako kakor pod 6. v Čehoslovaški. Čas posameznih predavanj bo objavljen sproti v dnevnikih in bo do predavanja s sledečimi diskusijami dostopna tudi vsem onim iz širše javnosti, ki jih manjšinski problem zanima.

Polzvedovanje

Našel se je srebrn uhan. Dobi se v naši upravi.

Izpred sodišča

Tatinski Nace.

Krojaček Nace je suh, droben Sloveček. »Jotika jela« bi rekli naši kmečki ljudje. Gleda nedolžno v ta hudobni svet, govori pihavo, vede se nerodno.

Krojačev je mnogo na svetu. Naceta je ta konkurenca bolela, še bolj ga je pa bolelo, da ga imajo »policaji« pod kontrolo kot pravi in da se ni smel ganiti iz Dravlj, kjer je stanoval. Pa je pobegnil na Dolenjsko, kjer se je udinjal pri nekem dobrem župniku za hlapca.

Nekoga večera, ko so imeli domači opravka zunan, se je Nace splazil v župnikovo sobo, da najde kaj denarja. Ni pa dobil večjega plena, kot deset dinarjev na mizi. Ponoči pa se je splazil mlekarno zadruge in je odnesel dva kilograma domačega sira.

Sodnik mu prečita njegov kazenski list, nad dvajset tatvin je zabeleženih v njem. Skoro vse svoje življenje od štirinajstega leta naprej je sedel v ječah.

Sodniku pripoveduje: »Gospod sodnik, ko sem bil majhen, so me vedno tepli, ko sem pa zrastle, me ni nihče več krotil, sem pa delal, kar sem hotel.«

Ker je Nace kroničen tat in je bil svoječasn radi tatvine že, pred poroko, je dobil leto dni ječe.

HALOI

KAM?

V sredo, dne 8. decembra 1926

v stari gostilni **»PRI ZLATEM LEVU«** (»Zum goldenen Löwen«) v **MARIBORU**, Vodnikov trg 4 (Schmiedplatz) velika pojedina gosk in divjačina s koncertom. Cene zmjerne. — Pripoznano **DOBRA VINA**, sveže Tscheligevo **PIVO** v sodčkih. — Za obilni obisk prosita gostilničarja

FRANC in M. LEBEN

Prvovrstno delo,
Zmerne cene,
To je naše geslo!

KNJIGOVEZNICA K. T. D.
Čitalnica in tiskarna
poslovnih knjig
v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

Iščemo
kapital

Din 2.500.000

za staro, dobro vpeljano tovarno.

Eventuelno damo
hipoteko na prvo mesto

Tozadavne cenj. ponudbe prosimo pod **K. T. V. št. 8435** na upravo lista

Sir H. Rider Haggard:

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec.

Tako je besnel kakor slabič, ki mu je velika groza zmešala pamet; njegovi velikaši in strežniki, ki so mu bili sledili v majhni oddalji, so ga obsuli prestrašeni in začudeni. Naposled je prišel konec; Montezuma si je tiral z drobnimi rokami cesarske oblačila s sebe, pulil lase in brado, nato pa se je zgrudil in se zvijal po tleh.

Odnosi so ga v palačo in živa duša ga ni videla tri dni in tri noči. Toda njegova grožnja glede žrtev ni ostala prazna; izza tiste noči so po vsej deželi podvojili žrtvovanja. Senca Križa je že objemala anahuške oltarje, toda še vedno se je vzdigoval dim njihovih žrtvovanj proti nebu in vpitje ujetnikov se je razlegalo okoli piramid. Resnično, prišla je ura peklenskih bogov nadnje, toda topot so spravliali svoje poslednje krvavo žetev, in ta je bila bogata.

Jaz, Thomas Wingfield, sem na lastne oči videl vsa ta usodepolna znamenja; vendar ne morem reči, ali so v resnici bila svarila, ki jih je pošiljalo nebo, ali zgolj premame, izvirajoče iz naključij v naravi. Vsa dežela je bila prevzeta od groze in kaj lahko je moglo, da je duh ljudi, ki so bili tako udarjeni, našel nesrečen pomen v znamenjih, katera bi bila sicer ostala neopažena. Da je Papancin vstala iz groba, je resnično; vendar je bila brčkone padla samo v nezavest ali se ji je kaj podobnega pripetilo, kajti v resnici ni bila umrla. Vsekakor se že dolgo časa

ni povrnila nazaj v grobnico; videl je sicer nisem nikdar več, slišal pa sem praviti, da je živela še dolgo, postala kristjana in pripovedovala čudne zgodbe o tem, kar je bila videla v deželi senc.

Osemnajsto poglavje.

Tom in neveste.

Nekoliko mesecev je preteklo izza onega dne, ko so me postavili za boga Tezkatlipoko in so Španci stopili na mehikanska tla, in ves ta čas je bilo glavno mesto v mrzličnem vrenju. Montezuma je venomer pošiljal poslanstva do Korteza, ki so mu nosila ogromne zaklade zlata in draguljev v dar, precej ga hkratu, da naj odide; ta nespametni vladar se ni zavedal, da je s tolikimi bogastvi, ki jim ga je bil pokazal, samo vrgel vabo, na katero je sovražnik moral prijeti. Kortež je dajal tem poslanstvom vpludne odgovore in darila neznatne vrednosti; to je bilo vse.

Kmalu nato je začel prodirati v notranje kraje. Montezuma je prestrašen izvedel, da je Kortež podvrgel bojevitih rod Tlaskalancev, kateri bi se bili vseno vzdignili zoper bele ljudi, dasi so bili zagrizeni dedni sovražniki Montezume. Za tem je došla novica, da so premagani Tlaskalanci iz sovražnikov postali zavezniki in služabniki Špancev in da so tisoči njihovih najsilnejših vojakov prodirali ž njimi proti svetemu mestu Čolula. Ni trajalo dolgo in raznesel se je glas, da je bilo mesto izročeno splošnemu klanju in da so bili sveti, ali pravzaprav nesveti bogovi vrženi iz svetišč. Slišale so se čudovite zgodbe o Špancih, o njihovi srčnosti in njihovi moči, o klepu, ki so ga nosili, o gromu, ki ga je njihovo orožje delalo v boju, in divjih živalih, na katerih so jezdili.

Nekoč sta bili Montezumu poslani glavi dveh belih vojakov, katera so bili zajeli v neki praski, divji glavi, veliki in z dolgimi lasmi, in ž njima konjska glava. Ko je Montezuma zagledal te grozne trofeje, je skoraj omedlel od strahu, vseeno pa jih je ukazal nasaditi po tolpičkih vrh templja in razglasiti, da čaka podobna usoda vsakega sovražnika, ki vdere v deželo.

V tem je bila njegova politika sama zmeda. Dan za dnevom je zboroval in se posvetoval z velikaši, z velikimi duhovni in sosednimi, prijateljskimi kralji. Eni so nasvetovali to, drugi ono, in konec vsega je bilo samo obotavljanje in bedastoče. Da bi bil Montezuma vendar poslušal glas velikega Guatemoka, anahuška država ne bi bila danes španski fevd. Guatemok ga je venomer prosil, da naj se vendar otrese strahu in napove Tjulom vojno, preden bi bilo prepozno, da naj jim neha pošiljati poslanstva in darove, in da naj zbere svoje neštevilne čete in udari v gorskih soteskah in prelazih na sovražnika.

Na vse te prošnje je Montezuma odgovarjal: »Čemu pa, nečak? Kako mi je mogoče bojevati se zoper te ljudi, če so se bogovi sami izrekli zanje? Bogovi seveda lahko store, kar hočejo, in meni ni za mene in mojo usodo, ampak za ljudstvo mi je, za žene in otroke, za stare in slabotne!«

Nato si je zakril obraz z rokami in jadikoval in plakal kot otrok; Guatemok je odšel izpred njega nem od togote nad nespametjo tako velikega vladarja, vendar ni mogel ničesar ukreniti. Guatemok je bil z menoj mnenja, da je Montezuma znorel in da ga je nebo udarilo s to boleznijo, da bi uničil svojo deželo in državo.

Priporočamo LJUDSKO KNJIZNICO (Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Kazan, volji pes Kanadski roman 18 Din. vezan 30 Din — 20. zv. Ed. About, Kralji gora, 18 Din. vezan 30 Din — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvezda 30 Din. vez 40 Din. — 22. zv. Otroka kapitana Granla. Popolnjenje okoli sveta. Roman 30 Din. vez 40 Din. — 23. zv. Treh deht 48 Din. vez 58 Din.

Grosser

ročne pletilne stroje - motorne pletilne stroje
- Achtzschloss stroje - Zakard stroje - auto-
mate za nogavice in navijalne stroje ima v zalogi

**G. F. GROSSER, Strickmaschinenfabrik
Markersdorf (Chemnitzthal)**

Grosser ureja kompletne toornice, trikotaje, toornice nogavice i. t. d.

Absolv. pravnik

z vsemi jur. izpiti išče službe kot notarski kandidat. Ponudbe upravi pod: »Notar. kandidat«.

Službo služitelja

vinarske, ozir. kmetijske stroke odda drž. kmetijska šola na Grmu, Novo mesto. - Glej razpis v 110 štev. »Urad. lista«.

Služba ORGANISTA

NIKA je razpisana v Dolu pri Ljubljani. - Službeni prejemki: žitna bira, mesečna plača v denarju ter donos zemljišča 3 njiv, poleg stanovanja. Nastop službe v februarju. - Zupni urad Dol pri Ljubljani. 8452

Izurjena ŠIVILJA

išče mesta. - Ponudbe na upravo »Slovenec« pod »Šivilja« štev. 8444.

Službo cerkvenika

kuharja ali vratarja - iščem. - Ponudbe upravi pod: »Cerkvenik« 8445.

Za prvovrstno ELEKTR. BLAGO se sprejmejo zgovorni in sposobni

prov. potniki

ta celo Slovenijo. Ponudbe na upravo lista pod: »Potrebni kapital 450«.

Med pristni, namizni,

za potice, nudi po Din 22.50 kg velečebe-lar A. Maček, Vrhnika.

BUKOVA DRVA

ponudite z navedbo cene družbi »ILIRIJA«, Ljubljana - Kralja Petra trg št. 8. 8447

Primeren LOKAL

ali kaj podobnega iščem v mestu Trzin. Naslov v upravi pod številko 8462.

KOVAŠKI MEH

čvojni cilindri, v dobrem stanju, ceno proda FR. VELKAVERH, Borovnica.

Radi odpotovanja

prodam poceni

dobro ohranjeni zimski črni moški in ženski plašč in boo (Kreuzfuchs). Poizve se pri hišnici, Tavčarjeva ulica 2. 8449

Naprodaj je:

Wertheim blagajna št. 2, trgov. oprava za spece-rilo in razni drugi predmeti radi opustitve trgovine. - Poizvedbe v trgovini na Sv. Petra c. 44.

Lovski pes

se je izgubil v lovišču Brezovica pri Domžalah, bele barle, deloma ruja-ve, 40-50 cm visok. - Najditelj naj ga izroči proti nagradi v trgovini FLIS v Domžalah. 8442

Najnovejši in najboljši sredstvo za ČIŠČENJE in - LECENJE VINA je -

»Herma«

Ceneje kakor vsako drugo sredstvo, ker je cena znižana. - Naroča se pri Al. Planinšek, Ljubljana, Karlovska cesta št. 18.

Razpisujemo dobavo

2710 kg bencina

in mineral. OLJ.

- Ponudbe je vložiti do 21. t. m. Več pri podpi-sani. Direkcija državnega rudnika Zabukovca, pošta Griže, 6. decembra 1926.

Zlato kupuje

po najvišjih cenah Černo, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Pozor čevljarji!

Gornje dele vseh vrst čevljev dobite dobro in solidno izvršene po naj-nizjih cenah pri I. Mar-chiotti, trgovina z us-njem, Ljubljana, Sv. Pe-tra cesta 30. 4845

Stavbno podjetje ACCETTO & drugovi družba z o. z. Maribor, Frančiškova ul.

Lokali

za engros manufakt. trgovino, opremljeni z inventarjem in divi-galom, ter

pisarn. prostori

se oddajo takoj v najem. - Vpraša se pri OBLACILNICI - Miklošičeva cesta.

Najprimernejša BOŽIČNA DARILA za visokošolce in tehnike so precizna risalna orodja

in drugi tehnični pripo-močki, katere kupite naj-ceneje v strokovni trgo-vini Viljem Sequardt v Ljubljani - Selenburgova ulica št. 4 (na dvorišču).

AUTOMOBILE

vsakovrstne, in motorna kolesa, popravila najbolj, najhitreje in najceneje: FLORJANCIC, Karlovska cesta 22. 6432

LJUBITELJEM PTICEV Razpošiljam krmo za ptice. Pravilno zmes! Zajemljeno zdravo in suho. Pakirano od 5 kg dalje. JOS. GAGEL, trgovina s pticami Ljubljana, Sv. Petra cesta 7.

OGLEJTE SI

filcaste in baržunaste klo-buke od 80 Din naprej samo v modnem salonu STUCHLY-MAŠKE.

Otomane

divane, garniture, postel-jne mreže, železne zlož-ljive postelje, otroške po-stelje, modroce in tapet-niške izdelke nudi

RUDOLF RADOVAN tapetnik, Krekov trg 7, poleg Mestnega doma. - ŽIMA, VOLNA in MOR-SKA TRAVA vedno v zalogi.

Sodna dražba vina

2 sodov 349 litrov - bo dne 9. decembra ob pol 17. uri na Zaloški cesti - Stara pot 4. 8420

NAPRODAJ

še dobro ohranjena, dvo-vprezna kočija s štirimi sedeži po zelo ugodni ceni. - Vprašati je pri občini Trbovlje. 8364

ZIMSKA JABOLKA

od 30 kg naprej, franko Loče, brutto za netto, kg 2.50 Din, razpošilja D. RIBIZEL, Sv. Jernej, pošta Loče. 8434

DEKLE

išče službe z novim le-tom. - Naslov v upravi lista pod številko 8424. Nasproti glav. kolodvora.

Štampilje

S. PETAN, Maribor.

Vajenko

v trgovino s pohištvom sprejme IVAN CERNE, Ljubljana, Dunajska c. 28.

Zalostni in potrti naznanjamo svojim sorodnikom in prijate-ljem, da se je naš predragi oče

Jožef Markež

preselil k nebeškemu Očetu.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v sredo, na praznik ob 4 popoldne.

Pokojnika priporočamo v molitve.

Na Jesenicah, dne 7. decembra 1926.

ALOJZIJ, VALENTIN, JOŽE, FRANC, sinovi. - MINKA omož. KLINAR, hči. - BLAŽ KLINAR, zet. - MIČIKA in ALBINA, sinahi. - Vnuki in vnukinje.

Potrjim srcem javljamo tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni brat, stric, svak in bratranec, gospod

Josef Boehm

višji knjigovodja »Kranjske hranilnice«

včeraj, dne 7. decembra t. l. ob pol 4 popoldne, previden s tolažili sv. vere, v 67. letu svoje starosti po kratki in mukopolni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v četrtek, dne 9. decembra 1926 ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti, Breg št. 18, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se bo truplo položilo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Nem. viteškega reda (Križanke) v petek, dne 10. decembra 1926 ob pol 7 zjutraj.

V Ljubljani, dne 7. decembra 1926.

ŽALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

RAVNATELJSTVO »KRANJSKE HRANILNICE« javlja tužno vest, da je v vršitvi svoje službe, po kratki in mučni bolezni pre-minul njen velezaslužni nadknjigovodja, gospod

Josip Boehm.

Pogreb vzornega uradnika se vrši v četrtek, dne 9. decembra t. l. ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti, Breg št. 18, na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojniku ohranimo trajen in časten spomin!

V Ljubljani, dne 7. decembra 1926.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

URADNIŠTVO »KRANJSKE HRANILNICE« V LJUBLJANI javlja prežalostno vest, da mu je kruta usoda iztrgala iz svoje srede vzor uradnika in dobrega kolega, gospoda

Josipa Boehma

višjega knjigovodjo.

Na njega zadnji poti ga spremimo v četrtek 9. decembra t. l. ob pol 4 popoldne.

Zaslužnemu kolegu ohranimo med nami hvaležen in trajen spomin!

V Ljubljani, dne 7. decembra 1926.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Novosti:

Dörner K., Die Stunde des Kindes. Kinderpredigten. 284 str. Vez. 92 Din.
Gruber P. D., Krippe und Caritas. 6 Vorträge für die Advent und Weihnachtszeit. 49 str. Nevez. 14.50 Din.
Heiser H. A., Die Frühkommunion der Kinder. 133 str. Nevez. 42 Din.
Lippert P., Die Weltanschauung des Katholizismus. 113 str. Vez. 76 Din.
Maass E. S. J., Aloysius, ein moderner Jugendpatron. 82 str. Nevez. 10.50 Din.
Magenberg A., Jesus der König und sein Königreich in der Hl. Schrift. 64 str. Nevez. 28 Din.
Kühnel J., Sowohl- als auch. Eine Auslese aus dem Sprechsaal des »Heliand«. 192 str. Vez. 66.50 Din.
Predigten und Zeremonien bei Glocken und Orgelweihen. 78 strani. Nevez. 45.50 Din.
Roth K., Auf dem Heimwege. Beiträge zur Seelenkunde und Seelenpflege unserer suchenden Zeitgenossen. 204 str. Vez. 78 Din.
Schlund E. dr., Schmoll P. dr., Der moderne Mensch und seine religiösen Probleme. Fünf Vorträge. 77 str. Vez. 35.50 Din.
Schmidt G. P., Drittordensleitung. 192 str. - Vez. 41.50 Din.
Schropp B. P., Franziskus auf Christi Wegen. 110 str. Vez. 49 Din.
Stolz W. F., Und das Wort ist Fleisch geworden... Betrachtungen und Erwägungen für die hl. Weihnachtszeit. 107 str. Nevez. 35 Din.
Die heilige Theresia von Kinde Jesu. Geschichte einer Seele. Selbstbiographie. - 392 str. Vez. 83 Din.

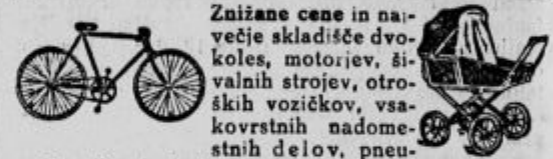
Francoske vezenine toilet

z volno, svilo, srebrom in zlatom po najnovejših smer-nicah posestrinske pariško-lyonske trdke A. M. K. Najmodernejši načrti in najfinjša izvršitev vezenja zastorov, perila, prgrinj, izdelovanje in razpošiljanje sablon za predstik ženskih ročnih del.

Entlanje, ažuriranje, prediskanje. MATEK & MIJEŠ, LJUBLJANA, Dalmat nova ul. št. 13.

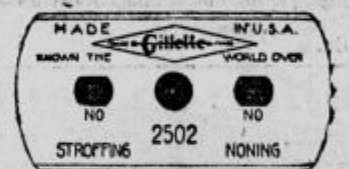
Prostovoljna javna dražba

dveh kaset srebrnega jedilnega orodja po 12 oseb in krasnega venecijanskega lestence - se vrši v četrtek 9. decembra t. l. ob 4 popoldne na Valvazorjevem trgu št. 7/II, levo, nasproti Križevniške cerkve. - Ogled od ponedeljka dne 6. t. m. naprej od 2. do 6. ure istotam.

Znižane cene in največje skladišče dvo-koles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov, vsakovrstnih nadome-stnih delov, pneu-matike. Posebni oddelek za popolno popravo, emaj-liranje in poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. - Prodaja na obroke. - Ceniki franko. »TRIBUNA« - F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana Karlovska 4

GILLETE

n vse druge britvice vseh znamk prodaja in sprejema v brušenje DROGERIJA »ADRIJA« Ljubljana, Selenburgova ul. 1

Cvetličarna Pavel Šimenc,

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 33

se priporoča v napravo svežih in suhih vencev, šop-kov, napisnih trakov, dekoracij po zelo znižanih cenah. Sveže cvetje vsak dan.

SALAMA

prve vrste novo blago, popolno zrela dobiva se povsod

Prva hrvatska tvornica sa-lame, sušena mesa i masti

M. Gavrilovića sinovi d. d.

Petrinja Glavno zastopstvo za Slovenijo: R. Bunc in drug Ljubljana - Celje.

Dražba.

Dne 13. in 14. decembra 1926, vsakokrat ob pol 9. uri dopoldne, se bo vršila na licu mesta v Mozirju, oziroma v Lokah, Prihovi in Rečici ob Savinji dražba vseh nepremičnin Rudolfa in Amalije Pevec, nahajajočih se v k. o. Mozirje, Loke, Prihova in Rečica. Cenilna vrednost za vse nepremičnine znaša skupaj 471.081 Din 47 p.

Prodajalo se pa bo po parcelah in se na licu mesta določi skupina parcel, ki se bodo kot gospodarska enota skupaj dražbale. Vadij znaša deseti del cenilne vrednosti posameznih parcel. Najmanjši ponudek za posamezne par-celce se razvidi iz dražbenih pogojev, ki so na vpogled v uradnih urah pri okrajnem sodišču v Gornjem gradu ali pa pri upravniku kon-kurzne mase Dr. MILANU OROŽEN, odvet-niku v Celju. Tam se dobe tudi vsa ostala pojasnila glede te dražbe.